

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ	8
1.1. Основание за възлагане	8
1.2. Изпълнител на задачата.....	8
1.3. Территориален обхват на разработката.....	8
1.4. Основни принципи на устройственото планиране	8
1.5. Подход, избран за изработването на ОУПО	10
1.6. Методи, прилагани при устройствените проучвания и решения	11
1.7. Предназначение на ОУПО Николаево	12
1.8. Цели на ОУПО Николаево	12
1.9. Задачи на ОУПО Николаево.....	15
1.10. Очаквани резултати от изготвянето на ОУПО за община Николаево:16	
1.11. Обем и съдържание на разработката.....	18
1.12. Прогнозен срок на действие на ОУПО	20
2. ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА НИКОЛАЕВО – ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ.....	20
2.1. Общ профил на общината	20
2.1.1. Местоположение	20
2.1.2. Граници и големина на общинската територия.....	21
2.2. Природо-географски условия.....	22
2.2.1. Релеф.....	22
2.2.2. Климат.....	22
2.2.3. Води	23

2.2.4. Почви	24
2.2.5. Растителност и животински видове	24
2.2.6. Изводи	25
2.3. Териториална структура и земеползване	25
2.4. Пространствена и функционално-йерархична структура на мрежата от населени места в община Николаево.....	27
2.4.1. Историческо развитие	27
2.4.2. Пространствено-йерархична структура на селищната мрежа	28
2.4.3. Функционално-йерархична характеристика на населените места..	28
2.4.4. Селищни образувания и земи по §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ	30
2.4.5. Изводи	30
2.5. Човешки ресурси – демографско състояние и трудов потенциал.....	30
А. ДИАГНОЗА.....	30
2.5.1. Количество параметри - численост и динамика на населението	31
2.5.2. Качествени характеристики на населението	38
Б. ПРОГНОЗА.....	46
2.5.3. Методически подход	46
2.5.4. Параметри на демографската прогноза за броя на населението по възприетите варианти	48
2.6. Икономически активности	53
А. ДИАГНОЗА.....	53
2.6.1. Обща характеристика	53
2.6.2. Секторно- отраслова структура	54
Б. ПРОГНОЗА.....	63

2.6.3. Прогнозни разчети за развитие на социално-икономическия комплекс	63
2.6.4. Насоки и прогноза за развитие на първичния сектор.....	64
2.6.5. Насоки за развитие на вторичния сектор	67
2.6.6. Насоки за развитие на третичния сектор.....	68
2.7. Социална инфраструктура	69
А. ДИАГНОЗА.....	69
2.7.1. Образователна инфраструктура	69
2.7.2. Здравеопазване и здравна инфраструктура	74
2.7.3. Социални дейности	75
2.7.4. Културни дейности и инфраструктура на културата	77
2.7.5. Спорт и спортна инфраструктура	78
2.7.6. Административно обслужване.....	78
Б. ПРОГНОЗА.....	79
2.7.7. Прогноза за развитие на образованието	80
2.7.8. Прогноза за развитие на здравеопазването	81
2.7.9. Прогноза за развитие на спорта.....	82
2.7.10. Прогноза за развитие на социалните дейности	82
2.8. Обитаване	82
А. ДИАГНОЗА.....	82
2.8.1. Основни параметри на жилищния фонд.....	82
2.8.2. Качествени параметри на жилищния фонд	87
Б. ПРОГНОЗА.....	89
2.9. Транспортна инфраструктура	91

2.9.1.	Пътна инфраструктура	91
2.9.2.	Железопътна инфраструктура	92
2.9.3.	Масов обществен пътнически транспорт	93
2.9.4.	Изводи.....	93
2.10.	Инженерни мрежи и съоръжения.....	94
2.10.1.	Водоснабдяване и канализация.....	94
2.10.2.	Електроснабдяване.....	104
2.10.3.	Телекомуникации и съобщителна система	106
2.10.4.	Радиотелевизионно покритие	107
2.10.5.	Достъп до интернет	107
2.10.6.	Газоснабдяване	107
2.10.7.	Изводи	107
2.11.	Околна среда и ландшафт.....	108
2.11.1.	Качество на атмосферния въздух в приземния слой.....	110
2.11.2.	Качество на водите	110
2.11.3.	Качество на почвите	110
2.11.4.	Управление на отпадъците	111
2.11.5.	Акустична обстановка	112
2.11.6.	Радиационна обстановка	112
2.11.7.	Рискове от природни бедствия и аварии	113
2.11.8.	Нарушени територии за възстановяване	113
2.11.9.	Зашитени територии	113
2.11.10.	Биоразнообразие	114
2.11.11.	Ландшафт.....	114

2.11.12. Изводи	114
2.12. Културно наследство	115
2.12.1. Недвижими културни ценности.....	115
2.12.2. Движими културни ценности.....	117
2.12.3. Нематериално културно наследство	118
2.12.4. Изводи	118
2.12.5. Задачи на ОУПО Николаево по отношение на НКН	118
2.12.6. Режими за опазване и устройствени режими в териториите с недвижимо културно наследство	119
2.12.7. Изисквания към НИНКН по отношение на НКН.....	121
2.12.8. Изисквания към РИМ - Стара Загора и НАИМ – БАН по отношение на НКН (археологическите обекти):	121
2.13. Граници на урбанизираните територии	121
2.14. Функционално – пространствено зониране на територията.....	122
2.14.1. Жилищна устройствена зона с малка височина на застрояването (Жм)	123
2.14.2. Жилищна устройствена зона със средна височина на застрояването (Жс)	123
2.14.3. Жилищна устройствена зона за социални жилища с малка височина на застрояването (Жм*)	124
2.14.4. Устройствена зона за обществено-обслужващи дейности (Оо)....	124
2.14.5. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф)	125
2.14.6. Предимно производствена устройствена зона (Пп).....	126
2.14.7. Устройствена зона за озеленяване (Оз).....	126
2.14.8. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности (Ок)	126

2.14.9. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности в природна среда (Ок1).....	127
2.14.10. Устройствена зона за озеленяване, спорт, атракции и допълващи ги обслужващи дейности (Атр)	127
2.14.11. Устройствена зона за алтернативни земеделски дейности (За) ...	128
2.14.12. Територии с допустима промяна на предназначението	129
2.14.13. Земеделски територии със забрана за промяна на предназначението	130
2.14.14. Горски територии със забрана за промяна на предназначението	130
2.14.15. Територии, заети от водни площи, със забрана за промяна на предназначението	130
2.14.16. Територии за транспорт и комуникации със забрана за промяна на предназначението	130
2.14.17. Територии за техническа инфраструктура със забрана за промяна на предназначението	131
2.14.18. Територии, заети от пясъци, мочурища и дерета, със забрана за промяна на предназначението	131
2.14.19. Терени за гробищни паркове	131
2.14.20. Терени за инженерно-техническа инфраструктура	131
2.14.21. Терени за транспортна инфраструктура	131
2.14.22. Терени за спорт	132
2.14.23. Терени за археологически обекти.....	132
2.14.24. Терени/територии с обекти на културно-историческото наследство (Ткин1, Ткин2, Ткин3, Ткин4).	132
2.15. Туризъм	132
2.16. Нарушени територии	136
2.17. Защитени територии.....	136

2.17.1. Територии с особена териториално-устройствена защита.....	136
2.17.2. Територии с режим на превантивна устройствена защита	137
2.18. Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Николаево	139
3. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОУПО (примерен модел)	145
3.1. Планиране.....	145
3.2. Организация и ръководство	151
3.3. Мотивация	155
3.4. Система за мониторинг/контрол.....	156
3.5. Източници за финансиране на програмите и проектите	156
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	157
5. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ	159
6. ПРИЛОЖЕНИЯ	161

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Основание за възлагане

С влизането в сила Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ДВ, бр. 82 от 2012 г.) се поставят нови съществени изисквания към устройството на отделните видове територии и значително се ограничават инвестиционните намерения на физически и юридически лица при липса на действащ общ устройствен план на общината (чл. 59, чл. 109 (3) от ЗУТ).

Общия устройствен план на община Николаево ще създаде благоприятни условия за инвестиционно проектиране и строителство в Община Николаево. Общийят устройствен план ще допринесе за по-ефективното планиране на общинската територия, прилагащо интегриран подход за постигане на устойчиво развитие в перспектива.

Наличието на актуален действащ Общ устройствен план на Община Николаево е също така предпоставка за кандидатстване и получаване на финансиране по линия на оперативните програми на европейските структурни фондове.

Общийят устройствен план на община Николаево се изработва въз основа на Планово задание в съответствие с чл. 125 от ЗУТ.

1.2. Изпълнител на задачата

Общийят устройствен план на община Николаево се изработва от **Геоцентър ЕООД** въз основа на **Договор № 29 от 11.09.2014 г. с община Николаево** след проведена процедура по ЗОП.

1.3. Территориален обхват на разработката

Общийят устройствен план се изработва за територията в границите на община Николаево с обхват на всички землища от общината, а именно на гр. Николаево, с. Нова махала, с. Едрево и с. Елхово.

1.4. Основни принципи на устройственото планиране

Устройственото планиране, имащо за краен продукт изготвяне на ОУП на община Николаево следва да се разглежда като сложен и отговорен процес, който определя дългосрочната политика на местните власти в сферата на териториалното устройство. На основата на наличните териториални ресурси се определят действията за ефективното им използване за целите на социално-

икономическото и инфраструктурното развитие, съхраняване на природната среда и социализиране на културно-историческото наследство (КИН).

Процесът на изготвяне на ОУП на община Николаево изисква прилагане на утвърдена от теорията и практиката методология за изготвяне на подобен тип планов документ в устроителствената сфера. Тя се базира на спазването на няколко основни принципа:

- **Принцип за интегрираност** – изразява се в прилагането на методически подход, отчитащ влиянието на разнопосочни фактори на развитието и използването на териториалните ресурси, на търсене на възможности за съвместяване на разнопосочни интереси с превес на тези с изразен публичен характер. Принципа за интегрираност се допълва и с изискването за координация на устроителственото планиране със стратегическото планиране и програмиране, на екологическите изисквания и др.

- **Принцип за реалистичност** – изразява се във възможността за приложимост на устроителствените решения, съдържащи се в ОУП на отчитане на обективните фактори за пространствено развитие на общината.

- **Принципа за дългосрочност** – съгласно действащата нормативна уредба в устроителственото планиране, срокът на действие на ОУП е 15-20 години. Прилагането на този принцип при разработване на ОУП на община Николаево следва да се съобрази с обективни прогнозни разчети за протичащите на територията процеси, които да отчитат очакваното въздействие на фактори със стимулиращо и със задържащо влияние. Предлаганите устроителствени решения следва да са относително устойчиви във времевия хоризонт на действие на ОУПО.

- **Принцип на партньорство** между заинтересованите страни (на първо място местните власти, бизнеса, НПО, местното население).

- **Принцип на публичност** на устроителствените решения – участия на жителите на общината в обсъждания на Предварителния проект на ОУПО и отчитане на техните предложения.

- **Принцип на устойчиво развитие** – ОУПО Николаево трябва да осигурява:

- **Достъпност** – пространствена, социална, финансова

- **Условия и интерес** за различни социални и възрастови групи

- **Опазване на околната среда** – природна и антропогенна (хора; културно-историческо наследство)
- **Запазване на интересите на бъдещите поколения** – това, което създаваме с действие или бездействие тук и сега, трябва да запази правото на избор на идните поколения. Целта е да предадем наследството си от миналото на бъдещето максимално некомпрометирано и по възможност подобрено, доколкото позволяват капацитета и нивото ни на интелектуално, духовно и научно-технологично развитие.

1.5. Подход, избран за изработването на ОУПО

Главният подход, избран за изработването на ОУПО Николаево, е **холистичният подход**. Негови основни характеристики са: цялостност и интегралност. Това означава решаването на отделните задачи в тяхната цялост и взаимна обвързаност – времева, функционална, пространствена, системна и методична.

Холистичният подход налага ефективно взаимодействие и постоянна комуникация както между членовете на проектантския колектив, така и между всички заинтересовани страни и участници в процеса на изготвяне, проектиране и прилагане на ОУПО – местни и държавни власти, частен бизнес, местно население, собственици, одобряващи и съгласуващи инстанции, неправителствен сектор, други заинтересовани страни.

Холистичният подход позволява всички нива и аспекти на процеса да функционират балансирано заедно за **оптимален ефект**.

1.6. Методи, прилагани при устройствените проучвания и решения

Основен момент в използваната методология за изработване на ОУП е този за прилаганите **методи на проучвания и на устройствените решения**. С настоящото Техническо предложение предлагаме при изработване на ОУПО да бъде използвана следната система от методи на проучвания:

- **Аналитичен**
- **Синтезен**
- **Статистически**
- **Системен**
- **Теренен**
- **Графичен**
- **Описателен**
- **Друг**

Важен принцип в прилаганата методология за изработване на ОУП на община Николаево е отчитане на влиянието на **факторите** със:

- Стимулиращ характер за развитието и устройственото планиране;
- Задържащ характер

1.7. Предназначение на ОУПО Николаево

Предназначенietо на Общия устройствен план на община Николаево, е да служи като управленски инструмент на местната власт в сферата на устройствената политика, насочени към създаване на пространствени и функционално-управленски условия за развитие и комплексно устройствено планиране на различните видове територии при отчитане на съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия.

1.8. Цели на ОУПО Николаево

Основната цел на ОУП на община Николаево е да предложи условия и решения за създаване на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на общинската територия в хармонично единство на урбанизираните територии със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия за устойчиво възпроизвъдство на обществото и за предлагане на възможности за пространственото "вписване" на общината в групата от съседни общини в границите на област Стара Загора.

Реализацията на така формулираната основна цел на ОУП на община Николаево, предполага предлагане на устройствени решения, ориентирани в три направления:

- Развитие и трансформация на съществуващи и появя на нови функции на общината;
- Развитие, преустройство и адаптиране на макропространствената структура на общината, от гледна точка на поставянето ѝ в съответствие с трансформираните и новите функции;
- Осигуряване на подходяща за реализацията на функциите на населените места жизнена среда.

Реализацията на така формулираните цели на ОУП на община Николаево е свързано с решаване на следните задачи:

- да очертае насоките за устройственото планиране при отчитане на комплексните социално-икономически, инфраструктурни предвиждания и

на политиките за опазване на околната среда в перспективен период до 2025 -2030 година.

- Да предложи функционално зониране на територията, чрез:
- Пространствено структуриране на различните видове територии (зониране на територията) в зависимост от предвиденото в ОУП бъдещо основно предназначение;
- Определяне на допустимите и забранените дейности в определените функционални зони;
- Регламентиране на изисквания за използване, опазване и застрояване на различните видове територии (функционални зони) чрез определяне на съответните устройствени режими;
- Да определи мястото на община Николаево и на общинския център в территориално-пространствените структури от различен йерархичен ред;
- Изготвяне (изработване) на специфични правила и норми за общинската територия на определените в нея територии с основно предназначение;
- Предлагане на подходящи насоки за развитието на системите на транспортната и техническата инфраструктура и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурните мрежи, съоръжения и обекти с национално значение;
- Развитие на системите за отдих и туризъм, свързани с природните и антропогенните характеристики на общината и наличните паметници на културно-историческото наследство;
- Обособяване на територии публична държавна и публична общинска собственост;
- Определяне на териториите с разпространение на предвидими природни бедствия и мерките за устройствена защита;
- Определяне на границите на териториите за природна защита и културно-историческа защита и начините на тяхното използване
- Определяне на границите на нарушените територии и териториите за възстановяване

По този начин формулирани, целите и задачите на ОУП на община Николаево произтичат от предназначението на общите устройствени

планове за формиране на хармонична жизнена среда в населените места при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание.

Целите на ОУПО могат да бъдат групирани и по насоченост:

- **функционална насоченост** (първа група цели на ОУПО)

Функционалният им обхват е ориентиран към преструктуриране на съществуващите и появата на нови функции на общината. Чрез тази група цели с ОУП се предвижда да се създадат условия за:

- Развитие и утвърждаване на социално-икономически и инфраструктурен комплекс на община Николаево с оглед на потенциалите ѝ в област Стара Загора;
- Ефективното използване на ресурсите и териториалните потенциали за целите на социално-икономическото му развитие;
- По-добро обвързване на транспортната инфраструктура на общината с тази с регионална и национална значимост;
- По-пълно използване на поземления ресурс за развитие на второeshalonни отрасли и дейности от първичния и вторичния сектор;
- Развитие на обслуживащите функции на населените места и поставянето им в съответствие с реалните потребности на населението.

- **устройствена насоченост** (втора група цели на ОУПО)

Те са свързани с предлагане на устройствени решения, създаващи условия за ефективно, балансирано и репродуктивно ползване на териториалните ресурси на общината. Сред тях се откроява: вътрешната структура на елементите на функционалните системи:

- "обитаване" (решаване на проблемите на обитаването и жилищния фонд и хуманизиране на съществуващите жилищна среда и др.);
- "труд" (преустройство и създаване на нова по характера си устройствена среда в зоните за труд)
- "отдих" (развитие на различни форми за отдых и туризъм и устройство средата за отдых и интегрирането им с подходящи пространства от неурбанизираните територии).

- **средова насоченост** (трета група цели на ОУПО)

По своят характер и съдържание това са цели и задачи, ориентирани към постигане на качествена, балансирана и устойчива жизнена среда.

1.9. Задачи на ОУПО Николаево

- Първата група задачи на ОУП са с концептуален (стратегически) характер. В този смисъл, ОУП на община Николаево предлага решения на следните задачи:
 - Да установи състоянието на ресурсите и потенциалите с които разполага общината и възможностите им за използване с оглед постигане на основната и на специфичните цели на развитието и устройството на територията;
 - Да определи (на обективна основа) насоките за пространствено развитие на общината за перспективния срок на действие на плана както и основните параметри на демографското й развитие;
 - Да създаде условия за по-добра адаптивност на общината като цяло и на отделните населени места към динамично променящите се условия и фактори (външни и вътрешни) имащи отношение към отраслово-секторното и комплексното устройствено развитие на селищните и извънселищни територии;
 - Да осигури устройствени условия и благоприятни устройствени предпоставки за по-нататъшно капитализиране на територията при спазване на изискванията за устойчивост в развитието;
 - Да разкрие наличието или отсъствието на териториалните дисбаланси в развитието и осигуреността на населението с техническа и социална инфраструктура, на зелените площи, в жилищния фонд и другите функционални и структуриращи системи.
- Втората група задачи на ОУП е с по-конкретна, функционална насоченост. Тяхната реализация се постига чрез обосноваването на конкретни функционални и устройствени решения, заложени в ОУП и в последващите Програми за реализация и управление на плана. Като такива могат да бъдат формулирани следните задачи по определяне на:
 - Организацията, иерархична съподчиненост и локализиране на основните елементи от обслужващата сфера;

- Йерархията на структурата, трасетата на елементите на главната комуникационна мрежа и тесните места в действието ѝ;
 - Възможностите за развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерните мрежи;
 - Изискванията за организиране, диференциране и оразмеряване на елементите на зелената система;
 - Условията за поддържане на екологическото равновесие и опазване на природната среда от неблагоприятни антропогенни въздействия при отчитане фактът, че града има епизодични проблеми в екологично отношение;
 - Необходимостта от разработване на програма от мероприятия и система за управление реализацията на ОУП.
- Третата група задачи на ОУП е свързана с:
 - Предлагането на решения за осигуряване на възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси, като ОУП ще защитава и гарантира частната собственост, но в същото време следва да дава възможност за реализация на доказани обществени интереси;
 - Отчитането на равнопоставеността на различните видове собственост при определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените;
 - Предлагането на точно определяне на режимите на отделните видове територии при съобразяване с плана за земеразделянето.

1.10. Очаквани резултати от изготвянето на ОУПО за община Николаево:

- **Изследване и очертаване на потенциала и характеристиките на територията** на Община Николаево по отношение на:

- **демографския потенциал** с който разполага общината сега и в перспектива от 15-20 год. и неговите характеристики
- **икономическата база** на общината в областта на първичния, вторичния и третичния сектор (селско стопанство, производство, обслужване)

- състоянието на **урбанизираната среда**: сграден фонд, благоустройстване, зелена система, техническа инфраструктура, социална инфраструктура
- **екологическата характеристика** на общинската територия и очертаващите се тенденции в перспективния срок
- наличието и състоянието на **паметниците на недвижимото културно наследство**, тяхните характеристики и историко-културна значимост
- състояние на **транспортната инфраструктура** и тенденциите за нейното развитие
- възможните посоки за **интегриране на общината със съседните общини** и разглеждането и като неразделна част от Югоизточния район
 - Изследване и очертаване на териториите с предвидими природни бедствия и оценка на степента на риска.
 - Отчитане на предвижданията на стратегиите, устройствените схеми и концепциите от по-високото териториално равнище, имащи отношение към територията на община Николаево.
 - Структуриране общинската територия по преобладаващото и предназначение съответно – урбанизирани територии, земеделски земи, горски територии, нарушен територии за възстановяване, територии за природозащита и територии за културно-историческа защита.
 - Определяне на общите режими на устройство на всяка от териториите със съответните правила и норми.
 - Предвиждане на трасетата на мрежите и местоположението на съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките ѝ с териториите на съседните общини и с инфраструктурните мрежи, съоръжения и обекти от национално значение.
 - Обособяване на териториите с публична държавна и публична общинска собственост и режимите на тяхното устройство.

- Определяне на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита.

- Определяне на териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне, за да се повишат естетическите качества на природната и урбанизираната среди.

- Проучване на нематериалното културно наследство-традиции, обичаи, празници, специфика на кухнята, облеклото и традиционното жилище.

- Създаване на благоприятни условия за стабилизиране на демографската структура и подобряване на възрастовото състояние и образователното равнище на населението.

- Създаване на условия за развитие на различните отрасли на първичния, вторичния и третичния сектор на икономиката, което ще рефлектира положително върху заетостта и общото икономическо състояние на населението.

- В резултат от подобряването на благосъстоянието и общото жизнено равнище ще се създадат условия за развитието и на социалния сервис, за което ще бъдат създадени необходимите устройствени условия.

- Предвиждане на мерки за съхраняване на екологичните качества на природната среда и съвременни методи за управление и третиране на отпадъците.

- Предвиждане на мерки за опазване на паметниците на КИН чрез създаване на охранителни зони, режими на охрана и др. Създаване на система за тяхното социализиране посредством формирането на културни маршрути, като част от системата за познавателен туризъм в общината.

1.11. Обем и съдържание на разработката

Разработката се състои от две части:

- Текстова част – обяснителна записка
- Графична част, състояща се от:

- Опорен план на община Николаево (M 1:20 000);

- Общ устройствен план на община Николаево (М 1:20 000)
- Схема на селищната структура в община Николаево (М 1:50 000)
- Схема на транспортната мрежа в община Николаево (М 1:25 000);
- Схема на водоснабдяването и канализацията в община Николаево (М 1:25 000);
- Схема на електроснабдяването в община Николаево (М 1:25 000);
- Схема на газоснабдяването в община Николаево (М 1:25 000);
- Схема на зелената система в община Николаево (М 1:50 000);
- Схема на защитените територии в община Николаево (М 1:25 000);
- Схема за опазване на обектите на културно – историческото наследство в община Николаево (М 1:20 000).

ОУПО Николаево е съобразен с изискванията на **действащата нормативна уредба в страната:**

- Закон за устройство на територията (ЗУТ);
- Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове;
- Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;
- Закон за регионалното развитие;
- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за защитените територии;
- Закон за културното наследство;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за водите;
- Закон за горите;
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи;
- Закон за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд;
- Закон за опазване на земеделските земи;
- Закон за туризма;
- Закон за административно-териториалното устройство на Република България;
- Закон за пътищата;
- други нормативни (законови и подзаконови) документи.

При изработването на ОУП на община Николаево са използвани и **други документи с устройствен и стратегическо-програмен характер**, като:

- Стратегия за развитие на област Стара Загора;
- Общински план за развитие на община Николаево;
- Планово задание за изработка на ОУПО Николаево;
- Общинска програма за развитие на физическата култура и спорта в община Николаево;
- други документи, имащи отношение към развитието на община Николаево.

Всички чертежи са представени съобразно изискванията на Наредба №8 за графично оформление на ОУПО.

1.12. Прогнозен срок на действие на ОУПО

Общият устройствен план е документ с дългосрочно действие.

Съгласно ЗУТ и чл.17, ал.(3) от Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените планове, Общите устройствени планове на общини се създават за прогнозен период от 15-20 години.

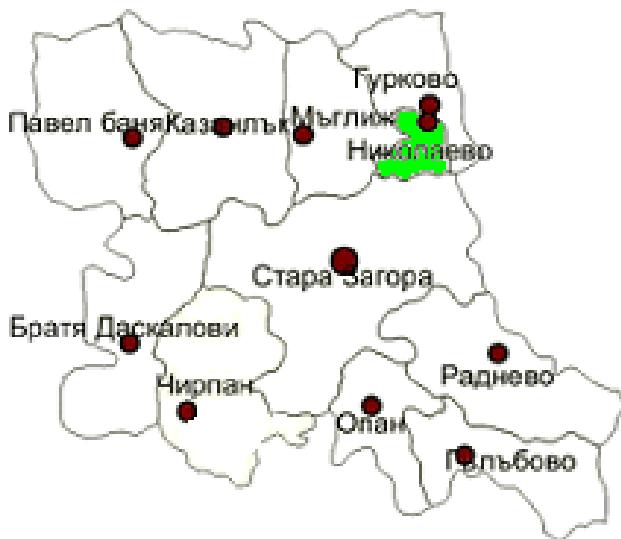
2. ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА НИКОЛАЕВО – ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ

2.1. Общ профил на общината

2.1.1. Местоположение

Община Николаево е разположена в Южна България и попада в централната част на страната. Намира се в източния край на Розовата долина по поречието на река Тунджа, южно от Стара планина и северно от Средна гора.

Община Николаево е част от територията на административна област Стара Загора и граничи с общините Гурково (на север и на изток), Мъглиж (на запад) и Стара Загора (на юг).

Транспортно-географското местоположение на община Николаево се определя по отношение на сътурирането ѝ към основната транспортно-комуникационна инфраструктура с регионално и национално значение. То е от значение за осъществяване на външните и на вътрешните връзки на общината. От посочената гледна точка, община Николаево (особено общинският център гр. Николаево) е с много благоприятно транспортно-географско местоположение по отношение на структуроопределящите елементи на транспортна инфраструктура - автомагистрали, първокласни пътища, главни железопътни линии, пристанища, летища. Територията на общината се пресича от участъци на един първокласен път (I-6 (E871)); един третокласен (III-5007) път и участък от ж.п. линия София – Варна. В непосредствена близост, периферно, североизточно от общината, преминава второкласен път II-55, преминаващ през Хайнбоаз. Автомагистралата София – Бургас е също в достатъчна близост до общината, южно от нея.

Общината е със стратегическо и благоприятно транспортно-географско местоположение в регионален, национален и международен контекст.

2.1.2. Граници и големина на общинската територия

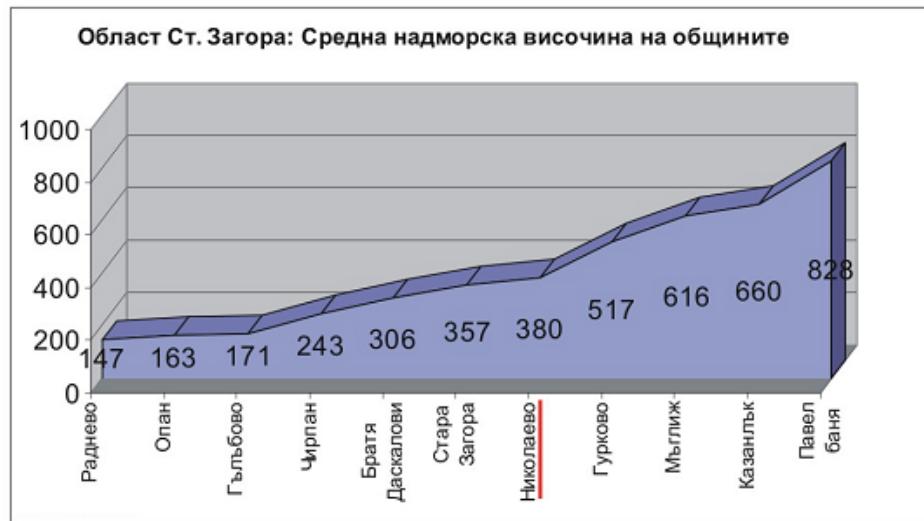
По отношение на критериите за “големина”, община Николаево попада в следните класификационни групи:

- По критерия “размер на площта”, община Николаево попада в групата на много малките общини. Площта на община Николаево е 96,52 км².
- По критерия “брой на населението” община Николаево също е в групата на много малките общини. Населението на община Николаево е 4 452 души.

2.2. Природо-географски условия

2.2.1. Релеф

Релефът на територията на община Николаево е разнообразен – равнинен, хълмист и включващ част от Сърнена Средна гора. Средната надморска височина е 380 м.

Районът на гр. Николаево е сравнително беден на природни ресурси. Има единични находища на нерудни полезни изкопаеми. В землището на с. Елхово се намира находище на червена глина, което не е достатъчно проучено и не е установено дали експлоатацията му би била ефективна.

2.2.2. Климат

Община Николаево попада в преходно- континенталната климатична област. Климатът е умерено – континентален, повлиян е от разположението му между двете планински вериги на север – Стара планина и на юг – Средна гора. Ограничено влияние на северните въздушни маси е предпоставка за сравнително мека зима и лято без големи горещини. Валежите са около средните за страната. Снежната покривка е сравнително неустойчива, като продължителността ѝ се увеличава в северна посока и е най-дълга по планинските склонове. Първите снеговалежи започват обикновено към 1 декември, а последните са през март. Средната продължителност на снежната покривка е средно 90 дни. Средната височина на снежната покривка през месец януари, когато е най-дебела е 29,3 см.

През летните месеци се наблюдават значителни засушавания. Като цяло средногодишните количества валежи са достатъчни за пасищата и другата естествена тревна растителност, но са в недостиг за селското стопанство.

Климатът е подходящ за развитие на земеделието и отглеждане на трайни насаждения, зърнени и технически култури.

Наличието на високи оградни планини възпрепятства преноса на студени въздушни маси от север, ето защо районът се характеризира със слаби ветрове, неоказващи влияние върху селското стопанство в района. Почти цялата територия на община Николаево попада в зоната на технологично неизползваемия към момента вятърен потенциал със средна годишна скорост под 4 м/сек. Въпреки това, по индикативни данни от измервания съществуват зони в хълмистата част на общината над 5 м/сек. Вятърът е от особено голямо значение за естественото пречистване на въздуха и разсейването на локалните приземни концентрации на вредности на по-голяма площ и намаляването на техните стойности до допустимите.

От основните му характеристики - посока и скорост, зависят посоките и разстоянията до които достигат със съответната концентрация праховите и газови вредности.

През пролетта и лятото има редки случаи на градушки, които нанасят значителни поражения на селскостопанските култури.

Като метеорологично явление мъглата е участващ елемент, формиращ климата в даден район. Мъглите благоприятстват за повишаване нивото на замърсителите във въздуха с прах, сажди от изгарянето на течни и твърди горива и други горими продукти. Разсейването на мъглите става с повишаването на температурата през деня, появяването на вятър, разрушаването на температурната инверсия.

През летните месеци мъгли не падат, защото не става интензивно охлаждане на въздушните маси.

2.2.3. Води

Водните ресурси включват теченията на реките Тунджа, Радова и Лазова – предпоставка за развитието на селското стопанство. На територията на община Николаево няма микроязовири. В непосредствена близост до общината се намира язовир Жребчево, малко използван от местната общност ресурс.

Общата площ на водните течения и водни площи е 4807 дка, 3078 дка от които са рибарици.

Територията на гр. Николаево е богата на високи подпочвени води, а повърхностният отток се формира в по-голяма степен от валежите и в по-малка от

снеготопенето. Данните за средногодишните количества за общината са близки до средните за страната.

2.2.4. Почви

Почвите в община Николаево са разнообразни. Преобладават кафявите и кафявите горски почви.

Кафявите горски почви са представени от три подтипа: кафява горска тъмна 1,9%, кафява горска светла - 4,1% и кафява горска преходна – 42,2%.

Кафявите горски почви са сравнително богати, със запазено почвено плодородие (изключение са кафявите горски светли). На отделни места в резултат на унищожената на стръмните склонове дървесна растителност, част от тези почви са ерозирани и са загубили частично или цялостно дървопроизводителните си възможности.

Кафявите горски тъмни почви заемат северните изложения и се отличават с мощен почвен профил. Хумусно - акумулативният хоризонт е до 30 см, с тъмен цвят.

Кафявите горски светли почви заемат южните изложения и се отличават със значително по-малка мощност. Хумусно-акумултивният хоризонт обикновено е в рамките на 5-10 см, слабо запасени с хумус и общ азот.

Кафявите горски преходни почви заемат междинно положение и са най-разпространени. Добре запасени са с хумус и общ азот. По механичен състав кафявите горски почви са от глинесто-песъчливи до средно песъчливо-глинисти. Имат от силно кисела до слабо кисела реакция.

Почвите в района са подходящи за отглеждане на трайни насаждения, етерично - маслени и технически култури, както и някои видове зеленчуци.

В общината няма промишлени замърсители и обработваемата земя е с високо качество на почвата.

2.2.5. Растителност и животински видове

На територията на община Николаево има добри условия за опазване на жизнена биологична структура на средата.

Общината се характеризира с много богато разнообразие от растителни видове. Растителността е предимно широколистна - дъб, габър, дива ябълка, клен, глог, дива круша, върба, ясен, липа, орех, акация и др. Иглолистните масиви са редки и са предимно от черен бор и частично от смърч. От храстите често срещани са: смрадлика, глог, шипка, бъз, трънка, къпина, дрян, леска и др.

От тревистите растения, които се използват за билки, най-разпространение са: маточина, подбел, бял равнец, жълт кантарион, дива чубрица, дива мента, оман, бабини зъби, блатен аир и др.

Животинският свят е също много разнообразен. Въпреки че унищожаването на горите е причинило изчезването или съвсем ограничено запазване на редица горски обитатели, в района на община Николаево се срещат зайци, сърни, елени, глигани, чакали, язовци, лисици, катерици и др. Голямо разпространение имат гризачите – зайци, мишки, лалугери и др., а от влечугите – гущер, смок, пепелянка, усойница, костенурка и др.

Орнитофауната показва голямо разнообразие. Разпространени са черни и сиви врани, гарги, дива патица, зеленоглава патица, белочела и сива гъска, кадънки, полски чучулиги, синигери, поен дрозд, славей, пъстър кълвач, сова, сокол, кукумявка и др.

Според направено проучване за орнитофауната на района на рибовъдно стопанство Николаево са регистрирани 167 вида от 16 разреда.

2.2.6. Изводи

Територията на общината е в зоната с високи сумарни стойности на слънчевото грееене, което е потенциал за използване на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и по-специално соларната енергия.

Почвите в района са разнообразни и подходящи за отглеждане на трайни насаждения.

Има наличие на достатъчно количество води, които да осигурят развитието на високопроизводително поливно земеделие, както и развитието на аквакултури.

На територията на общината се наблюдава изобилие от различни представители на флората и фауната.

2.3. Территориална структура и земеползване

**БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА КЪМ ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА
ОБЩИНА НИКОЛАЕВО**

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		
	в ха	в %	кв.м/жител
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ			
1. Жилищни функции	252	2,615	581
2. Общественообслужващи функции	10	0,102	23
3. Производствени дейности	23	0,238	53
4. Складови дейности	22	0,232	51
5. Територии с многофункционално предназначение	0	0,000	0
6. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	0	0,000	0
7. Озеленяване, паркове и градини	4	0,045	10
8. Спорт и атракции	2	0,019	4
9. Земеделски територии, в т.ч.:	0	0	0
9.1. обработвани земи - ниви	3158	32,718	7267
9.2. обработвани земи - трайни насаждения	501	5,192	1153
9.3. необработвани земи	335	3,470	771
9.4. територии за алтернативно земеделие	0	0,000	0
10. Горски територии	4356	45,124	10022
11. Водни площи	581	6,016	1336
12. Транспорт и комуникации	296	3,063	680
13. Техническа инфраструктура	15	0,156	35
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ			
14. Защитени територии за опазване на културно-историческото наследство	1	0,006	1
15. Територии за възстановяване и рекултивация	0	0,000	0
16. Други нарушенни територии	0	0,000	0
ДРУГИ ТЕРИТОРИИ			
17. Други урбанизирани територии	0	0,000	0
18. Животновъдни ферми и комплекси	10	0,105	23
19. Скали, пясъци, мочурища и дерета	83	0,861	191
20. Гробищни паркове	3	0,036	8
21. ОБЩА ПЛОЩ	9653	100	

Балансът е направен по видове територии. Той е изведен въз основа на предоставената от община Николаево одобрена кадастрови карта в цифров вид - *.cad формат с база данни за собствеността и вида на териториите в рамките на всички замлища от общината, а именно:

ЕКАТТЕ	Тип	Име	Община
51648	град	Николаево	Николаево
51888	село	Нова махала	Николаево
48163	село	Елхово	Николаево
27070	село	Едрево	Николаево

От приложената таблица е видно, че преобладават горските територии, които заемат 45% от цялата територия на общината, следвани от обработваемите земи-ниви с около 33 %. Населените места представляват около 3,5%. Конкретните данни са видни от приложената таблица.

Като цяло не се наблюдават тенденции за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски цели, вследствие проявен инвеститорски интерес към това.

2.4. Пространствена и функционално-иерархична структура на мрежата от населени места в община Николаево

2.4.1. Историческо развитие

Селищната мрежа на община Николаево се състои от четири населени места. Това са град Николаево и селата Нова махала, Елхово и Едрево.

Град Николаево е административен център на общината. Общата площ на гр. Николаево е 14.867 км². Отстои на 203.104 км от гр. София.

Северно от гр. Николаево в местността Топлицата е историческата забележителност - крепостта Асара, която е охранявала прохода Хайнбоаз. Запазените останки от крепостта свидетелстват, че земите, където се намира сега гр. Николаево са били обитавани още от дълбока древност. Крепостта е с три реда крепостни стени, /единствената друга крепост на територията на България, която има три реда крепостни стени е "Царевец" във Велико Търново/.

След проведените археологически разкопки е направена следната периодизация, съобразно хронологията на културните пластове: ранно-желязна епоха през I-во хилядолетие пр.н.е., ранно-византийски период IV-VI в., ранно-български IX-X в. Крепостта е била със стратегическо значение през всички периоди и основно по време на Българското средновековие.

Твърдината е изградена на важно стратегическо място – кръстовището на подбалканския път, свързващ централните части на Балканския полуостров с Черно море и пътя през Хайнбоазкия проход, който меридионално е свързвал през късната античност и средновековието Долна Мизия с Тракия.

Българският инженер-метролог Димитър Димитров изказва хипотезата, че древната келтска столица Тиле може би се крие под руините на късноантична и средновековна крепост над старозагорския град Николаево. Той достигнал до хипотезата на базата на обширен анализ на стари европейски карти, топоними и странични сведения в изворите.

Няма писмени свидетелства кой е първият заселник , основал древното селище, как се е казвало то и каква е била неговата роля в държавата. Чак в средновековието то се споменава в един от турските регистри от 1472 година.

Известните имена, които е имал гр. Николаево през вековете, са Ешекчилер, Ешекчии и Николаево.

Днес град Николаево носи името на руския генерал Николай Николаевич, който минава през него след войната. Името Николаево се дава от самото население непосредствено след Освобождението и заселването тук на българските семейства.

Обявяването му за град става на 18 август 1977 година.

2.4.2. Пространствено-йерархична структура на селищната мрежа

Анализът на пространствената характеристика на селищната мрежа в община Николаево показва една специфична особеност. Селищната мрежа се е формирала в характерен линеарен тип, следващ границите контури между долината и хълмистите части в подстъпите към ограждащите планини. Гр. Николаево и с. Нова махала са в подножието на Стара планина, а селата Едрево и Елхово – към Сърнена Средна гора.

Тази пространствена особеност в организацията на селищната мрежа оказва и ще оказва влияние на функционирането на селищата в община Николаево. Близкото разположение на населените места до ключови транспортно-коммуникационни артерии е мощен фактор, определящ както пространствената характеристика на селищната мрежа, така и функционалната характеристика на населените места.

2.4.3. Функционално-йерархична характеристика на населените места

Съгласно заповед на МРРБ №РД-02-14-256/31.05.2004г. за категоризация на АТЕ и ТЕ, община Николаево е 5 категория. Така тя заема последно (девето) място по важност в област Стара Загора, заедно с общините Братя Даскалови и Опан. Всички останали общини в областта (8 от общо 11) са с по-високи категории (от 1 до 4). Категоризацията е показател за значимостта и потенциала на общината на регионално ниво.

Според показателя „брой на населението“ община Николаево се нарежда на десето (предпоследно) място в област Стара Загора. Община Николаево е и 36,8 пъти по-слабо населена от Община Стара Загора. Данните за показателя „гъстота на населението“ отреждат на общината 3 място сред останалите общини от

областта с 50,0 д./км². Това я поставя в групата на по-слабо населените общини в страната, за която общата гъстота на населението е 67,6 д/км².

Селищната мрежа на община Николаево включва 4 населени места, от които 1 град (общинският център – гр. Николаево) и 3 села. Според показателя средна гъстота на селищната мрежа община Николаево е с 4,15 населени места на 100 км², което е малко под средно отчетените за страната 4,8.

Категоризацията на населените места в общината сочи, че по-голямата част от тях са с ниска категория – 6 и 7. Град Николаево е от 4 категория, село Нова махала е от 6, а селата Едрево и Елхово са от 7 категория. Този показател дава косвена индикация за потенциала на населеното място и носи информация за това до каква степен са развити основните селищни функции.

Град Николаево е със статут на общински център, а селата Едрево, Елхово и Нова махала изпълняват функции на кметства.

За периода 2001 – 2011 г. няма извършени промени в ЕКАТТЕ, засягащи общината или населените места в нея.

2.4.4. Селищни образувания и земи по §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ

Поради отпаднал интерес към земите по §4 на територията на община Николаево, същите са интегрирани в земеделския фонд, поради което не се налага предлагане на решения за тяхното устройство.

2.4.5. Изводи

- Селищният облик на четирите населени места е формиран предимно от преимущественото влияние на фактори на съвременното селищно развитие.
- Селищната мрежа е стабилизирана, т.е. обхваща 4 населени места, които имат своите функционални и административни характеристики. Наличието на водещи административни функции на гр. Николаево се изразява единствено в организиращото му влияние в сферата на определени обслужващи функции в границите на общината.
- Селищата са със сравнително компактна структура, нискоетажна застроеност и с проведени регулатационни мероприятия.
- Селищната мрежа се е развила по протежението на границите между равнинните и планинските части.
- Община Николаево и населените места в нея са с много ниска категория, което сочи за ниска значимост и потенциал на общинско и селищно ниво, както и за слабо развитие на селищните функции;
- Ромските домакинства обитават жилища, неотговарящи на стандартите и нормите, установени от закона;
- Около 80 % от ромските домакинства не притежават никакви жилища /незаконно и временно построените с подръчни материали и средства не отговарят на никакви стандарти, поради което се счита, че това не са жилища/. Това важи особено за гр. Николаево и с. Едрево.
- Голям брой ромски жилища следва да бъдат премахнати частично, някои изцяло, за да влязат в категорията на жилищата, отговарящи на нормите и стандартите;
- Почти цялата улична мрежа с прилежащата ѝ инфраструктура в ромските квартали е под изискванията за стандарти и нормативи;
- В ромските махали – ниско ниво на хигиена на обществените места, което води до повишен рисков от епидемии.

2.5. Човешки ресурси – демографско състояние и трудов потенциал

A. ДИАГНОЗА

Анализите на демографското развитие и на тенденциите на това развитие в ретроспективен седем годишен период (2007-2013 г.) дават представа за степента

на населеност на общината и осигуреността и с трудов ресурс. Диагнозата на човешкия ресурс на община Николаево е съобразена с изискванията на устройственото планиране, а именно анализите да бъдат с подчертан териториален аспект – освен общо за общината да се отнасят и за отделните населени места. Информационното осигуряване на демографския анализ е от официални статистически източници – основно по линия на текущата демографска статистика на НСИ.

2.5.1. Количество параметри - численост и динамика на населението

• Брой на населението

Основният количествен демографски показател, използван за оценка на степента на населеност на територията е „брой на населението“. Пряко влияние върху броя на населението оказва естественото и механичното му движение в рамките на определен период.

Към края на 2013 г. в община Николаево живеят 4452 д. По този демографски показател община Николаево попада в категорията на много малките общини (с население до 10 хил. д.). От общия брой на населението на общината към 2013 г. в общинския център – гр. Николаево живеят 2746 д, или 61,7% от цялото население на общината. В останалите три села живеят 1706 человека.

Ретроспективният анализ на показателя „брой население“ (за изминалите 7 годишен период за който се отнасят официалните статистически данни) показва тенденция на намаляване на числеността на населението на общината, която е характерна за почти всички общини в страната. Подобна констатация се подкрепя от данните от таблица 1.

Таблица 1

Динамика в броя на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г. (по видове населени места)

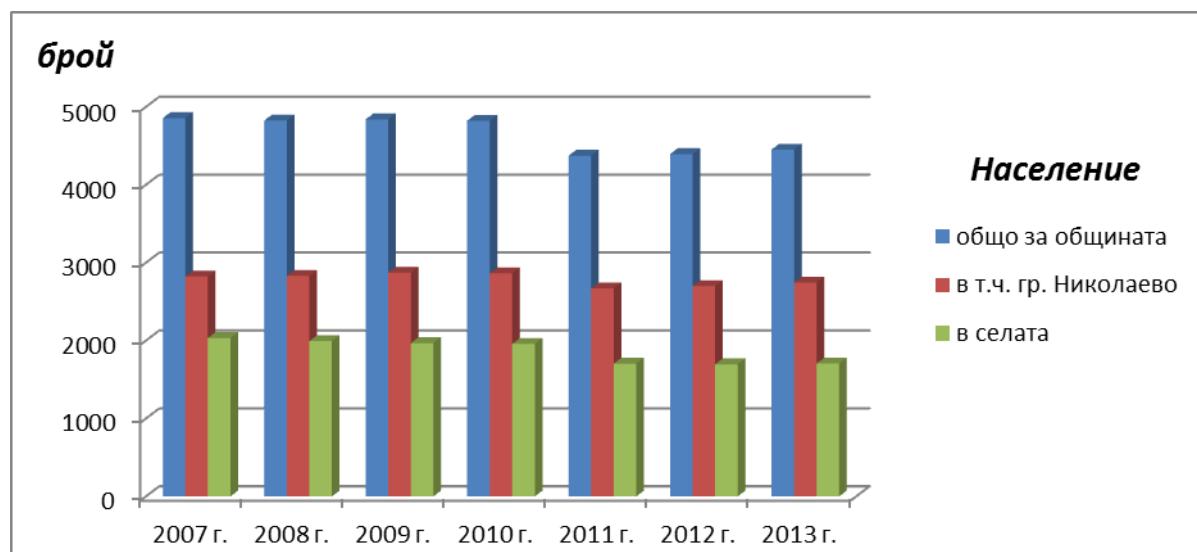
Години	Брой на населението		
	Общо	В т.ч. в общ. център	В останалите населени места
2007 г.	4857	2823	2034
2008 г.	4826	2832	1994
2009 г.	4840	2872	1968
2010 г.	4822	2864	1958
2011 г.	4375	2670	1705
2012 г.	4395	2699	1696
2013 г.	4452	2746	1706

Източник: НСИ. Текуща демографска статистика

Данните от таблица 1 показват, че за анализирания 7 годишен период броят на населението на община Николаево е намалял с 405 человека, което е спад с 8,3%. За гр. Николаево този спад е само с 3%, а за трите съставни села – с 16,1%.

Средногодишният темп на нарастване на броя на населението в общината за анализирания период е отрицателен. През три от годините (2009, 2012 и 2013) е налице незначителен положителен темп на нарастване. Средногодишният темп на нарастване на броя на населението на община Николаево за посочения период е отрицателен – 1,4%. Този темп за градското население също е отрицателен, но с по-ниска стойност – минус 0,4%, а за селското население – минус 2,8%.

Очертаната тенденция в динамиката на броя на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г. е представена графично на фиг. 1

Фиг. 1. Динамика в броя на населението в община Николаево за периода 2007-2013 г. - по видове населени места.

Разпределението на броя на населението по населени места в общината показва, че по показателя „численост на населението“ отделните селища са в категорията на много малък град и малки и много малки села. Измененията в броя на населението по населени места са показани в таблица 2.

таблица 2

Динамика в броя на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г. – по населени места.

Населени места	Брой население по години						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Община Николаево	4857	4826	4840	4822	4375	4394	4452

с.Едрево	567	557	543	541	489	496	495
с.Елхово	626	609	601	591	488	480	488
гр.Николаево	2823	2832	2872	2864	2670	2699	2746
с.Нова махала	841	833	824	826	728	719	723

Източник: НСИ. Текуща демографска статистика

- **Агломерация на населените места по брой на населението**

Процесът на обезлюдяване на населените места, резултат от негативно естествено и механично движение на населението, дава отражение и върху агломерацията на населението по признака „брой на населението“. Сравнителните данни за групирането на населените места според числеността на населението им за 2007 и за 2013 година, показват наличието на процес на „удебняване на селищната мрежа“, изразяващ се в нарастване на броя на по-малолюдните населени места. Тази констатация се подкрепя със следните данни:

- **Състояние - 2007 г.**

- брой селища с население от 251 д. до 500 д - няма
- брой селища с население от 501 до 1000 д. – 3;
- Брой селища с население над 1000 д. – 1.

- **Състояние – 2013 г.**

- брой селища с население от 251 д. до 500 д . – 2 ;
- брой селища с население от 501 до 1000 д. – 1;
- Брой селища с население над 1000 д. – 1.

Към 2013 г в общината от населените места с население над 1000 д. е само общинският център гр. Николаево, а с население от 501 до 1000 д. е с. Николаево.

- **Движение на населението**

Броят на населението и наблюдаваната динамика в числеността му е функция от неговото естествено и механично движение. Раждаемостта и смъртността, които определят естественото възпроизводство на населението се разглежда като фактор за демографската жизненост на населените места. От друга страна, компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. Механичното движение в комбинация с естественото движение на населението също са основният демографски фактор за населеността на територията на общината. От равнището

на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти, които са определящи за оразмеряване на обекти на образователната инфраструктура – детски заведения, училища и др.

➤ Естествено движение на населението

Естественият прираст на населението е резултативна величина от раждаемостта и смъртността на населението. Състоянието на раждаемостта е един от индикаторите за демографската характеристика на населените места и териториалните единици. Демографските данни на НСИ за три „реперни“ години показват, че в община Камено броят на родените е бележи тенденция на намаление. С малки изключения това се отнася за всички населени места. Тази констатация се подкрепя и от данните в таблица 3.

Таблица 3

Динамика в показателите за естественото движение на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г.

Години	Брой население	Брой			Коефициенти (%)		
		родени	умрели	Ест. прираст	Раждаемост	Смъртност	Ест. прираст
2007 г.	4857	93	98	-5	19,1	20,2	-1
2008 г.	4826	71	61	10	14,7	12,6	2,1
2009 г.	4840	96	77	19	19,8	15,9	3,9
2010 г.	4822	89	97	-8	18,5	20,1	-1,7
2011 г.	4375	81	73	8	18,5	16,7	1,8
2012 г.	4395	90	69	21	20,5	15,7	4,8
2013 г.	4452	94	59	35	21,1	13,3	7,9

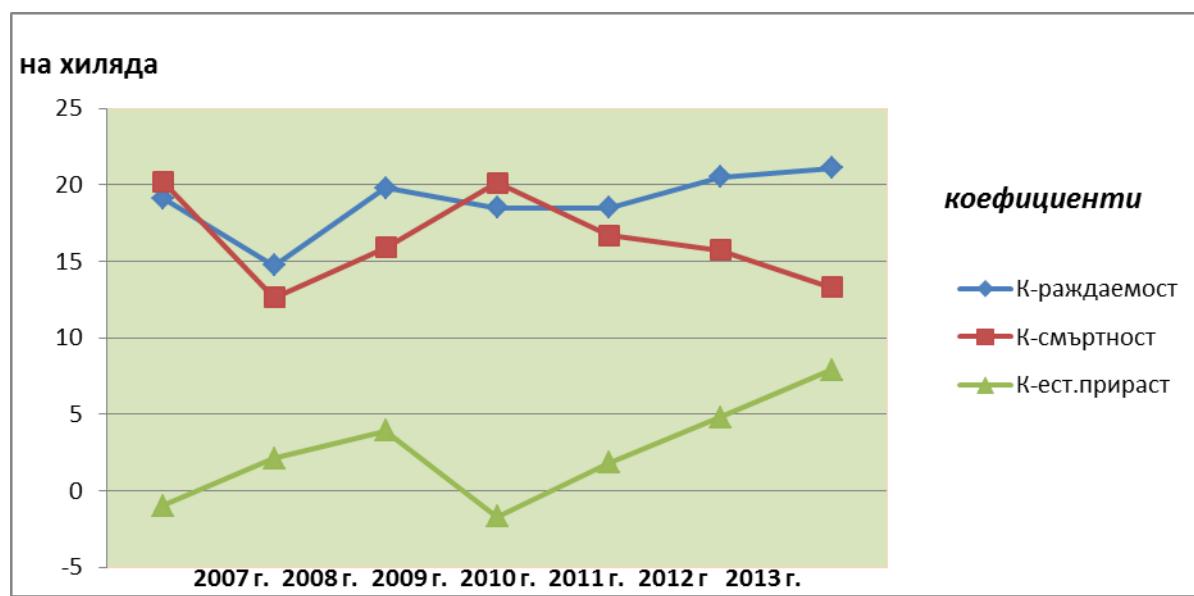
Източник:НСИ. Текуща демографска статистика

Анализът на данните за естественото движение на населението показва, че за разлика от преобладаващата част от общините в страната, в община Николаево естественото движение на населението е с относително благоприятни стойности на показателите. Раждаемостта е с коефициенти значително над средните за страната, като през 2012 и 2013 г. те са в порядъка 20 - 21%. В същото време, смъртността е с тенденция на намаляване, като през последните 3 години тя е с коефициент около 14-15%. Това е и причината естествения прираст на

населението за периода да е положителен. С отрицателен (и то с ниски стойности на естествения прираст са само 2007 г. (-1,0‰) и 2010 г. (-1,7‰)).

Причините за положителното естествено движение на населението са повлияни основно от етническата структура на населението. Делът на населението от ромската етническа група (26,4% от населението на общината) дава отражение върху по-високата раждаемост на населението. Този извод се потвърждава и от данните за естествения прираст в населените места от общината, в които преобладава населението от ромската етническа група – гр. Николаево и с. Нова махала.

Нагледна представа за динамиката на показателите за естественото движение на населението на община Николаево за периода 2007-2013г. дава фиг.2.

Фиг. 2

По населени места коефициентите за естественото движение на населението за анализирания период са представени в таблица 4.

таблица 4

Динамика в коефициентите за естествено движение на населението на населените места в община Николаево за периода 2007-2013 г.

Населени места	години	Коефициенти (‰)		
		раждаемост	смъртност	ест. прираст
с. Едрево	2007	26,5	12,3	8,8
	2008	21,5	10,8	10,8
	2009	19,8	15,9	3,9
	2010	14,8	12,9	1,8
	2011	22,5	18,4	4,1
	2012	24,2	24,2	0

	2013	30,3	12,1	18,2
с. Елхово	2007	17,6	3,2	-6,4
	2008	8,3	18,3	-10
	2009	6,7	30	-23,3
	2010	13,5	30,5	-16,9
	2011	16,4	28,7	-12,3
	2012	16,7	35,4	-18,8
	2013	12,3	12,3	0
гр. Николаево	2007	19,1	8,9	-2,1
	2008	13,8	13,1	0,7
	2009	23,7	12,5	11,1
	2010	19,9	21,3	-1,4
	2011	18	15	3
	2012	20,7	11,5	9,3
	2013	21,8	13,1	8,7
с. Нова махала	2007	15,5	7,1	0
	2008	18	8,4	9,6
	2009	17	15,8	1,2
	2010	19,4	13,3	6,1
	2011	19,2	13,7	5,5
	2012	19,5	12,5	7
	2013	18	15,2	2,8

Източник: НСИ. Текуща демографска статистика

Данните от таблица 4 показват, че относително по-неблагоприятни са показателите за естественото движение на населението в с. Елхово. За всичките години от периода 2007-2013 г. тук се регистрира отрицателен естествен прираст, което в комбинация с неблагоприятния механичен прираст е причина за намаляване на броя на населението му.

➤ Механично движение на населението

Показателите за механичното движение на населението в община Николаево, също са относително благоприятни. За анализирания период, механичното движение на населението в община Николаево се характеризира със следните данни:

- Общ брой на заселените лица за целия анализиран период – 565;
- Средногодишен брой на заселените за периода – 81;
- Общ брой на изселените лица за целия анализиран период – 617;
- Средногодишен брой на заселените за периода – 88;
- Механичен прираст общо за периода - минус 52 д.;

- Средногодишен механичен прираст – минус 7 д.

Броят на заселените и изселените лица, отнесени към 1000 д. от населението формира съответните коефициенти на заселване, изселване и като резултативна величина – коефициента на механичен прираст. Коефициентите за механичното движение на населението дават възможност за сравнителни анализи – по териториални единици и по населени места. Промените в коефициентите за механично движение на населението в община Николаево за периода 2007-2012 г. са представени в таблица 5.

Таблица 5

Промени в коефициентите за механично движение на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г.

№	Години	Коефициенти (%)		
		заселване	изселване	заселване
1.	2007 г.	19,8	24,5	-4,7
2.	2008 г.	16,2	24,7	-8,5
3.	2009 г.	23,3	24,4	-1
4.	2010 г.	18,7	20,7	-2,1
5.	2011 г.	13,7	12,3	1,4
6.	2012 г.	10,7	10,9	-0,2
7.	2013 г.	18,2	13,3	4,9

Източник:НСИ. Текуща демографска статистика

По населени места коефициентите за механичен прираст на населението са отразени в таблица 6.

Таблица 6

Динамика в коефициентите за механично движение на населението на населените места в община Николаево за периода 2007-2013 г.

Населени места	години	Коефициенти (%)		
		заселване	изселване	мех. прираст
с. Едрево	2007	21,2	19,4	1,8
	2008	1,8	30,5	-28,7
	2009	9,2	35	-25,8
	2010	22,2	27,7	-5,5
	2011	12,3	4,1	8,2
	2012	20,2	6	14,1
	2013	10,1	30,3	-20,2
с. Елхово	2007	24	35,1	-11,2
	2008	16,7	43,3	-26,6
	2009	34,9	16,6	18,3
	2010	23,7	23,7	0
	2011	18,4	18,4	0
	2012	16,7	14,6	2,1

	2013	28,7	12,3	16,4
гр. Николаево	2007	15,9	23	-7,1
	2008	19,4	16,9	2,5
	2009	24,4	21,6	2,8
	2010	17,8	19,2	-1,4
	2011	12,4	13,9	-1,5
	2012	9,3	7,8	1,5
	2013	19,3	10,9	8,4
с. Нова махала	2007	28,5	25	3,6
	2008	14,4	33,6	-19,2
	2009	20,6	32,8	-12,1
	2010	15,7	19,4	-3,6
	2011	16,5	8,2	8,2
	2012	4,2	23,6	-19,5
	2013	12,4	11,1	1,4

Източник: НСИ. Текуща демографска статистика

Данните от таблица 6 показват, че в различните години коефициентът на изселване е с по-високи стойности от коефициента на заселване. Това определя и отрицателните стойности на коефициента на механичен прираст както в общинския център, така и в селата на общината. Съпоставката между величините (стойността) на коефициента на естествения и на механичния прираст показва, че незначителното обезлюдяване на общината се дължи основно на по-големия брой на изселените лица, които в отделните години формират и отрицателен механичен прираст.

2.5.2. Качествени характеристики на населението

- **Полово-възрастова структура**

Основните структури на населението (полова, възрастова, образователна и етническа) са представени чрез данни от резултатите от пребояването на населението в България през 2011 година.

➤ **Полова структура**

Половата структура на населението на община Николаево не се различава съществено от тази, която е характерна за страната и за останалите общини. С незначителен превес са жените в общината. Към 2013 г. от общия брой на населението – 4452 д. жените са 2255 д., или 50,7%.

За изследвания седем годишен период се наблюдава тенденция за относително изравняване на броя на мъжете с този на жените. През 2007 г. делът

на жените съставлява 51,3% от общия брой на населението като през 2013 г. те съставляват 50,7%.

По населени места не се наблюдават съществени отклонение в половата структура на населението. В общинския център жените са 51,0%, а мъжете – 49,0%, а в селата – съответно 49,9% мъже и 50,1% жени.

➤ ***Възрастова структура***

Възрастовата структура на населението е един от демографските фактори, които се използват като индикатор за демографската жизненост на територията и на отделните населени места. Тя оказва определено влияние и върху трудовия потенциал на териториалните единици и на населените места в тях.

За целите на Общия устройствен план на община Николаево се анализира и възрастовата структура на населението. Обект на оценки и анализи са т.нар.:

- *Стандартни възрастови групи;*
- *Специфични възрастови трупи.*

Стандартните възрастови групи имат отношение както към фактическото състояние, така и към по-нататъшното развитие на броя на активното население, в т.ч. и на броя на заетите лица и др., т.е на трудовия потенциал на общината. Те обхващат населението в следните възрастови контингенти:

- В под трудоспособна възраст (0-15 години) ;
- В трудоспособна възраст (16-64 години);
- В над трудоспособна възраст (над 65 години)

От общия брой на населението към 2013 г. - 4452 д., разпределението им по основни възрастови групи е както следва:

- 1197 д. са в под трудоспособна възраст, което е 26,9% от общия брой на населението;
- 2244 д. са в трудоспособна възраст (50,4%);
- 1012 д. са в над трудоспособна възраст (22,7%).

Тенденциите в състоянието на възрастовата структура на населението на община Николаево за анализирания период – 2007 - 2013 г. показват, че стандартната възрастова структура на населението на общината търпи незначителни промени в абсолютния брой на лицата в трите групи възрасти. Динамиката във възрастовата структура на населението на община Николаево за периода 2007-2013 г. е представена със статистическите данни в таблица 7.

Таблица 7

Възрастова структура на населението в община Николаево за периода 2007-2013 г. (по стандартни възрастови групи)

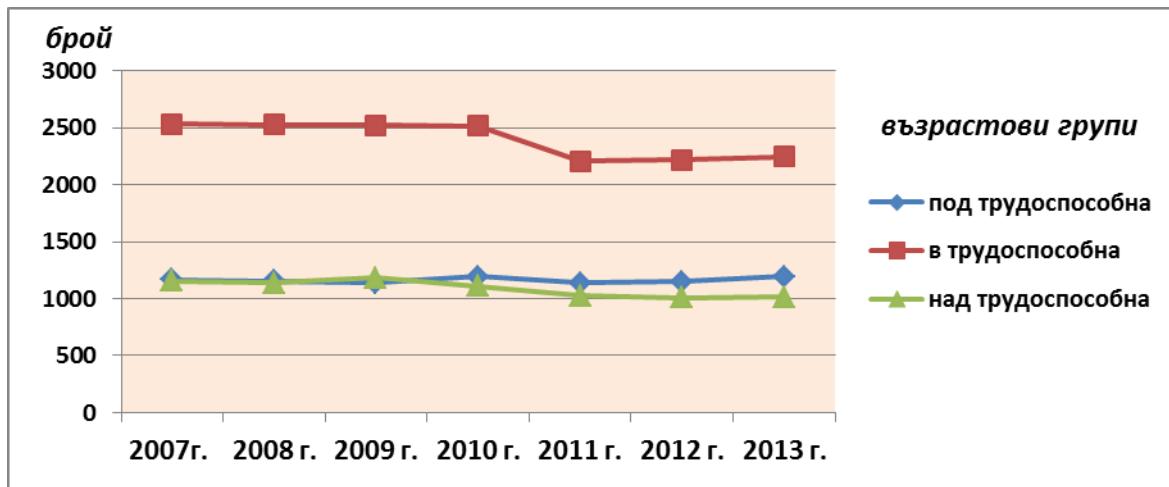
Години	Брой население			
	общо	в т ч. в под трудоспособ. възраст.	в трудосп. възраст	в над трудосп. възраст
2007 г.	4857	1165	2535	1157
2008 г.	4826	1157	2529	1140
2009 г.	4840	1140	2519	1181
2010 г.	4822	1193	2517	1112
2011 г.	4375	1139	2209	1027
2012 г.	4395	1149	2217	1009
2013 г.	4452	1197	2244	1012

Източник: НСИ.Регионите, областите и общините в Р. България.

Поради намаляващия общ брой на населението на общината изменениета в относителните дялове на трите възрастови групи са с определени граници. В това отношение се очертават две направления:

- *Първото е свързано със запазване и незначително нарастване на броят и на относителният дял на населението в под трудоспособна и намаляване на броя на населението в трудоспособна и над трудоспособна възраст, което е за сметка на нарастване на относителния дял на населението в под трудоспособна възраст;*
- *Второто направление е свързано със стабилизиране на структурата по отношение на относителните дялове на трите възрастови групи след 2010 г. През последните три години почти няма промени в техните относителни дялове.*

Посочените две направления личат и от фиг. 3. Възрастовата структура на населението по населени места варира в твърде широки граници. Тя е най-благоприятна за гр. Николаево – към 2013 г. делът на населението в под трудоспособна възраст е 16,9%, този на населението в трудоспособна – 65,1% и на населението в над трудоспособна възраст – 18,0%.

Фиг. 3

По населени места, наличните статистически данни са за 2011 г. Според тях възрастовата структура на населението се характеризира с определени отклонения от средните данни за община. С по-висок дял на население в под трудоспособна възраст са селата Едрево (29,3%) и с. Нова махала (24,6%). В тези две села е по-нисък делът на населението в над трудоспособна възраст – съответно 14,7% и 18,7%. За гр. Николаево относителните дялове на населението са както следва:

- дял на населението в под трудоспособна възраст – 23,1%;
- дял на населението в трудоспособна възраст – 59,9%;
- дял на населението в над трудоспособна възраст – 17,0%;

Специфичните възрастови групи от населението на община към 2013 г. включват следните контингенти от лица:

За целите на ОУП на община, като потребители в сферата на предучилищното обучение и на общото и професионалното средно образование са лицата в специфичните възрастови групи (в „яслена“ – от 1 до 2 години, в „градинска“ – от 3 до 6 годишна възраст и в „училищна“ – от 7 до 14 години и от 15 до 18 години).

За периода 2008-2013 г. не се наблюдават съществени промени в броя на населението в специфичните възрастови групи. Това се дължи основно на запазване на равнището на раждаемостта. Измененията в броя на лицата в специфичните възрастови групи за посочения период са отразени в таблица 8.

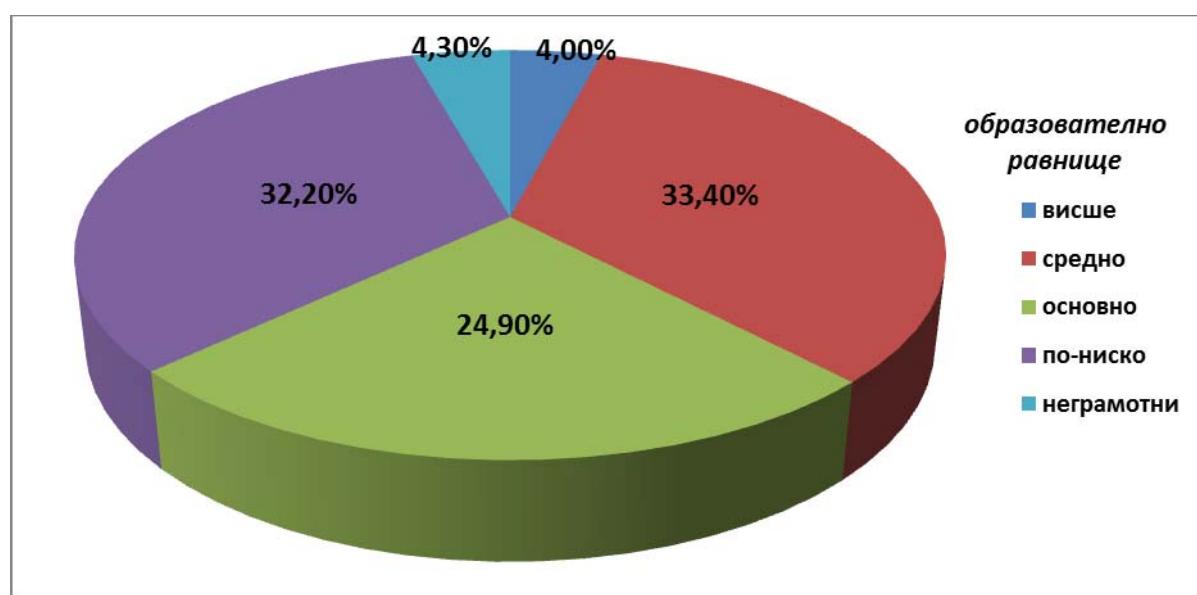
таблица 8

Специфични възрастови групи	2008 г.	2013 г.
0-2 г.	241	265
3-6 г.	326	349
7 -14 г.	434	421
15-18 г.	307	311

Източник: НСИ. Текуща демографска статистика

➤ **Образователна структура**

Образователната структура на населението по данни към 2011 г. , сравнени с данните за 2001 г. показва, че се увеличава и вече преобладава населението с по-високо образование – средно и висше. От общия брой на населението на 7 и повече навършени години (3814 д.) лицата с висше образование са само 153 д., което е 4,0 % от населението над 7 годишна възраст. Със средно образование са 1272 д., 37,4%. С основно и по-ниско образование към 2011 г. са 2390 лица (41,6%), а като неграмотни са се самоопределили 163 д., или 4,3%. Образователната структура на населението към 2011 г. е представена графично на фиг.4.

Фиг. 4

В сравнение с 2001 г. има леко намаление в броя на лицата с по-високо образование - 168 са с висше образование през 2001 г. при 153 лица в 2011 г., както и 1291 лица със средно образование при 1272 – през 2001 г. Има нарастване на броя на неграмотните лица.

➤ Етническа структура на населението

В етническата структура на населението преобладават българите – 2493 д., или 60,8 % от общия брой лица, които са посочили своята етническа принадлежност (4101 д.). На второ място по брой е ромската етническа група. Като роми са се самоопределили общо 1083 д. или 26,4% от населението, което е определило своят етнос. Турската етническа група включва 464 лица (11,3%) и е концентрирана основно в селата Едрево и Нова махала. Ромите са по-компактно население в гр.Николаево и с. Нова махала.

• Икономическа характеристика на населението

➤ Икономически активно население

Икономически активното население по същество определя параметрите на работната сила. В тази категория от населението попадат лицата във възрастовата група от 15 до 64 годишна възраст. Данните за 2011 г. показват, че от населението на общината над 15 годишна възраст (3321 д.), общият брой на икономически активното население е само 1083 д., а на икономически неактивното – 2238 д. Разликата между сбора от икономически активното и икономически неактивното население и общия брой на населението на община Николаево (4452 д.) са лицата под 15 години.

Броят на икономически активното население към 2013 г. е 1073 д., или с 10 человека по-малко от броя му през 2011 г. Территориалното разпределение на икономически активното население по населени места през 2011 г. (за която година има налична статистическа информация) е представено в таблица 9.

таблица 9

Населени места	Население над 15 години - брой	Икономически активни		Икономически неактивни	
		Брой	%	Брой	%
Община Николаево	3321	1083	32,6	2238	67,4
гр. Николаево	2045	816	39,9	1229	60,1
с. Едрево	341	20	5,9	321	94,1
с.Елхово	396	85	21,5	311	78,5
с.Нова махала	539	162	30,1	377	69,9

.. Конфиденциална информация

Източник: НСИ. Резултати от пребояване на населението и жилищния фонд.2011 г.

Анализът на данните от таблицата показва, че се наблюдават определени различия между отделните населени места по отношение на дела на икономически активното население в общината. С по-нисък относителен дял на икономически активното население са селата Едрево и Елхово. Ниският дял на икономически активното население в община Николаево се очертава като един бъдещ икономически проблем за осигуряване на необходимите местни трудови ресурси за развитие на местната икономика.

➤ **Заетост и безработица**

Трудова заетост на населението. Структурата на икономически активното население се определя от броя (съответно относителния дял) на заетите и безработните лица. Броят на заетите лица е един от индикаторите за състоянието на икономиката.

В община Николаево през 2013 г. в различните отрасли на икономиката са заети 213 д., което е само 19,7% от икономически активното население. Съпоставката на този показател със средния за страната (85,1%) показва, че в община Николаево е осигурена заетост, която е значително по-ниска от средната за страната и за областта.

Динамиката в броя на заетите лица (общо за социално-икономическия комплекс на общината и по икономически сектори) е отразена в таблица 10.

Таблица 10

Показатели	Брой заети лица към:					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
общо заети	233	221	209	215	228	224
в т.ч. първичен сектор	68	67	68	75	92	56
вторичен сектор	38	41	14	11	16	31
третичен сектор	127	113	127	129	129	135

Източник: ТСБ. Стара Загора

Данните от таблица 10 дават представа какви са последиците от икономическата криза в анализирания период върху трудовата заетост на населението – през целия период тя се запазва на трайно ниско ниво.

Данните за секторната трудова заетост, показват, че третичният сектор осигурява работа на около 55-60% от заетите лица. В този сектор се откроява

икономическа дейности (отрасъл „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, в която през 2013 г. са заети 102 д. При анализа на данните за броя на заетите лица, следва да се отчита една важна особеност. Част от икономически активното население на общината работи в други общини и не се включва в броя на заетите лица в община Николаево.

Безработни лица. В структурата на икономически активното население втората категория са безработните лица. Статистиката за броя и структурата на безработните е динамична във времето. Обект на анализ са данните за безработните към края на 2013 г., които са по данни на Агенцията по заетостта. Тези данни са отразени в таблица 11.

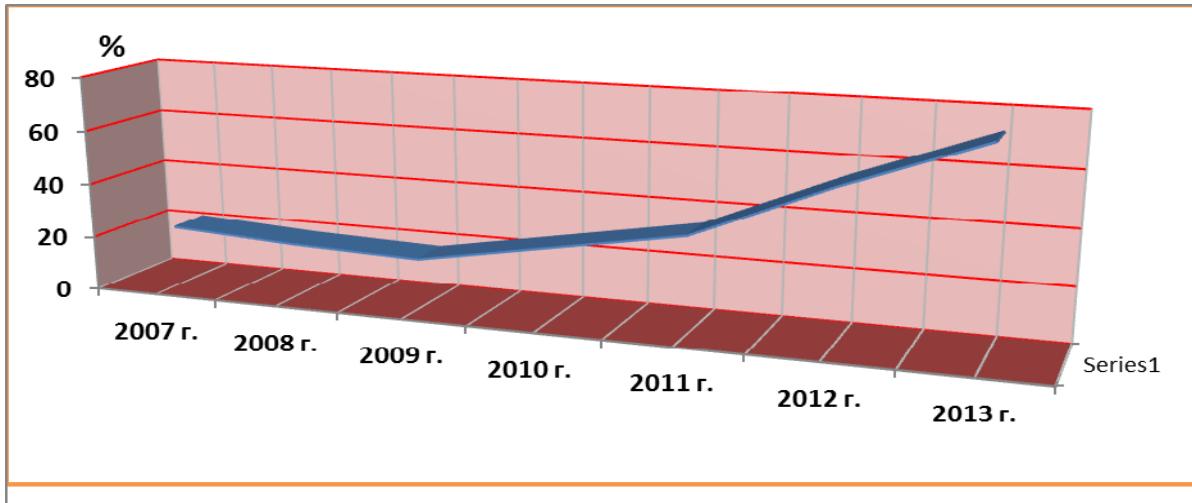
Таблица 11

№ по ред	Показатели	Брой	% от безр. лица
1.	Безработни лица	791	-
2.	Регистр. безработни до 29 години, вкл.	237	30,0
3.	Регистр. безработни с регистр. над 1 година	324	41,0
4.	Равнище на безработица (%)	-	73,7

Източник: Агенция по заетостта

Равнището на безработица в общината през 2013 г. е с по-високи стойности от средното за страната (12,2%) и от област Стара Загора (11,0%).

Един от индикаторите за последиците от икономическата криза и отражението ѝ върху общинската икономика е трайно високото равнище на безработица в общината. За анализирания период то е няколкократно по-високо от средното за страната и за област Стара Загора. Равнището на безработица в община Николаево за анализирания седем годишен период (2007-2013 г.) е представено графично на фиг. 5.

Фиг. 5

Фиг. 5 показва, че равнището на безработица в община бележи високи темпове на нарастване след 2010 г. При 22,5% безработица (2007 г.), през 2010 г. тя достига 20,8%. След 2010 г. равнището на безработица нараства до 55,6% (2012 г.), за да достигне 73,7% (2013 г.).

Б. ПРОГНОЗА

2.5.3. Методически подход

Нормативните основания за изработване на демографската прогноза за целите на ОУП на община Николаево произтичат от:

- нормативната уредба по ТСУ (Наредба № 8 на МРРБ) и на Плановото задание за изработване на ОУП на община Николаево, се предлага дву или тривариантна времева (за периода 2020-2035 г.);
- Изискванията на одобреното Планово задание за изработване на ОУП на община Николаево.

Прогнозните демографски разчети (Демографската прогноза) освен във времеви аспект се предлага и в пространствен разрез - по населени места. Освен по показателя "общ брой на населението" се разработва и прогноза за общите и за специфични възрастови и други структури, имащи отношение към развитието на отделни функционални системи на Общия устройствен план.

При разработването на отделните варианти на демографската прогноза се отчитат както досегашните тенденции в демографското ретроспективно развитие, така и очакваното въздействие на различни по своя характер фактори. В този

смисъл са и различията в числовите величини на отделните варианти на демографската прогноза за община Николаево.

За целите на ОУП на община Николаево се предлагат **два варианта на демографската прогноза** са:

- **тенденциален**, при който е заложено запазване на тенденциите от досегашното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на община Николаево и продължаващо влошаване на демографските процеси;
- **умерено-оптимистичен**, основаващ се на вероятностното доминиращо влияние на фактори, които ще оказват относително благоприятно въздействие върху демографските процеси (основно на естествено възпроизводство на населението) и на икономиката развитие на модерен аграрен сектор, развитие на съвременна техническа и социална инфраструктура и др.

При прогнозите за демографското развитие на община Николаево се използват класическите демографски методи за прогнозиране. В основата им се залагат повъзрастовите вероятности за доживяване, очакваните коефициенти на раждаемост, смъртност, плодовитост, емиграция и имиграция и пр. Тези чисто демографски методи на прогнозиране се съпоставят с очакваните въздействия и на фактори с подчертан социално-икономически характер.

Важна особеност на демографската прогноза за община Николаево (и по двета варианта) е, че се залагат не много различаващи се прогнозни предвиждания за числовите величини на коефициента на фертилност (определя се от контингента жени в детеродна възраст), брачността, броя на живородени момичета и др. Причината за това е, че в прогнозния период (до 2020 -2035 г.) няма обективни основания да се счита, че в контингента жени във фертилна възраст ще настъпят съществени промени. С очакваното нарастване на коефициента на раждаемост (по оптимистичния вариант) се залага и хипотезата да настъпят не много големи промени и в броя на жените във фертилна възраст след 2020 г. Очакванията са коефициентът на интегрална фертилност да се стабилизира между 1,85-1,95.

Друга важна особеност на демографската прогноза за община Николаево за срока на действие на ОУП е, че и по трите варианта, като важни ориентири, се отчитат тенденциите, заложени в демографската прогноза на страната и на област Стара Загора, разработена от НСИ. Същевременно се отчита и обстоятелството, че високият дял на ромско население, което е с висока раждаемост ще дава отражение върху броя на населението и през следващите години.

Прилаганият метод за разработване на демографската прогноза на община Николаево, се базира на предвижданията за очакваното бъдещо развитие на естествения и на механичния прираст на населението. Те са с хипотезен характер и отчитат сегашната динамика на положителен естествен прираст и стагнационен механичен прираст и очакваните тенденции в раждаемостта, смъртността, а така също и предвижданията за фертилността на жените, заселванията и изселванията.

2.5.4. Параметри на демографската прогноза за броя на населението по възприетите варианти

По отделните варианти на демографската прогнозата, като основни изходни параметри на хипотезата за демографското развитие средно за общината се възприемат следните стойности на:

- Репродуктивни очаквания за среден брой деца в семейството -;
 - Тенденциален вариант – 2,0-2,1;
 - Умерено -оптимистичен вариант – 2,2,-2,3
- Общата раждаемост - и по двата варианта -18,0-18,5%
- фертилност
 - Тенденциален вариант – 40,0 - 40,3‰;
 - Умерено-оптимистичен вариант – 41,2 -41,5‰;
- задържане на общата смъртност на населението – и по двата варианта - 13,5– 14,0‰
- запазване на средната продължителност на живота – и по двата варианта около 72 -73 години;

По отношение на механичния прираст се приема хипотезата, че поради проблемите в развитието на местната икономика и на проблеми със заетостта на населението в периода до 2020 -2025 г. ще се наблюдава нарастване на изселванията и ще се реализира макар и с ниски стойности отрицателен механичен прираст, който ще се компенсира с естествения прираст. В този смисъл, на

демографската прогноза не се отдава решаващо значение на влиянието на механичния прираст.

➤ *Прогнози за броя на населението*

Чрез прилагане на прогнозните стойности на посочените демографски показатели е определена и демографската прогноза за общия брой на населението на община Николаево по двета варианта. Тя е посочена в таблица 12.

таблица 12

Прогноза за броя на населението на община Николаево за периода 2015-2035 г. (по варианти)

Прогнозен хоризонт по години	Варианти на прогнозата (брой)	
	I вариант тенденциален	II вариант Умерено-оптимистичен
2013 г. състояние	4452	4452
2015 г. – прогноза	4347	4385
2020 г. – прогноза	4485	4261
2025 г. – прогноза	3968	4083
2030 г. – прогноза	3693	3820
2035 г. – прогноза	3461	3595

По населени места, прогнозата за броя на населението по отделните варианти е както следва:

- **тенденциален вариант**

При този вариант е заложено стагниращ брой на населението в общината, като при този вариант най-засегнати са населените места с влошена възрастова структура, с минимален брой ромско население. Данните за прогнозния брой на населението са представени в таблица 13.

Таблица 13

Прогноза за броя на населението на община Николаево за периода 2015-2035 г. – по населени места – тенденциален вариант

Населени места	Брой-отчет 2013 г.	Прогноза за броя на населението към:				
		2015 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2035 г.
Община Николаево	4452	4347	4185	3968	3693	3461
с.Едрево	495	465	425	380	315	260
с.Елхово	488	468	430	385	300	245
гр.Николаево	2746	2714	2685	2630	2574	2520
с.Нова махала	723	700	645	573	504	436

- **Умерено-оптимистичен вариант**

Прогнозата за броя на населението по посочения вариант е представена в таблица 14.

Таблица 14

Прогноза за броя на населението на община Николаево за периода 2015-2035 г. – по населени места – умерено-оптимистичен вариант

Населени места	Брой-отчет 2013 г.	Прогноза за броя на населението към:				
		2015 г.	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2035 г.
Община Николаево	4452	4385	4261	4083	3820	3595
с. Едрево	495	470	451	415	340	295
с. Елхово	488	475	450	415	353	300
гр. Николаево	2746	2730	2695	2660	2600	2550
с. Нова махала	723	710	665	593	527	450

➤ **Прогнози за възрастовите структури на населението**

Прогнозата за възрастовите структури на населението е представена в два разреза – по основни възрастови групи – „в под трудоспособна“, „в трудоспособна“, и в „над трудоспособна“ възраст. От методическа гледна точка, при прогнозиране на възрастовата структура на населението се прилага метода на т. нар. „повъзрастова“ придвижване. Прогнозата за основните възрастови групи е от значение за прогнозиране на активното население, в т.ч. и на работната сила.

Тъй като прогнозите за броя на населението по отделните варианти се различават в не много широки граници, за целите на ОУП се предлага прогноза за възрастовата структура на населението само по умерено-оптимистичния вариант.

Прогнозата за основните възрастови групи на населението в община Николаево за възприетия прогнозен период е отразена в таблица 15.

Таблица 15

Прогноза за възрастовата структура на населението по населени места в община Николаево за периода 2015-2035 г. – умерено- оптимистичен вариант

Населени места	Основни възр. групи	Години				
		2015	2020	2025	2030	2035
Община Николаево	Под трудосп.	913	888	843	772	717
	Трудоспособна	2348	2281	2232	2114	1943
	Над трудосп.	1124	1092	908	881	928
с. Едрево	Под трудосп.	116	111	100	81	69

	Трудоспособна	233	220	202	160	142
	Над трудосп.	121	120	113	99	77
с. Елхово	Под трудосп.	53	50	44	37	31
	Трудоспособна	233	220	202	160	142
Гр. Николаево	Над трудосп.	242	230	211	128	157
	Под трудосп.	584	577	569	545	520
	Трудоспособна	1564	1544	1550	1496	1430
с. Нова махала	Над трудосп.	582	574	441	559	600
	Под трудосп.	160	150	130	109	97
	Трудоспособна	371	347	320	323	259
	Над трудосп.	179	168	143	95	94

Отделно е разработена и прогноза за специфичните възрастови групи, които са свързани основно с потребностите от образователна инфраструктура. Такива са възрастовите групи от 3-6 годишна възраст, от 7 до 14 и от 15 до 18 годишна възраст. И при прогнозата за специфичните възрастови групи също се прилага метода за „повъзрастовото“ придвижване. Така например, броят на децата от 3 до 6 годишна възраст се определя от броя на родените деца преди 3-6 години (с прилагане на корекционни коефициенти за детската смъртност и др.). Тази прогноза също е направена само по умерено- оптимистичния вариант. Тя е представена в таблица 16.

Таблица 16

**Прогноза за специфичните възрастови групи по населени места за периода 2015-2035 г.-
умерено-оптимистичен вариант**

Възрастови групи	Прогнозен период	Брой лица
0-2 годишна възраст	2015 г.	259
	2020 г.	247
	2025 г.	229
	2030 г.	206
	2035 г.	187
3-6 годишна възраст	2015 г.	338
	2020 г.	320
	2025 г.	302
	2030 г.	275
	2035 г.	252
7-14 годишна възраст	2015 г.	408
	2020 г.	383
	2025 г.	359
	2030 г.	332
	2035 г.	306
	2015 г.	294
	2020 г.	277

15-18 годишна възраст	2025 г.	261
	2030 г.	237
	2035 г.	216

➤ **Прогноза за броя на активното население**

Прогнозата за броя на работната сила се определя от прогнозния брой на икономически активно население (възрастовата група 16 - 65 г.). Това са лицата способни да бъдат включени в икономическата (трудовата) дейност. В прогнозните разчети се отчита и тенденцията за промените на пенсионната възраст, която според някои стратегически документи, засягащи човешкото развитие ще бележи лек ръст на повишаване в периода до 2015-2020 г. При този тип прогнози се отчитат още предвижданията за количествените параметри на коефициента за икономическа активност, коефициентът за заетост и др. Те изразяват определени съотношения на част от населението към общия му брой. При много нисък коефициент на икономическа активност към 2013 г. – 32,6% , прогнозният брой на икономически активните лица в общината е определен на базата на следните коефициенти:

- Период до 2020 г. – 38,3 – 40,0%;
- Период 2020-2025 г. – 42,0-43,0%;
- Период 2025 -2030 г. – 44,0 – 45,5%;
- Период 2030 -2035 г. – 49,0 – 51,0%

На тази основа се предвижда до 2035 г. икономически активното население на общината по умерено-оптимистичния вариант на прогнозата да достигне следните прогнозни параметри:

- 2013 г. - състояние – 1083 д.;
- 2020 г. - прогноза – 1235 д;
- 2025 г. – прогноза - 1300 д.;
- 2030 г. – прогноза –1340 д.;
- 2035 г. – прогноза – 1375д.

На основата на прогнозата за броя на икономически активното население на общината и на заложените коефициенти на заетост се прогнозира и броят на заетите лица в Община Николаево. Коефициентът на заетост изразява отношението между броя на заетите лица към икономически активното население (16-65 годишна възраст). Основанията за залагане на по-високи стойности на коефициентите на заетост са очакванията за значими инвестиции в аграрния

сектор, развитие на нови производства в отрасъл „Производство на хани, напитки и тютюневи изделия“ (хранително-вкусова промишленост и др.

Като база за прогнозните разчети е взет броят на заетите лица в социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на общината през 2011 г. – 4741 д. При прогнозата на броя на заетите, съпоставени с прогнозния брой на икономически активните лица е заложена тенденция за намаляване на броя на безработните лица - в рамките на 45-46% (в първите години от периода 2015 -2020 г.), с тенденция за намаляване на след 2020 г и до 15-17 %. Тези стойности са в над приемливите рамки на европейските равнища на безработица. Причината за това е във високото базисно ниво на безработица (65-70% (2013 година). При прогнозните разчети за броя на общо заетите в община Николаево са ползвани корекционни коефициенти за реално незаетите (учащи, безработни, инвалиди и др.) от населението в трудоспособна възраст и коефициенти на заетост от населението в под трудоспособна и над трудоспособна възраст. Конкретните прогнозни разчети за броя на заетите лица в община Николаево (по трите възприети варианта) към 2020 и 2035 г. са представени в таблица 17.

Таблица 17

Прогноза за броя на наетите лица и за коефициента на заетост на община Николаево по възприетите варианти на демографската прогноза за периода 2021 -2027 год.

Показатели /варианти	Стойност към:		
	2013 г.	2020 г.	2035 г.
Тенденциален вариант			
Заети лица (наети и самонаети) – бр.	224	330	670
Коефициент на заетост -%	20,7	26,8	48,7
Умерено-оптимистичен вариант			
Заети лица (наети и самонаети) – бр.	224	350	720
Коефициент на заетост - %	20,7	28,3	52,4

2.6. Икономически активности

A. ДИАГНОЗА

2.6.1. Обща характеристика

Икономическият профил на община Николаево е с аграрно-промишлена структура. Водещо място по редица основни икономически показатели заема първичния (агарен) сектор (селско, горско и рибно стопанство). От първичния сектор (селско, горско и рибно стопанство) развити са както горското, така и селското стопанство. През последните две десетилетия вторичният сектор

(“Индустрия”), включващ структуроопределящи за общината промишлените дейности губи значимостта си, като редица индустриални производства бяха закрити. За сметка на вторичния сектор, нараства значимостта на сектора на услугите (третичен сектор).

В периода след 2008 - 2012 г. икономиката на община Николаево изпита последиците от икономическата криза. Тази констатация се подкрепя и от данните за някои от общоприетите икономически показатели, които се използват за характеризиране състоянието на икономиката. Най-добра илюстрация за това е инвестиционната активност на територията на общината, която е много ниска. Преките чуждестранни инвестиции са с нулево изражение.

Индикатори за мястото на общинската икономика в социално-икономически комплекс на област Стара Загора са относителните данни по някои показатели, отнесени към човек от населението. Тези данни са посочени в таблица 18.

Таблица 18

Място на община Николаево в областния и националния социално-икономически комплекс - 2013 г.

Отн. показатели	Стойност (хил. лв./човек)		
	Община Николаево	Област Стара Загора	Р. България
Произведена продукция	7120	16855	17386
Нетни приходи	6434	24439	30879
ДМА	4797	20959	15702

Източник: НСИ; ТСБ – Стара Загора

И по трите анализирани икономически показателя, община Николаево е със скромно присъствие в областната и националната икономика. Това е индикатор за ограничните възможности на общинската икономика и за нейния потенциал.

2.6.2. Секторно-отраслова структура

➤ Секторна структура на икономиката

Секторната структура на социално-икономически и инфраструктурен комплекс на община Николаево се характеризира с данни по икономическите показатели, отнесени към отделните сектори. Те са включени в таблица 19.

Таблица 19

Секторна структура на социално-икономическия комплекс на община Николаево – 2013 г.

Показатели	Общо	В т.ч. по икономически сектори		
		Първичен	вторичен	третичен
Предприятия – брой	78	15	7	56
Произведена продукция (хил.лв.)	18998	7298	85	11615
Заети лица (брой)	224	56	37	131
ДМА (хил. лв.)	21357	4342	1322	15693

Източник: ТСБ – Стара Загора.

Първичният сектор на икономиката на общината е с потенциали, които се формират от разполагаемите природни ресурси – селскостопански и горски фонд, традиции в развитието на селскостопанското производство и на използване на горския фонд. На този сектор към 2013 г. се падат 34,2% от обема на произведената продукция, а в предишните няколко години относителният дял на произведената продукция е значително по-висок и варира в границите на около 85-88%. В него са ангажирани 39,9% от броя на заетите лица и са концентрирани около 20% от размера на DMA.

Вторичният сектор (добивна и преработваща промишленост и строителство), са силно засегнат от извършеното преструктуриране на икономиката през последните две десетилетия и от икономическата криза, протекла в периода след 2008 г. По всички анализирани икономически показатели вторичния сектор е с подчинено значение в общинската икономика.

Третичният сектор се развива с относително по-устойчиви темпове от останалите два икономически сектора. Това се дължи основно на няколко отрасъла с обслужващ характер, сред които “Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети”, “Хотелиерство и ресторантърство”, “Транспорт, складиране и пощи” и др. Третичният сектор е свързан със степента на развитост на обслужващите функции на общината. Те са ориентирани към задоволяване на ежедневни и на периодични потребности на населението. От отраслите с бюджетен характер, с по-устойчиво развитие са “Образование” и “Хуманно здравеопазване и социална

работка". В третичния сектор към 2013 г. са 77,8% от фирмите в общината. Това са основно предприятия от типа "микро" и малки, които са в сферата на търговията, туризма, транспорта. В третичния сектор са ангажирани 58,5% от общия брой на трудово заетите лица в общината. По останалите два икономически показателя третичния сектор отстъпва на първичния, но е в по-добри позиции от вторичния.

Динамиката в развитието на два от анализираните икономически показатели за периода 2008-2013 г. – брой предприятия и произведена продукция е представена в таблици 20 и 21.

Таблица 20

Промени в броя на предприятията в община Николаево по икономически сектори за периода 2008-2013 г.

Години	Предприятия - общ брой	в т.ч. първичен сектор	вторичен сектор	третичен сектор
2008	73	14	10	49
2009	73	14	11	48
2010	73	13	7	53
2011	77	14	9	54
2012	74	17	8	49
2013	78	15	7	56

Източник: ТСБ – Стара Загора

Данните от таблица 20 сочат, че за периода 2008 -2013 година леко нарастване в броя на предприятията – от 73 на 78. Същата тенденция на слабо нарастване се наблюдава при първичния сектор, както и при третичния. Това е за сметка на тенденцията на намаление в броя на предприятията от вторичния сектор.

По отношение на характеристиката на предприятията, според броя на заетите лица, преобладаващата част от тях са от типа „микро“ (заети до 9 д.). Към 2013 г. от общо 78 предприятия в категорията „микро“ попадат 74, а като „малки“ (от 10 до 50 заети) – само 4.

Таблица 21

Изменения в показателя „Произведена продукция“ в община Николаево за периода 2008-2013 г. – по икономически сектори

Икономически сектори	Произведена продукция (хил. лв.) към:					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Общо	7088	9641	12169	13273	12953	18998
в т.ч. първичен сектор	6047	8645	10723	11651	11690	7298
вторичен сектор	319	199	71	98	120	85

третичен сектор	722	797	1375	1524	1143	11615
-----------------	-----	-----	------	------	------	-------

Източник: ТСБ – Стара Загора

Ръстът в размера на произведената продукция в третичния сектор за 2013 г. се дължи на голямото нарастване на произведената продукция в икономическа дейност (отрасъл) „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 11432 хил. лв. при 4113 хил. лв. през 2012 г.

➤ *Отрасловата структура на икономиката*

Констатираният промени в секторната структура на икономиката са резултат от измененията, настъпили в отделните отрасли. За някои от тях те са положителни, а за други е налице неблагоприятно развитие. Отрасловата структура е представена в таблица 22. Анализите на данните от посочената таблица показват, че основно място в местната икономика имат няколко отрасъла – „Селско стопанство“, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Хотелиерство и ресторантърство“.

Таблица 22

Състояние на отрасловата структура на общинската икономика (по основни икономически показатели) – 2013 г.

Икономически дейности	Предприятия (брой)	Произведена продукция (хил. лв.)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (брой)	ДМА (хил. лв.)
Общ. Николаево	78	12953	26239	224	21357
1. Селско, горско и рибно стопанство	15	9298	7745	56	4342
2. Прераб. промишленост	6	**	**	31	1322
3. Доставяне на вода, канализ. уги, упр. на отпадъците	4	**	**	6	**
3. Строителство	1	**	**	**	**
4. Търговия, ремонт на авт. и мотоциклети	32	**	10450	102	**
5. Транспорт, склад. и пощи	1	**	**	**	**
6. Хотелиерство и ресторант.	6	45	158	8	**
7. Операции с недв. имоти	1	**	**	**	**
8. Проф. д-ти и научни изсл.	3	**	**	4	**
11. Хум. здравеоп. и социална работа	5	163..	142..	11..	** ..

За редица отрасли информацията е конфиденциален характер, което не дава възможност да се направят обективни сравнителни анализи. Информацията за някои отрасли, относяща се за предишни години – 2010, 2011, която не е с конфиденциален характер, показва че в третичния сектор, освен посочените („Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Хотелиерство и ресторантърство“) в третичния сектор с относително добро развитие са и такива отрасли с бюджетен характер като „Образование“, „Хуманно здравеопазване и социална работа“, „Административно управление“.

➤ **Профил на първичния сектор**

В първичния сектор на местната икономика се включва селското, и горското и рибното стопанство. От тези отрасли в икономиката на община Николаево с най-голяма тежест е селското стопанство. То има водещи позиции по основните икономически показатели.

- **Селско стопанство**

Основен ресурс за развитие на разглеждания основен икономически отрасъл е ценната обработваема земя, която е включена във фонда на земеделските земи. Те са с площ 44220 дка, или 47,8% от територията на общината. Поземленият земеделски ресурс на общината, използван за развитие на селското стопанство включва основно обработваемите земи. Те са с обща площ 36003 дка. Структурата им по вид на ползване е отразена в таблица 23.

Таблица 23

Структура на земеделските земи в община Камено по вид на ползване

Земеделски земи	дка	%
обработвани земи – общо	36003	100
в т.ч. ниви	30788	85,5
трайни насаждения	4954	13,8
ливади	261	0,7

Източник: НСИ. Районите, областите и общините в Р. България

По-голямата част от земеделските земи се обработват. Обработваемите земи съставляват 81,4% от общата площ на земеделските. В структурата на обработваемите земи преобладават нивите, които заемат 85,5%. Нисък е делът на естествените ливади – едва 0,7% от обработваемите земи, което може да се

разглежда като задържащ фактор за развитието на животновъдството. По отношение на категорията на земеделските земи тя е в твърде широки граници - включва земи от II до X категория, като основната част е V и VI категории.

Икономическата характеристика на аграрния сектор в общината е направена на базата на анализираните основни икономически показатели, използвани за анализ и оценка и на останалите сектори на икономиката. В таблица X.2.6. е представена динамиката в изменениета на техните стойности за периода 2008-2013г.

Таблица 24

Изменения в показателите, характеризиращи състоянието на селското стопанство в община Николаево за периода 2008-2013 г.

Показатели	Състояние към:					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Предприятия (брой)	14	14	13	14	17	15
Произведена продукция (хил. лв.)	6047	8645	10723	11651	11690	7298
Заети лица (брой)	62	67	68	75	80	56
ДМА (хил. лв.)	10796	14359	16186	13334	12036	4342

Източник: ТСБ – Стара Загора

Данните от таблица 24 показват стабилно развитие на отрасъла в анализирания период. Налице е ръст в стойностите на отделните показатели.

Растениевъдство. Във вътрешноотрасловата структура по-добре развит е подотрасъл „Растениевъдство“. От земеделските култури, отглеждани на територията на общината с по-големи засети площи са зърнените (пшеница, ечемик, тритикале) и някои технически култури – зърнени (маслодаден слънчоглед) и маслено-етерични култури (маслодайна роза и лавандула). Заетите площи на последните култури са в групата на трайните насаждения.

Таблица 25

Динамика в размера на засетите и заетите площи със земеделски култури в община Николаево за периода 2011-2014 г.

Култури	Засети и заети площи по години			
	2011	2012	2013	2014
Пшеница	5110	4400	3450	3900
Ечемик	2500	5210	1820	4360
Тритикале	300	1345	4450	5540
Ръж	65	200	230	0
Рапица	6310	0	1100	0

Овес	0	240	1060	380
Маслодаен слънчоглед	1400	1000	2700	1700
Шарен слънчоглед	700	1050	200	0
Царевица за зърно	7320	7345	0	170
Царевица за силаж	100	160	8300	6080
Лозя винени	250	0	0	0
Лавандула	480	212	212	212
Маслодайна роза	853	300	300	300
Малини	0	0	0	22
Картофи	0	30	20	0

Източник: Общинска служба „Земеделие“

В отделните стопански години се наблюдава промяна в засетите площи с отделни култури. Пример в това отношение са площите засети с рапица, с овес, с шарен слънчоглед. Относително стабилни са засетите площи с пшеница, маслодаен слънчоглед и др.

При трайните насаждения прави впечатление тенденцията за намаляване на площите с винени лозя, намаляват и тези, заети с маслодайна роза. От овощните видове са представени масиви от сливи, праскови и др. Трайните насаждения се отглеждат преди всичко от кооперации и арендатори.

Организационно-производствените форми на стопанисване и обработване на земеделските земи включват земеделски кооперации, арендатори и самостоятелни земеделски стопани. В землището на с. Нова махала основен селскостопански производител е ЗПК „Зорница“ с основна дейност - производство на зърно, фураж, етеричномаслени и технически култури. Освен посочената земеделска кооперация, на територията на общината има още 3 земеделски кооперации и 3 по-големи арендатори.

Животновъдство. Това е по-слабо развития подотрасъл на селското стопанство. През последните няколко години са създадени няколко малки семейни ферми, преди всичко за отглеждане на крави. В с. Елхово е изградена модерна кравеферма на „Аскент-Пламен Пенчев“ ЕООД. Застанало е и отглеждането на овце и на кози.

Един от задържащите фактори за развитие на животновъдството е свързан с недостига за поземлени ресурси за отглеждане на груби тревни фуражи. Площта на естествените ливади в общината е само 261 дка, което е едва 0,7% от обработваемите земи в общината. Недостатъчни са и мерите и пасищата.

Животновъдството е развито основно в частните семейни ферми и е с дребно-стоков характер. Отглежданите селскостопански животни са основно за самозадоволяване на домакинствата. Малко са животновъдните ферми, които са с подчертан стоков характер и те са за отглеждане основно на крави (млечно говедовъдство).

- **Горско стопанство**

Независимо, че около 45% от територията на общината е включена в горския фонд, горското стопанство като икономическа дейност има неголямо стопанско значение. Горският фонд е включен в обхвата на Държавно горско стопанство Гурково. Дърводобива е в съответствие с предписанията на Лесоустроителния проект. В Регистъра на горската семепроизводствена база за 2011 г. по ЛУП на ДГС Гурково (в обхвата на община Николаево) са включени насаждения за семепроизводство от зимен дъб (два масива) в землището на с. Конаре. Те са с площ 25,1 дка (отдел 170^б) и 11,7 дка (отдел 170^ж). Освен за дърводобив, в горския фонд на общината се осъществяват и дейности по събиране на билки и горски плодове – бял равнец, канарион, липов цвят, шипков плод, мащерка, риган и други.

- **Рибовъдство**

Рибовъдството, като икономическа дейност от сектор „Аграрен“ е с традиции в икономиката на община Николаево. Наличието на няколко водоема, подходящи за развитие на сладководно рибовъдство, както и натрупаният опит и възможността за преработка на рибата са фактори за развитието на тази специфична дейност. Основен обект за промишлено рибовъдство е рибовъдна ферма „Тунджа-73“ ООД. Съща е създадена през 1973 г. на територията на бившето Тунджанско блато, намиращо се на около 2 км югоизточно от гр. Николаево и в близост до р. Тунджа. Площта на рибовъдната ферма е около 300 ха. Застъпени са сравнително широк кръг от рибовъдни дейности – от производство на хайвер и зарибителен материал до отглеждане на риба за консумация. Специализацията е в отглеждане основно на шаран (добив между 500 и 600 т.) и на други видове растителноядни риби – толстолоб, бял амур, щука, сом, лин, бяла риба и др. (добив около 100-150 т.). Днес рибовъдната ферма е с частен собственик на капитала (ТК „Холд“ АД – София).

➤ ***Профил на вторичния сектор***

От икономическите дейности, включени в обхвата на сектор „Индустрия“ относително по-добре са представени тези от преработващата промишленост. През последните две десетилетия се наблюдават съществени изменения в структурата на преработващата промишленост. Структуроопределящото в миналото производство на електропорцеланови изделия, днес на практика е ликвидирано. През 2009 год. практически производствената дейност на дружеството е преустановена. През 2011 год., 2012 год. и 2013 год. не е извършвана производствена дейност. Приходите от продажби се формират от продажба на налична продукция, отпадъчни материали и дълготрайни активи. За 2013 г. те са едва 46 хил. лв.

Обликът на преработващата промишленост сега се формира от няколко малки производства областта на производството на хранителни продукти и напитки (производство на хлебни изделия, на безалкохолни напитки и др.). По 1-2 фирми от типа „микро“, осъществяват дейност в производството на опаковки за мляко и млечни продукти, за производства на изделия от дърво и др. На територията на бивша пропан-бутан станция фирма „Ардър“ ООД е развила складова дейност (склад под митнически контрол за пропан-бутан с пълначно за бутилки за битови нужди).

Добивната промишленост е представена от производство на електроенергия от ВЕИ. На територията на фирма „ЕЛПО“ АД в гр. Николаево на площ от 65 дка фирма „Делектра“ ЕООД е изградила соларен парк от 11 200 бр. слънчеви панели с обща мощност 2.7 Mwt.

Локализационно производствата в сектор „Индустрия“ са разположени на територията на общинския център. Характеристиките на тези производства са, че фирмите са от типа „микро“ и само 1 е от типа „малка“. Същите са с остатяло технологично оборудване, неефективна организация на производството. Тези фирми изпитват икономически затруднения от липсата на пазар, като същевременно предлаганата от тях продукция е неконкурентна на пазарите.

➤ ***Профил на третичния сектор***

В профила на третичния сектор са включени само икономическите дейности (отраслите) от нефинансовия сектор. Тези с финансов характер са разгледани в т. (Социална инфраструктура).

С относително по-добро развитие от икономическите дейности от сектора на услугите, които са с нефинансов характер е отрасъл „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“. Направените анализи и оценки на отрасловата структура на икономиката показват, че този отрасъл (икономическа дейност) е с най-добри стойности по анализираните икономически показатели. Основна фирма в тази сфера е РПК „Обединение“, занимаваща се с търговия на дребно, организирана в собствени търговски обекти. Дейност осъществяват и 1-2 фирми със сервизно обслужване на автомобили и мотоцикли.

Б. ПРОГНОЗА

2.6.3. Прогнозни разчети за развитие на социално-икономическия комплекс

Работни хипотези. Прогнозата за развитие на икономическия комплекс на община Николаево в периода на действие на ОУП (2035 г.) се обосновава с работни хипотези за развитие на отделните сектори на икономиката. В тях са заложени очакванията за въздействието на фактори както със стимулиращо, така и на фактори със задържащо икономическото развитие през следващите години. В зависимост от влиянието на тези две групи фактори се обосновават и прогнозните разчети по възприетите два варианта на прогнозата, а именно:

- тенденциален – с превес на факторите които оказват задържащо влияние на икономическото развитие;
- умерено-оптимистичен - основаващ се на доминиращо влияние на фактори, които ще оказват относително благоприятно въздействие върху икономиката на общината, базирана на развитие на модерен аграрен сектор и на развитие на съвременна техническа и социална инфраструктура и др.

За първите години на прогнозния период (до 2020 г.) са отчетени и мерките за развитие на общинската икономика, които са заложени в приетия Общински план за развитие на общината в периода 2014-2020 г. Прогнозните разчети за развитие на икономиката се представят към 2035 г. и са основно по умерено-оптимистичния вариант на прогнозата.

Работната хипотеза за секторно-отрасловата структура на социално-икономическия комплекс на община Николаево, отчита някои обективни предпоставки за бъдещата секторна структура на икономиката. Те дават основание

да се приеме тезата като водещ да продължи да се утвърждава първичния сектор (с водеща роля на селското стопанство и рибовъдството), при същевременно запазване значимостта на третичния за сметка на подчинената роля на вторични сектор.

Прогнозни икономически разчети – динамика и секторна структура по показател “произведена продукция”. Прогнозните разчети общо за икономическия сектор на община Николаево се разработват на базата на средногодишни темпове, заложени в стратегически и планови документи на национално ниво, както и с потенциалите на общината. В Проекта на ОУП се залага прогноза по показателя “произведена продукция” само за умерено-оптимистичния сценарий. Средногодишният темп на нарастване по разглеждания вариант на прогнозата (хоризонт 2020 г.) е 5,0 %. За хоризонт 2035 г. е възприет малко по-висок темп на нарастване на приходите от продажби – 5,8%, като основанието за това е, че икономиката на общината ще разчита на по-доброто развитие на първичния и на третичния сектори, за които има добри възможности за развитие. Вторичният сектор също ще се развива, но с по-ниски темпове.

Конкретните числови величини на темповете на растеж по разглеждания показател, диференциирани по сектори на икономиката са по умерено-оптимистичния вариант и са отразени в таблица 26.

Таблица 26

Показатели	Период 2015-2025 г	Период 2025–2035 г.
Социално-икономически комплекс на община –общо	5,0%	5,8%
В т.ч. Първичен сектор	6,0%	6,6%
Вторичен сектор	3,8%	4,0%
Третичен сектор	5,9 %	6,4%

2.6.4. Насоки и прогноза за развитие на първичния сектор

Насоките за развитие на първичния сектор на социално-икономическия комплекс на общината са свързани с по-пълното и ефективно използване на териториалните ресурси – земеделски земи, както и на тези в горския фонд. В работната хипотеза за перспективното развитие на община Николаево, основан

стратегически ресурс за развитието на икономиката на общината са земеделските земи. В предлаганите устройствени решения, свързани с развитието на аграрния сектор се съдържат мерки за защита на висококатегорийните земеделски земи (в т. ч. и възстановяване на размера на поливните площи) и ограничения за смяна на предназначението им. В този смисъл, ОУП ограничава до необходимия минимум, отнемането не само на висококатегорийни, а и на земеделски земи от по-ниска категория за нуждите на урбанизацията и за друго строително усвояване.

Прогнозните разчети за размера на земеделските територии и по двата варианта на прогнозата запазват площите и структурата си, което е представено в таблица 27.

Таблица 27

Вид земеделски територии (ха)	2013 г. състояние	2035 г. - проект
Земеделски територии – общо В т.ч.	36003	
- ниви	30788	
- трайни насаждения	4954	
- ливади	261	

Перспективите за използване на земеделските земи в общината за развитие на растениевъдното производство са свързани с агроекологичните условия в отделните ѝ части. За целите на ОУП на общината в нейната територия пространствено се обособяват (от гледна точка на агроекологичните потенциали, традициите в производството и специализацията в селскостопанското производство) следните зони:

- Зона за отглеждане на зърнени и технически култури;
- Зона за отглеждане на интензивни култури и трайни насаждения.

Първата зона обхваща западните части от територията на общината (северно и източно от долината на р. Тунджа) и включва по-голямата част от землищата на селата Нова махала и Елхово.

Втората зона обхваща територии в поречията на реките Тунджа и Радова река. Тук са и земите с възможности за напояване.

Земеделските земи, попадащи в предпланинските части на рида Дебелец и северните склонове на Сърнена гора (с нисък бонитетен бал – под 50) са с подходящи условия за развитие на алтернативно екологично земеделие. В тези две подзони (в северната и в южната част на общината съществуват възможности за отглеждане на тревни фуражи, извън традиционните, на някои култивирани билки и етерично-маслени култури, на диворастящи билки и горски плодове, на култивирани (присадени) лешници (дърводелна леска), култивирана шипка и др.

В устройствен аспект, алтернативното земеделие не поражда сериозни конфликти с опазване на природната среда (вкл. и с територии, изискващи повишена защита). За целта е необходимо да се изгради и необходимата инфраструктура на алтернативното земеделие – основно на разсадници (в т.ч. и маточници) за посадъчен материал, и на терени за няколко изкупвателни пунктове, сушилни и работни помещения за първична преработка (изсушаване, оситняване, обезпрашаване, обеззаразяване и балиране), както и за дълбочинна преработка (производство на гранулати, чайове, сиропи, пакетиране и др.) на етерично-маслените култури, на билките, култивираните шипки и др.

Работната хипотеза за развитие на животновъдството в общината са съобразени с очакваното влияние на следните два основни фактора:

- размер на потенциалните поземлени ресурси за осигуряване на необходимата фуражна база;
- организационно-икономически условия за развитие на фермерско животновъдство.

Наличните поземлени ресурси, пригодени за развитие на фуражна база включват земеделските земи, осигуряващи груби фуражи (ливади, естествени пасища и ниви за отглеждане на фуражни култури). От териториалния баланс тези поземлени ресурси не са много големи. Площта на естествените ливади е едва 260-270 дка, мерите и пасищата също не са с големи площи. От обработваемите земи се осигуряват част от основните фуражи – фуражни зърнени храни, царевица за силаж и др. При прилагане на нормите за необходимите площи осигуряващи групи фуражи за единица глава едър рогат добитък и за дребен рогат добитък потенциалът на общината (оценен само от гледна точка на поземления разполагаем ресурс е за отглеждане на:

- 1000-1100 глави едър рогат добитък (говеда);
- 1400 -1600 глави дребен рогат добитък (овце и кози).

При отчитане на влиянието на икономическия и на демографския фактор и на реалните възможности за развитие на животновъдството прогнозите за развитие на животновъдството, които се залагат в ОУП на общината са в следните рамки:

- Прогнозен брой на говедата – 700 - 800 глави;
- Прогнозен брой на овцете – 1000 – 1100 глави
- Прогнозен брой на козите – 300 -400 глави.

Ефективни форми за развитие на животновъдството в общината включват развитие на малки семейни животновъдни стопанства (до 15-20 глави едър добитък и до 50-75 глави дребен домашен добитък), както и на средни животновъдни ферми (50-60 глави едър рогат добитък и 150-200 глави дребен рогат добитък). В прогнозния брой на селскостопанските животни са включени и тези, отглеждани в домашните стопанства. Като алтернативни форми на животновъдството могат да бъдат развивани тези, които са със сезонен характер и изискват по-ограничен трудов ресурс – основно развитие на пчеларство. Заявено е инвестиционно намерение за изграждане на голяма говедовъдна ферма (с капацитет около 500 животни) в с. Елхово. Реализацията му е свързано с изграждане на млекопреработвателни мощности на място и на инсталация за биогаз от отпадъчните продукти във фермата.

2.6.5. Насоки за развитие на вторичния сектор

Работната хипотеза за бъдещото развитие на вторичния сектор на икономиката в община Николаево в периода на действие на ОУП – 2035 г., очертава подчиненото значение на преработващата и на добивната промишленост. С по-добри перспективи за развитие е икономическата дейност „Производство на храни, напитки и тютюневи изделия“ (позната като хранително-вкусова промишленост). Основен сировинен източник на тази промишленост е селското стопанство и рибовъдството.

В проекта на ОУП се залага резервиране на терени за изграждане на нови производствени мощности за преработка на мляко, на риба и на някои други селскостопански сировини. Такива инвестиционни намерения до 2020 г., които са заявени и процедирани са:

- Изграждане на млекопреработвателно предприятие в с. Елхово (преработващо сировината от предвидената за изграждане кравеферма с капацитет 500 глави добитък);
- Изграждане на предприятие за преработка на риба, отглеждана в рибовъдното предприятие на фирма „Тунджа 73“ ЕООД в гр. Николаево. Инвестиционното намерение е за преработка на 3 т. риба на денонощие;
- Изграждане на други малки предприятия за преработка на биопродукти по линия на алтернативното земеделие.

Заявени са и инвестиционни намерения за изграждане на нови мощности на ВЕИ – основно на соларни инсталации в землищата на селата Нова махала и Елхово.

2.6.6. Насоки за развитие на третичния сектор

От отраслите на третичния сектор, които са представени в общината и в хоризонта на действие на ОУП са тези, които са с бюджетен характер – образование, здравеопазване, социални дейности, държавно управление и др. Насоките за тяхното развитие и прогнозните разчети са разгледани в т. Х.. (Социална инфраструктура). От останалите дейности с обслужващ характер, които се развиват на пазарни принципи са търговията (икономическа дейност „Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети“), туризма, транспорта и др.

Перспективите за развитие на търговията не са свързани с по-нататъшно развитие на инфраструктурата на тази дейност. Съществуващата към момента инфраструктура за търговска дейност и за ремонтни автоуслуги е съобразена с потребностите на населението. Същите са и насоките за развитието на транспорта.

Насоките за развитие на туристическия сектор в общината са свързани с използване на природните дадености, наличните обекти традиции на културно-историческото наследство, занаятите и др. Тези дадености при добре провеждана политика и изграждане на съответната туристическа инфраструктура могат да привлекат туристически интерес. Като туристически привлекателности се очертава историческата крепост „Асара“.

2.7. Социална инфраструктура

A. ДИАГНОЗА

Състоянието на социалната инфраструктура на територията на община Николаево дава представа за степента на развитост на обслужващите функции на отделните населени места, в т.ч. и на общинския център. Предмет на аналитичните проучвания е и териториалната организация на обслужващите обекти със социално предназначение.

За целите на ОУП на община Николаево се анализират състоянието и се формулират проблеми, касаещи следните бюджетни социални услуги: образование, здравеопазване, социални грижи и социално подпомагане, култура, спорт, административно обслужване, обществен ред и сигурност.

2.7.1. Образователна инфраструктура

За образованието в общината е характерно, че то е основно с публичен характер. Към момента няма учебни институции, които се финансират от частния сектор. Образованието в община Николаево включва:

- предучилищното обучение и свързаната с него инфраструктура – целодневни детски градини
- общото образование, реализирано в различни типове общеобразователни училища (по застъпена степен на образование) – основни и средни общеобразователни училища;
- професионалното образование.

Функционалната характеристика на образованието в община Николаево се определя от контингентите от лица в съответната възраст - подлежащи на предучилищно обучение и в училищна възраст.

➤ Предучилищно обучение

Системата за предучилищно обучение в общината обхваща мрежа от два типа детски заведения – едно ОДЗ и 3 ЦДГ. Обединеното детско заведение е в общинския център, а в селата на общината функционират Целодневни детски градини. Капацитетът на детските заведения е съобразен с броя на лицата в съответните възрастови групи.

За периода 2009 -2014 г. се очертава тенденция на незначително нарастване на броя на обхванатите деца в системата на предучилищното обучение. Това личи и от данните в таблица 28.

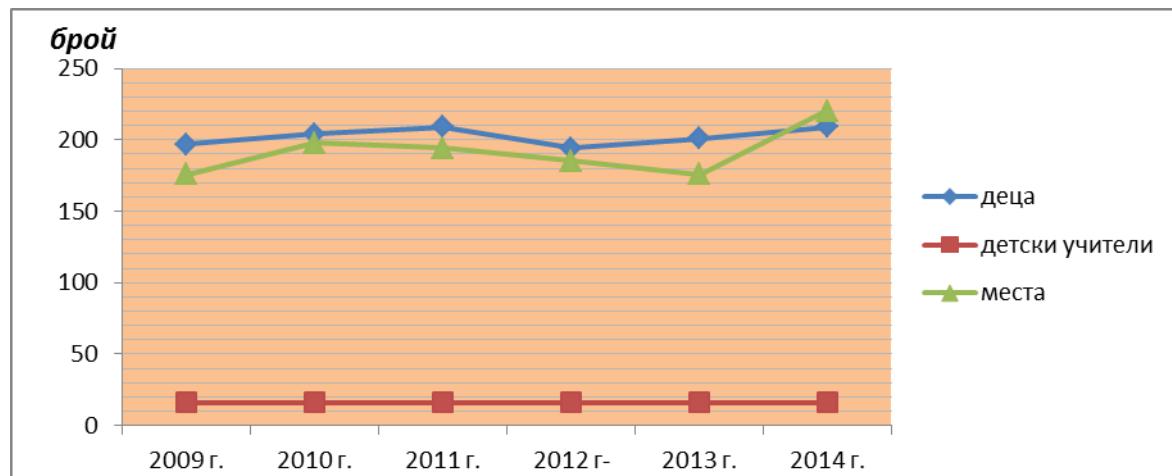
Таблица 28

Промени в броя и капацитета на детските заведения в община Николаево за периода 2009-2014 г.

години	брой заведения	брой деца	брой места	брой групи	места на 100 деца
2009 г.	4	197	176	8	89,3
2010 г.	4	204	198	8	97,1
2011 г.	4	209	194	8	92,8
2012 г-	4	194	185	8	95,4
2013 г.	4	201	176	8	87,6
2014 г.	4	209	220	8	105,3

Източник: НСИ.

Наличните места в детските заведения през учебната 2013/2014 година (общо 220 места) осигуряват обхванатите деца. На 100 деца се падат по 105,3 места. Динамиката в броя на децата, местата и детските учители в детските заведения е представена графично на фиг. 6.

Фиг. 6

Данните от таблица 28 показват, че с незначителни колебания броят на обхванатите в детските заведения е около 200-210 деца. Този брой, съпоставен с контингента деца от 3 до 6 годишна възраст към 2013 г. – 349 д. показва, че коефициентът на обхват на децата в детските заведения (групов коефициент на записване) е около 60-65%.

През учебната 2013/2014 г. стойността на този коефициент за област Стара Загора е 83,9%, а за страната – 83,6%. от ромската етническа група поради различни причини не са обхванати от предучилищното обучение. Изключение са подлежащите на задължителната подготвителна група от 5 и 6 годишни деца.

Мрежата от детски заведения остава непроменена в анализирания период. Броят на детските заведения – 4 остава непроменен. Териториалното им разположение показва, че във всяко от населените места в общината има функциониращо заведение за предучилищно обучение. Това личи и от данните в таблица 29.

таблица 29

Брой и капацитет на детските заведения в община Николаево към учебната 2013/2014 година

Населени места	Детски заведения (по вид)	Брой обхванати деца	групи	Ср. брой деца в група
гр. Николаево	ОДЗ "Снежанка"	146	6	24
с. Едрево	ЦДГ "Кокиче"	20	3	7
с. Елхово	ЦДГ "Еделвайс"	20	3	7
с. Нова махала	ЦДГ "Зорница"	43	2	22

Източник: Общинска администрация

Анализите на таблица 29 показват, че ЦДГ в селата Едрево и Елхово са с по 20 обхванати деца, които могат да формират по 1 група. Поради различната възраст на децата, същите са разпределени в по три групи, което дава отражение и за ниската им пълняемост – по около 7 деца в група.

➤ Общо образование

Общото образование в община Николаево е представено от основната му степен (I – VIII клас). Училищната мрежа включва два типа училища – 1 основно (ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Николаево) и три начални училища (НУ "В.Левски", с.Едрево, НУ „Бр. Жекови“ – с . Елхово“ и НУ „Св. св. Кирил и Методий“ - с. Нова махала). Промените в мрежата от общеобразователни училища и капацитета ѝ за периода 2009-2014 г. са отразени в таблица 30.

Таблица 30

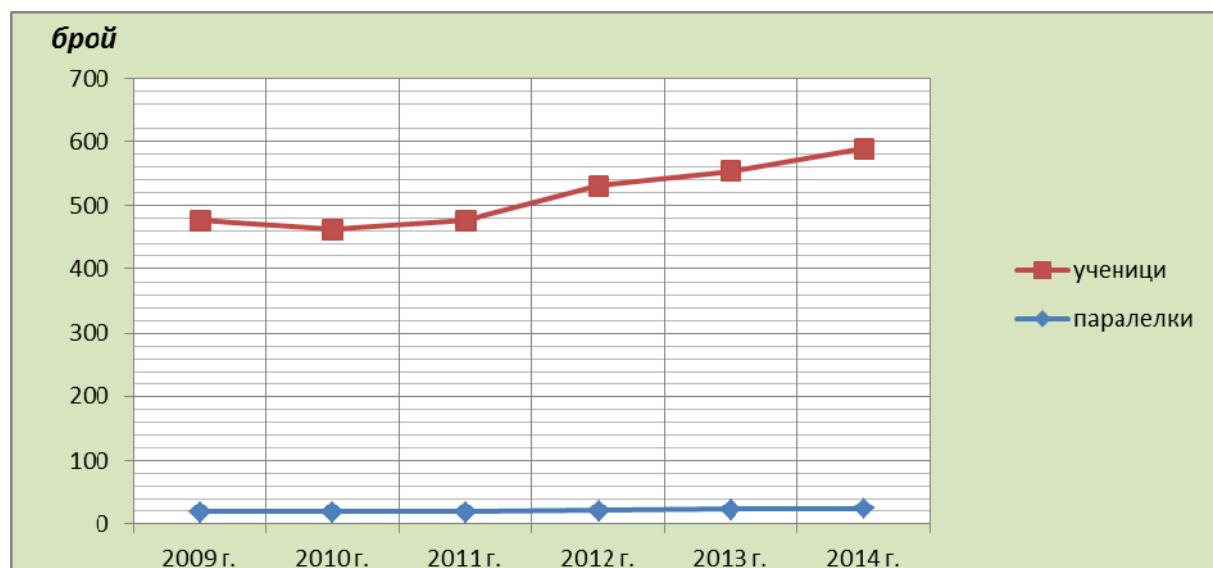
Промени в мрежата и капацитета на общеобразователните училища в община Николаево за периода 2009-2014 г.

години	брой	брой	брой	ср. брой
--------	------	------	------	----------

	училища	ученици	паралелки	у-ци в паралелка
2009 г.	4	458	19	24
2010 г.	4	444	19	23
2011 г.	4	458	19	24
2012 г.	4	510	21	24
2013 г.	4	531	23	23
2014 г.	4	565	24	24

Източник: НСИ.

Отчетеното нарастване на броя на учениците от 458 (учебната 2008/2009 г.) на 565 (през учебната 2013/2014 година) се дължи основно на положителното влияние на демографския фактор – увеличена раждаемост на населението. Динамиката в броя на учениците в общеобразователните училища в община Николаево за анализирания период е представена графично на фиг. 7.

Фиг. 7

Нарастването на броя на учениците води до формиране и на по-голям брой паралелки. Средната пълняемост на паралелките през отделните учебни години е в рамките на действащите нормативи – около 23-24 ученика. В териториален разрез броят на учениците, формираните паралелки и пълняемостта им се различават при съответните училища. Тази констатация се подкрепя и от данните, включени в таблица 31.

таблица 31

Брой и капацитет на общеобразователните училища в община Николаево към учебната 2013/2014 година

Населени места	Вид у--ще	Брой ученици	Брой паралелки	Брой класни стаи	Ср. брой у-ци в паралел ка
гр. Николаево	Основно	394	16		25
с. Едрево	Начално	54	4	4	14
с. Елхово	Начално	51	4	4	13
с. Нова махала	Начално	28	2	4	14

Източник: Общинска администрация

Началните училища в селата на общината са с минимален брой ученици, което формира и ниска пълняемост на паралелките в тях – по 13-14 ученика. В НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в с. Нова махала са формирани и паралелки със слети класове. Учениците от селата на общината, учащи в V – VIII клас пътуват до ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево. Това е и причината за сравнително високия брой на учениците в това училище – 394. По линия на ученическите пътувания към гр. Николаево пътуват 46 ученика от с. Едрево, 45 ученика от с. Нова махала и 9 ученика от с. Елхово. Същите се превозват с 1 училищен автобус.

Материалната база на образоването е в добро състояние. Част от училищната база в началните училища в селата на общината не се използва по предназначение.

➤ Професионално образование

Средната образователна степен е представена с Професионалната гимназия (ПГ) „Атанас Дамянов“. Застъпените специалности в ПГ са съобразени с икономическия профил на общината. В ПГ се извършва обучение по специалностите електромонтьор по електрообзавеждане на производството, оператор в рибовъдното стопанство, оператор в керамичното производство. Динамиката в броя на учениците, обучавани в ПГ „Атанас Дамянов“, формираните паралелки е представен в таблица 32.

Таблица 32

Промени в мрежата и капацитета на професионалните училища в община Николаево за периода 2009-2014 г.

години	брой училища	брой ученици	брой паралелки	ср. брой у-ци в паралелка

2009 г.	1	77	4	19
2010 г.	1	74	4	19
2011 г.	1	79	4	20
2012 г.	1	110	5	22
2013 г.	1	110	5	22
2014 г.	1	135	6	23

Източник: НСИ.

В ПГ в гр. Николаево се обучават ученици от община Николаево и от села от съседните общини. По линия на ученическите пътувания към ПГ пътуват 7 ученика от с. Нова махала, 8 ученика от с. Едрево, 8 ученика от с. Зимница, 6 ученика от с. Ветрен, 2 ученика от с. Дъбово и 3 ученика от с. Елхово. Част от учениците от община Николаево учат в професионални училища в други общини.

Материалната база на професионалното образование също е в добро физическо състояние.

2.7.2. Здравеопазване и здравна инфраструктура

Като много малка , община Николаево е с по-ограничено развита система на здравеопазване. Инфраструктурата на здравеопазването в общината е представена само от обекти на доболничната лечебна помощ. Тя обхваща амбулатории, ползвани от общопрактикуващи лекари и стоматолози в сферата на първичната доболнична и стоматологична помощ.

Към м. юли 2014 г. на територията на община Николаево са регистрирани следните лечебни заведения за извънболнична помощ:

- Амбулатории за индивидуална практика за първична медицинска помощ – общо 4 броя;
- Амбулатории за индивидуална практика за първична дентална помощ – общо 4 броя;

Амбулаториите за първична медицинска помощ се оглавяват от общопрактикуващи лекари. Териториално същите са локализирани в две населени места – в гр. Николаево са 2 практики и по 1 в селата Нова махала и Едрево. Всичките лекарски практики са от типа „индивидуални“, няма разкрита групова практика за първична медицинска помощ.

Стоматологичното обслужване на населението се извършва в 3 амбулатории за индивидуална практика за първична дентална помощ. Териториално те са разположени в гр. Николаево. Един от денталистите, обслужва и ОУ „Св.Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево.

Материалната база, използвана за нуждите на **извънболничната лечебна помощ** включва сградата на бившата здравна служба.

Спешната медицинска помощ се извързва от филиала на ЦСМП – Ст. Загора в гр. Гурково. Този филиал обслужва двете общини Гурково и Николаево.

Кадровото осигуряване на здравната система в общината е съобразено с броя на населението и с действащите нормативи за пациентската листа на общопрактикуващите лекари. Медицинските кадри през 2013 г. включват:

- 4 общопрактикуващи лекари;
- 3 стоматолози;
- 5 медицински специалисти (сестри, фелдшери, лаборанти).

Болничното обслужване на населението от общината се извършва от МБАЛ „Христо Стамболовски“ ЕООД в гр. Казанлък и болничните заведения (МБАЛ и СБАЛ) в гр. Стара Загора..

2.7.3. Социални дейности

Социалните услуги и свързаната с тях инфраструктура за социално подпомагане в община Николаево са насочени към задоволяване на специфичните потребности на групи от населението, които са в неравностойно положение – стари хора, деца и възрастни с увреждания, деца и семейства в риск и др.

По данни на Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Гурково на територията на община Николаево към 2014 г. на територията на общината са регистрирани общо 293 лица с различни видове увреждания, диференцирани по вида на уврежданията както следва:

- лица с физически увреждания – общо 140 д.;
- лица с умствена изостаналост – общо 12д.;

- лица с друг вид увреждания – общо 141 д.

По населени места регистрираните лица с различни видове увреждания се разпределят както следва:

- гр. Николаево – 185 лица, от които 91 лица с физически увреждания и 7 лица с умствени увреждания;
- с. Елхово – 29 лица, от които 14 с физически увреждания;
- с. Нова махала – 43 лица, от които 20 с физически увреждания;
- с. Едрево – 36 лица, от които 15 с физически увреждания.

В общината 378 д. получават месечни социални помощи. Основната част от тях са от ромската етническа група, но има и социално слаби лица и от другите етнически групи.

На територията на община Николаево не са разкрити специализирани социални институции.

В съответствие с приетата държавна политика все по-голямо внимание се отделя на възможността за предоставяне на социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални институции. Към 2014 г. в общината са развити следните социални услуги, предлагани в дома и в обичайна среда:

- **Домашен социален патронаж** (ДСП) в град Николаево, който е с капацитет 56 места. Целият капацитет на тази социална услуга е запълнен. От тази социална услуга се ползват потребители (основно възрастни хора, самотни възрастни хора, инвалиди със загубена работоспособност над 71 % и др.) от всички селища в общината. Базата на ДСП в гр. Николаево е с оstarяло оборудване и с ограничени възможности за разширяване на капацитета.
- **Центрър за социални дейности.** Същия използва материалната база на бившата здравна служба в гр. Николаево, която е ремонтирана и преустроена за целта. Ползватели на тази социална услуга са уязвими лица и групи от населението, като и лица и групи от лица в риск – безработни, социално слаби, самотни възрастни хора, хора с увреждания и др.

- **Социално включване** – услуга насочена към лица и групи от лица потенциални за социално изключване. Същите са основно от ромски произход. Тази социално услуга от т.нар. "резидентен" тип е ориентирана към придобиване на умения за полагане на качествени здравни грижи за правилното отглеждане и обучение на своите деца, подготовка за по-лесно интегриране на трудовия пазар, за стимулиране на предучилищното обучение на децата и др. Материалната база за този социална услуга включва пригодени помещения от общински сграден фонд (първи етаж на бивша здравна служба в гр. Николаево, първи етаж във втори корпус на ЦДГ в с. Нова махала, помещение в кметството на с. Едрево)
- **Центрър за рехабилитация и дом за възрастни хора.** По тази социална услуга е реализиран първи етап на спечелен проект за преустройство на бивша детска градина в гр. Николаево. Реализацията на втория етап е замразена, поради спиране на финансирането.

По различни национални програми в община Николаево са разкрити социални услуги ка „домашен помощник“, „социален асистент“ и др. По тези социални услуги са определени 14 лица, изпълняващи функциите на домашни помощници и социални асистенти, обграждащи в продължение на 8 месеца 31 самотно живеещи хора и хора с увреждания на територията на община Николаево.

2.7.4. Културни дейности и инфраструктура на културата

Инфраструктурата на културата в община Николаево е представена основно от обекти за комплексна читалищна дейност. Тя е застъпена в 4 функциониращи читалища в населените места на общината, а именно:

- НЧ „Васил Левски“ – гр. Николаево;
- НЧ „Зорница“ – с. Нова махала;
- НЧ „Кънъо Едрев Папазов“ – с. Едрево;
- НЧ „Христо Смирненски“ - с.Елхово.

Една от основните читалищни дейности е библиотечната. Във всички читалища има читалищни библиотеки. Любителското творчество (художествената самодейност) е другата добре представена читалищна дейност. Създадени са певчески и танцуvalни групи. Читалищата са основните участници в реализацията на годишните Общински културни календари. С най-богата читалищна дейност е

НЧ „Васил Левски“ – гр. Николаево. Към него създадени три състава за народни танци. Певческа група има в читалището в село Елхово, а към читалището в с. Едрево са създадени самодеен и фолклорен състав.

Нова дейност в читалищата е са компютърните и интернет залите, финансирана по програма „Глобални библиотеки“. Такива има разкрити в НЧ. „В. Левски“ в гр. Николаево и НЧ „Зорница“ – с. Нова махала“.

2.7.5. Спорт и спортна инфраструктура

Спортът и физическото възпитание в община Николаево са свързани основно с провеждане на инцидентни спортни мероприятия. Основен спортен клуб в общината е СФК „Бенковски“

Инфраструктурата на спорта включва два спортни обекта:

- стадион в гр. Николаево;
- Спортна зала в гр. Николаево.

Стадионът в гр. Николаево с площ 1522 м² се ползва основно от СФК „Бенковски“, както и за спортни мероприятия от Спортния календар на общината. Спортната зала в гр. Николаево е разположена в двора на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“. Тя е построена през 2005 г. Разположена е на площ от 842 м², а РЗП е 935 м², като на две нива са разположени спортни игрища, тенис зала, фитнес съоръжения. Използва се и като ученическа спортна база и за други спортни прояви в общината. В съседство със залата има и волейболна площадка.

2.7.6. Административно обслужване

Малкият брой на населението на общината е основния фактор за ограничения набор от административни структури. Основните от тях, които са представени на територията на общината са свързани с общинската администрация. Всички села на общината са със статут на кметства.

Административна структура е Общинската поземлена комисия. Редица административни структури, които обслужват община Николаево са със седалище в общинския център на съседната община Гурково. в гр. Гурково са разположени Полицейски участък и Дирекция „Социално подпомагане“, които обслужват и община Николаево.

Б. ПРОГНОЗА

Прогнозите за развитието на социалните дейности и на социалната инфраструктура в община Николаево са представени под формата на нормативно определени прогнозни разчети. Същите са съобразени с разработената демографска прогноза. Съобразно изискванията на утвърденото Планово задание за изработване на ОУП на община Николаево, прогнозните разчети се представят в два варианта и за прогнозен период до 2035 г.

В основата на прогнозните проучвания за развитието на заложените социални дейности се залагат определени работни хипотези за функционално-пространственото прогнозно развитие на същите. Отделно от това на базата на подробните аналитични проучвания на състоянието на отделните функционални системи се разработват конкретни прогнозни разчети, обосновани с действащите норми и нормативи за потребности от социална инфраструктура.

Използваните в прогнозите норми, нормативи и стандарти са от два типа – за потребности и за развитие. Същите се диференцират се на две основни групи:

- **задължителни**, регламентирани в действащата нормативна уредба по ТСУ;
- **работни**, ориентировъчни нормативи използвани в комбинация с други методи на прогнозиране и отчитащи спецификата във функциите на територията .

Нормите и нормативите за образователната инфраструктура (предучилищно обучение), използвани за прогнозата са следните:

- нормата за пълняемост на 1 група в детските градини – от 18 до 22 деца;
- норматива за обхват на децата (в % от 100 деца от 3 до 6 годишна възраст).

За нормалното протичане на учебно-възпитателния процес в училищата действащи са следните нормативи, определени със Закона за народната просвета, с правилника за неговото приложение и с конкретни наредби:

- Нормативно определен минимум за броя на учениците в една паралелка – 8 ученика;

- Нормативно определен минимум за броя на децата в една група в детските заведения – 12 деца;

От нормативите в сферата на здравеопазването, като потребности от лекари и стоматолози в извънболничната медицинска помощ е приложен този за задължителните нормативи за обхват (пациентска листа на един общопрактикуващ лекар и стоматолог).

- обхват на пациентите, обслужвани от един лекар (пациентска листа) – минимум 800 пациенти и максимум 3500 пациенти ;
- минимално време за извършване на прегледите – 20 минути;
- стандарт за бърза и неотложна медицинска помощ – до 30 мин. след заявката;

В сферата на социалните дейности се прилага нормата за минимален брой от 50 самотни възрастни хора, изявили желание за разкриване на звено за домашен социален патронаж.

2.7.7. Прогноза за развитие на образованието

Прогнозните разчети за броя и капацитетът на заведенията за предучилищно обучение и на общеобразователните училища в общината, са функция от броя на лицата в съответните възрастови групи и нормативите за пълняемост на група в детските заведения и на паралелка в училищата.

Прогнозата за броя на децата, подлежащи на предучилищно обучение към 2020 и 2030 г. и по двата варианта на прогнозата е съобразен със следните фактори:

- прогнозните разчети за броя на специфичните възрастови контингенти;
- нетните коефициенти на записсаемост (обхват на децата и учениците). В прогнозата се предвижда и по-висок нетен коефициент на записсаемост – 0,98%.

При прилагане на нормите за обхват, броят на децата, които ще бъдат обхванати в образователните институции към 2035 г. е:

➤ **Тенденциален вариант на прогнозата**

- детските заведения - 240 деца (в т.ч. и една яслена група)
- учениците в общото образование - 400 ученика

Съществуващите към момента детски заведения и училища са с капацитет надхвърлящ значително потребностите на прогнозния брой деца и ученици. Поради тази причина не се предвижда разкриване на нови обекти на образователната инфраструктура.

➤ **Умерено-оптимистичен вариант на прогнозата**

- детските заведения - 260 деца
- учениците в общото образование - 420 ученика

Съществуващите към момента детски заведения и училища са с капацитет надхвърлящ значително потребностите на прогнозния брой деца и ученици. Поради тази причина и по този вариант на прогнозата не се предвижда разкриване на нови обекти на образователната инфраструктура.

2.7.8. Прогноза за развитие на здравеопазването

Прогнозата за потребността от лекари и стоматолози в общината се обосновава с възприетите нормативи за минималния и максималния брой на пациентската листа. И по двата варианта на прогнозата наличният броят на общопрактикуващите лекари и стоматолози е в рамките на действащите нормативни за удовлетворяване на потребностите на населението от първична извънболнична помощ.

Прогнозните разчети за броя на общопрактикуващите лекари са направени при среден относителен дял на здравно неосигурените лица – 7% и среден брой на пациентската листа – 1100 д.

Прогнозните потребности от общопрактикуващи лекари към 2035 г. по двата варианта е 3 д.

Не се налага увеличаване на броя на общопрактикуващите лекари и стоматолози, както и тяхното териториално преразпределение.

2.7.9. Прогноза за развитие на спорта

Аналитичните проучвания за наличните спортни обекти на територията на община Николаево показват, че като брой и площ те са под действащите нормативи (5 м²/човек открити и 0,6 м²/човек покрити спортни площи).

Очертава се потребност от нови 3 спортни площадки.

2.7.10. Прогноза за развитие на социалните дейности

Анализът на състоянието на дейностите за социално подпомагане на територията на община Николаево показва, че те са развити в съответствие с потребностите. Това налага в периода на действие на ОУП да се предвидят устройствени решения (резервиране на терени) за развитие на социални услуги от резидентен тип:

- Дневен център за възрастни хора – капацитет 20 места;
- Дневен център за социална интеграция и рехабилитация – капацитет 20 места;
- Клубове на пенсионера и инвалида – в населените места с население над 1000 д.
- Център за настаняване от семеен тип за лица с умствена изостаналост (лека и умерена степен) с капацитет 15 места;
- Защитени жилища – 1 бр. с капацитет по 8 места във всяко от тях.

2.8. Обитаване

A. ДИАГНОЗА

2.8.1. Основни параметри на жилищния фонд

Преобладаващата част от застрояването в населените места е с малка височина - 1-2 етажа, като само в гр. Николаево има малък брой сгради (жилищни и административни и др.) с повече от три етажа. За характеристиката на жилищния фонд на общината се използва официална информация на НСИ, получена при преброяване на населението и на жилищния фонд през 2011 г. Анализите и оценките на жилищния фонд се извършват по няколко основни показателя, които се използват в устройственото планиране – „брой сгради“, „брой жилища“, „брой обитавани и брой необитавани жилища“, „размер на жилищната площ“ и др.

- **Жилищни сгради**

Общийят брой на сградите в общината е бр., като над 64 % от тях са концентрирани в общинския център. Налице са значителни различия между град Николаево и останалите населени места по техническите характеристики и състоянието на сградния фонд, което е видно от данните в таблица 33.

Таблица 33

Структура на жилищните сгради в населените места от община Николаево - по вида на материала от който са изградени – 2011 г.

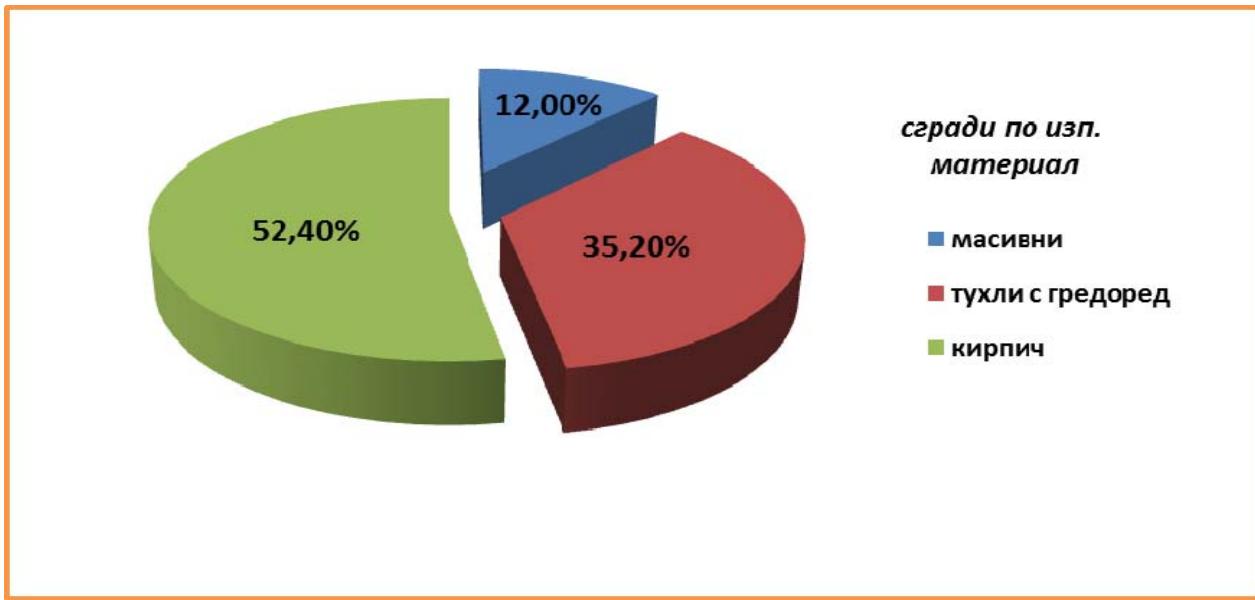
Населени места	Брой сгради по вид на материала от който са изградени					
	Общо сгради	жил.	Панели	Стоманобетон	Тухли *	Кирпич
Общ.Николаево	1857	5	3	871	973	1
гр. Николаево	894	4	2	676	210	-
с. Едрево	197	0	0	46	151	-
с. Елхово	510	1	0	21	485	1
с. Нова махала	256	0	1	128	127	-

Източник: Национален статистически институт. Резултати от пребояване на населението и на жилищния фонд в Р.България.2011 г.

*общо – тухли с бетонна плоча и с гредоред

Данните от таблица 33 показват, че жилищните сгради от стоманобетон и от панели са единици – общо 8 бр. и те са основно в гр. Николаево. Масовият тип сгради, според материала от който са изградени, са от сувори тухли (кирпич) и от тухли. Тухлените сгради са или с бетонна плоча, или с гредоред. Основния вид сгради в селата на общината са от кирпич – в с. Едрево този тип жилищни сгради са 76,7% от всички жилищни сгради, в с. Елхово – 95,0%. Физическото състояние на жилищните сгради, изградени от сувори тухли (кирпич) не е добро. Същите лесно подглизват, мазилките се напукват и т.н.

На фиг. 8 е представена графично структурата на жилищните сгради в община Николаево, според материала, от който те са изградени.

Фиг. 8

Территориалното разположение на жилищните сгради до голяма степен започва да с дисбаланс с териториалното разпределение на населението. Причина за това е, че жилищните сгради са изграждани в миналото при наличието на по-голям брой население в отделните населени места. С намаляване на броя на населението се получава посочената по-висока осигуреност с жилищни сгради.

По години на постяване, жилищните сгради в общината са изграждани основно преди 40-50 години – такива са 68% от общия им брой. Над 50 години са около 24%. Останалите жилищни сгради са построени в периода след 1990 г. Много малко са сградите, построени след 2000 г.

- **Нежилищни сгради**

Нежилищните сгради са такива, които са предназначени главно за развитие на обслужващи и административни функции, както и за производствени цели. Техният брой не е много голям. Като цяло нежилищните сгради са в по-добро физическо състояние, често се ремонтират. В незадоволително състояние са сградите с нежилищно предназначение, които вече не се използват. Такива са нефункциониращи училища и детски заведения, други обслужващи сгради в селата, чието първоначално предназначение е отпаднало, а физическото им състояние се влошава.

- **Жилища**

Важни показатели за жилищния фонд са „брой жилища“, „жилища по брой на стаите“, „жилищна площ“ и др.

Броят на жилищата в община Николаево към 2011 г. (по населени места) е показан в таблица 34.

таблица 34

Жилища с техните характеристики в населените места на община Николаево – 2011 г.

Населени места	Брой жилища	Брой жилищни помещения	Брой стаи	Полезна площ (м ²)	Жилищна площ (м ²)
Общ.Николаево	2015	7382	6400	145334	114498
гр. Николаево	1050	4043	3368	79728	60324
с. Едрево	198	660	575	12556	9354
с. Елхово	510	1726	1688	36585	32695
с. Нова махала	257	953	769	16465	12125

Източник: Национален статистически институт. Резултати от пребояване на населението и на жилищния фонд в Р.България.2011 г.

Броят на жилищата в общината е малко по-висок от броя на жилищните сгради, което показва, че неголяма част от последните са многофамилни. Такива многофамилни жилищни сгради са регистрирани само в гр. Николаево. В селата всички жилищни сгради са еднофамилни.

Жилищата – 2015 бр. разполагат с общо 114498 м² жилищна площ. Жилищната площ по населени места, съпоставени с данните за броя на населението формират показателя за степента на задоволеност на населението с такава. Към 2011 г. този показател за община Николаево е със стойности, които са доста високи – 56,8 м² на жител. С отклонения от средния за общината показатели са с Елхово (64,1 м² жилищна площ/жител) и с. Нова махала (47,2 м² жилищна площ/жител).

Обитавани жилища. Не целият жилищен фонд се обитава. Данните от пребояването на жилищния фонд през 2011 г. показват, че част от наличните жилища не се използват, т.е. по това време те са били необитаеми. Броят на необитаемите жилища общо за общината възлиза на 613 или 30,4% от всички жилища

В таблица 35 са представени данни за функционалните характеристики и обитаемостта на жилищата по населени места.

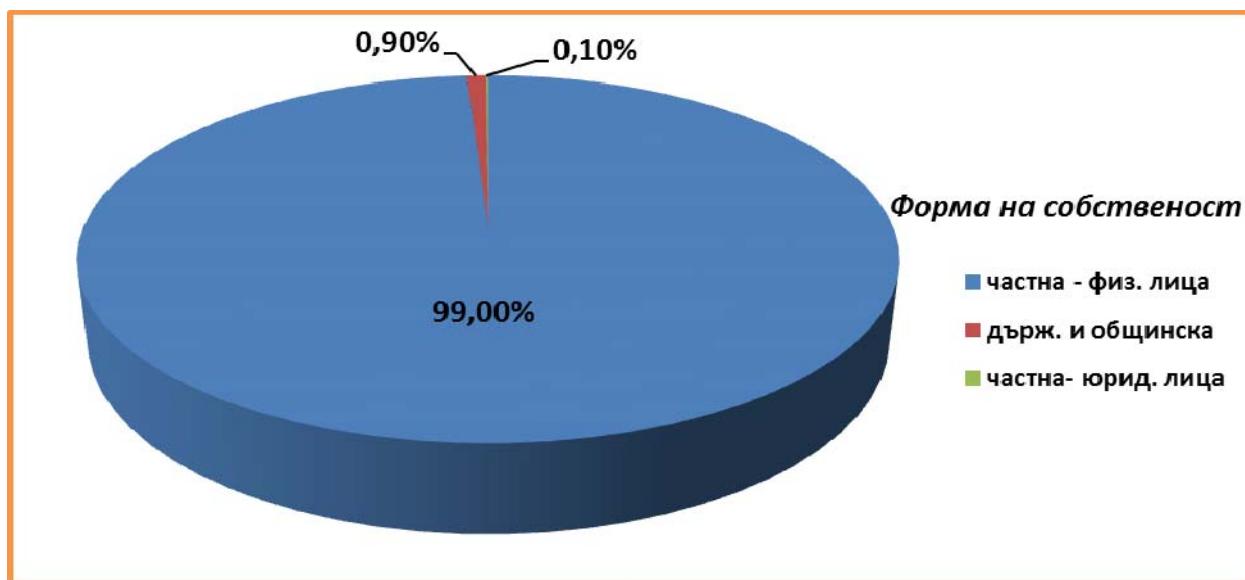
Таблица 35

Населени места	Брой жилища	Брой жилищни помещения	Брой стаи	Полезна площ (м ²)	Жилищна площ (м ²)
Общ. Николаево	1402	5257	4475	98147	74168
гр. Николаево	829	3259	2728	63761	47966
с. Едрево	147	489	431	8878	6659
с. Елхово	220	739	701	12101	9779
с. Нова махала	206	770	615	13407	9764

Източник: Национален статистически институт. Резултати от пребояване на населението и на жилищния фонд в Р.България. 2011 г.

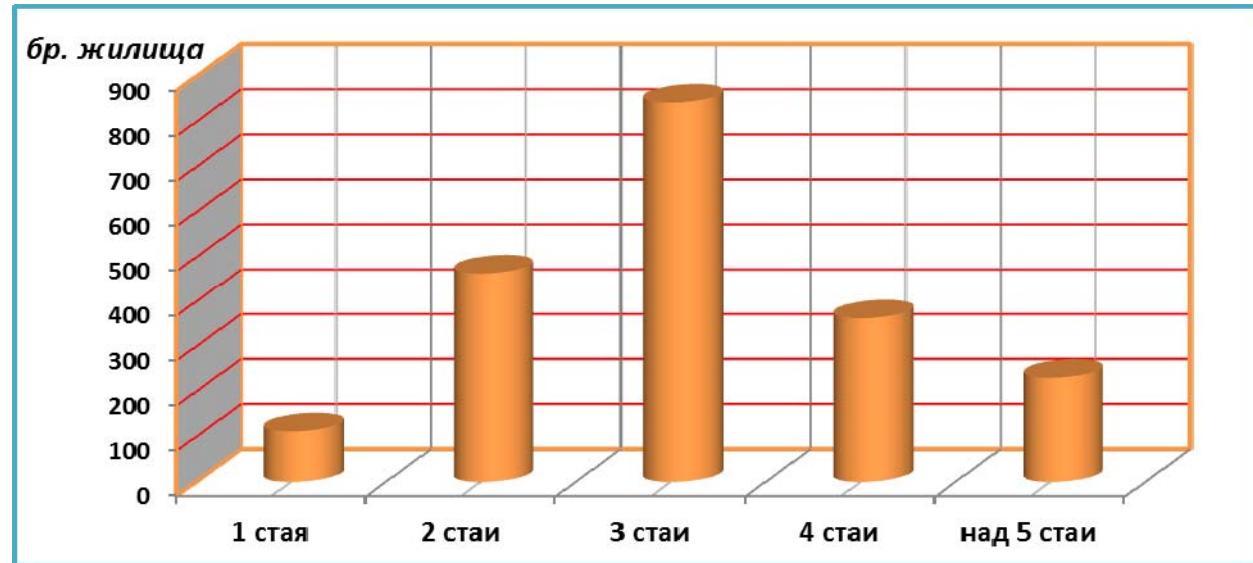
Необитаемите жилища на практика са свободен жилищен фонд, който при определени обстоятелства (например цялостна реновация) може да се използва по предназначение.

Форма на собственост. Преобладаващата част от жилищата в общината са частна собственост, което е характерно за жилищния фонд в страната. От целия жилищен фонд 99,0% са собственост на частни физически лица. Останалият един процент от жилищата са общинска и държавна собственост и незначителна част на частни юридически лица. Графичен израз на формите на собственост на жилищата е фиг. 9.

2.8.2. Качествени параметри на жилищния фонд

Важна характеристика на жилищата е броят на стаите в тях. Средно едно жилище в общината е тристаинно, вкл. и за обитаемите жилища. Жилищата с три стаи съставляват 41,8% от всички жилища в общината. Едностайните и двустайните жилища са съответно 28,6%. Структурата на жилищата по броя на стаите в тях е представена графично на фиг. 10.

Фиг. 10

По населени места, с най-висок дял на тристаини жилища е с. Елхово (52,4% от всички жилища). С висок дял на многостайни жилища (над 3 стаи) е гр. Николаево (56,7%). В селата на общината делът на многостайните жилища варира между 20 и 30%.

Благоустроеност на жилищния фонд. Критериите за благоустроеността на жилищата в община Николаево са: наличие на ток и наличие на баня. По отношение на първия критерий данните показват, че всички жилища са електрифицирани.

Вторият, важен критерий за благоустроеност на жилищата е наличието на баня. В таблица 36 са посочени жилищата с баня и без такава по населени места в общината.

Жилища с баня и жилища без баня в населените места от община Николаево – 2011 г.

Населени места	Жилища общо	с баня в жилището	С баня в сградата, но извън жилището	с баня извън сградата	без баня	Необитавано
Общ.Николаево	2015	595	190	189	428	613
гр. Николаево	1050	430	111	105	183	221
с. Едрево	198	15	18	24	90	51
с. Елхово	510	58	39	25	98	290
с. Нова махала	257	92	22	35	57	51

Източник: НСИ. Резултати от преброяване на населението и жилищния фонд в Р. България – 2011 г.

Данните от таблица 36 показват, че по отношение на осигуреността с баня са по-малко от половината от жилищата в общината – 48,3% от тях разполагат с баня независимо дали е вътре в жилището или извън него. От общо 2015 жилища в общината с баня в самото жилище са 595 от тях (29,5%). Без баня са 428 жилища, или 21,2%. По населени места с относително по-висока осигуреност с баня са жилищата в общинския център. С най-висок дял жилища без баня е с. Едрево. От общо 198 жилища 90 са без баня. Посочените относителни дялове са изчислени по отношение на целия жилищен фонд. Като се има предвид, че около 30% от него е необитаем то показателят за благоустроеност по отношение наличието на баня в обитаемите жилища е с по-благоприятни стойности.

Задоволеност с жилищна площ. Един от акцентите на аналитичните проучвания на жилищния сектор е върху размера на жилищната площ и делът му от наличната полезна площ на жилищата. Като абсолютни величини тези показатели имат информационен характер, но отнесени към броя на населението показват какъв е неговият жилищен стандарт. Важен параметър на площта в жилищата е да се отчита и съотношението между общата полезна площ на жилищата и “чистата” жилищна площ. За община Николаево жилищната площ е 78,8 % от общата полезна площ. Съпоставката между броя на жилищата (2015 бр.)

и общата полезна площ на жилищата, която към 2011 г. възлиза на 145334 м² показва, че средната площ на 1 жилище е 72,1 м².

Жилищният стандарт, изразен като жилищна площ на 1 обитател възлиза на 25,7 м². Този показател е съизмерим с действащия норматив – 20 м² обитател. Като се има предвид, че част от жилищата в общината се необитаеми, реалният жилищен стандарт е значително по-нисък – около 17,0 м².

Основните изводи от диагнозата на съществуващото състояние могат да бъдат формулирани по следния начин:

- Висок е относителния дял от жилищния фонд, който е компрометиран физически (до степен на опасност от самосрутване) и напълно морално оставил – голям брой жилища изградени от кирпич, с ограничен брой помещения и липсата на санитарни възли в жилищата;
- през последните години е формиран значителен контингент необитавани жилища, на първо място – поради отрицателния естествен и механичен прираст;
- инвестиционната активност в сферата на жилищното строителство през последните 25 години е сравнително ниска, което е индикатор не толкова за задоволени жилищни потребности, колкото за липса на възможности за подмяна на амортизирания жилищен фонд от собствениците, както и за слаб пазарен интерес към новоизградени жилища;
- Основната част от жилищата с много лоши качествени характеристики са обитавани от ромско население.

Б. ПРОГНОЗА

Прогнозните разчети за обитаването следва да бъдат обосновани при отчитане на:

- общия наличен жилищен фонд в общината и в отделните населени места;
- жилищната задоволеност на населението от общината;

- физическата характеристика на разполагаемия жилищен фонд;
- нормативната потребност от жилища и др.

При определяне на потребностите от жилища се изчислява (на нормативен принцип) жилищното потребление. Същото се съпоставя наличието на годния жилищен фонд и като резултат се извежда наличието на жилищни дефицити, или наличието на жилищен излишък.

Анализът на жилищното задоволяване, физическите параметри и другите характеристики на жилищния фонд показват, че в общината няма недостиг на жилища и на жилищна площ. Нещо повече, в общината има твърде висок брой необитаеми жилища, а параметрите на обитаемите жилища осигуряват нормите за жилищен стандарт.

При разработване на прогнозата за функционална подсистема „Обитаване“ са отчитани и качествените параметри на наличния жилищен фонд. Възприета е тезата, че необитаемите жилища, също трябва да бъдат отчитани в прогнозните разчети за потребността от жилища и жилищна площ.

Прогнозните разчети за потребността от жилища в община Николаево са определени на при прилагане на следните стандарти за жилищно задоволяване:

- жилища на 1000 д. от населението – 470 бр. (брой обитатели на 1 жилище – 2,1 д.);
- стандарт за жилищно задоволяване – 1 жилище/домакинство;
- стандарт за жилищно задоволяване – 1 стая/обитател;
- стандарт за жилищно задоволяване – 40 м² РЗП/ обитател (полезна жилищна площ).

Съгласно демографската прогноза към края на прогнозния период 2035 г., броят на населението на общината се прогнозира да възлиза на 3595 д. (по умерено-оптимистичния ѝ вариант). Възприетият стандарт на обитаване е 2,1 обитатели на жилище, който е съобразен с възрастовата и семейната структура на населението на общината. При тези параметри прогнозните потребности от жилища за очаквания брой на населението се очертава да бъде както следва:

- **Тенденциален вариант на прогнозата**
 - Прогноза за броя на населението (2035 г.) – 3461 д.;
 - Брой обитатели на 1 жилище – 2,1 д.;
 - Прогноза за необходимия брой жилища – 1648
- **Умерено оптимистичен вариант на прогнозата**
 - Прогноза за броя на населението (2035 г.) – 3595 д.;
 - Брой обитатели на 1 жилище – 2,1 д.;
 - Прогноза за необходимия брой жилища – 1712

Данните за наличния брой жилища към 2011 г. - 2015 бр., от които 1402 бр. – обитаеми показва, че се очертава определен недостиг на жилища към края на прогнозния период. Ако се вземат предвид и степента на благоустроеност на наличните жилища – електрифицирани, с баня и др. (в т.ч. и сред необитаемите жилища) се установява, че с наличния брой жилища не се задоволяват прогнозните потребности. Този недостиг се очертава основно за гр. Николаево и същият е в порядъка на нови 150 жилища. В селата потребностите от нови жилища са незначителни и те не изискват съответни устройствени решения.

2.9. Транспортна инфраструктура

Транспортният достъп “от” и “до” община Николаево е от значение за устройственото планиране от гледна точка на условията за реализиране на външните (входящи и изходящи) връзки със съседните общини и с останалата част на страната.

Разположението на два от основните за страната автомобилни пътища в посока изток-запад (главен път I-6 Кюстендил-София-Карлово-Бургас) и север-юг (Европейски транспортен коридор № 9 от Европа през Дунав до Бяло море) и усподено преминаващите железопътни линии е определящо по отношение формирането на селищната система и транспортната мрежа на общината.

2.9.1. Пътна инфраструктура

Основните транспортно – комуникационни пътни артерии от републиканската пътна мрежа (РПМ) на територията на община Николаево са следните:

- **Републикански път I-6 (Е-871)** – Кюстендил-София-Карлово-Бургас; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;
- **Републикански път III-5007** – връзка на община Николаево с Ветрен и Твърдица; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;

Основните транспортно – комуникационни пътни артерии от общинската пътна мрежа (ОПМ) на територията на община Николаево са следните:

- **Общински път SZR3103 / SZR1102** / Николаево - помп. станция - / II - 55 /;
- **Общински път SZR2101 / III - 5007** / Николаево - Граница общ. (Николаево - Гурково) - Брестова - Дворище – Жълтопоп;
- **Общински път SZR1023 / II - 55** / Паничево - Граница общ. (Гурково - Николаево) - Едрево - Елхово - Граница общ. (Николаево - Мъглиж) - / III - 5007 /;
- **Общински път SZR1100 / III - 5007**, Ветрен - Гурково / - Нова Махала – Николаево;
- **Общински път SZR1102 / SZR1023**, Паничево - Елхово / - Едрево - Николаево - / III - 5007 /;

2.9.2. Железопътна инфраструктура

През територията на община Николаево преминава част от главната железопътна линия София – Казанлък – Карнобат – Варна, която съгласно действащата нормативна уредба е първа категория.

Дължината на трасето на ж.п. линията, преминаваща през територията на община Николаево е 6.450 км. Ж.п. линиите заемат площ от 113 дка от общата площ на общината.

Единствената ж.п. гара на територията на общината е в гр. Николаево, която обслужва всички селища.

2.9.3. Масов обществен пътнически транспорт

Масовият обществен пътнически транспорт е представен от 8 автобусни линии, преминаващи през територията на община Николаево:

- Николаево – Стара Загора (през Елхово и Едрево)
- Стара Загора – Николаево (през Елхово и Едрево)
- Гурково – Николаево – Казанлък
- Казанлък – Николаево – Гурково
- Гурково (през Паничево) – Едрево – Елхово (за Казанлък)
- Гурково – Николаево – Нова махала – Стара Загора
- Стара Загора – Нова махала – Николаево – Гурково

Ученически автобус – от 2007 г. превозва ученици от училище „Св.Св.Кирил и Методий“ в гр. Николаево по график, обвързан с учебния процес (Николаево – Нова махала – Николаево; Николаево – Едрево – Елхово – Николаево; Николаево – Ветрен – Зимница – Николаево). Ученическият автобус прави 232 км пробег на ден и превозва 77 бр. ученици.

Сериозен проблем представлява и редовната транспортна комуникация между селищата в общината. Поради липса на достатъчен пътникопоток частните фирми не проявяват интерес към обслужване на тези маршрути. Следователно трябва да се търси възможност за осигуряване на общински транспорт.

2.9.4. Изводи

Територията на община Николаево е добре подсигурена в транспортно – комуникационно и е в благоприятна и стратегическа позиция спрямо главната транспортно-комуникационна мрежа на страната.

На територията на общината пътната мрежа от РПМ е добре развита, но следва да се подобрят експлоатационните характеристики на път III-5007 Ветрен–Гурково-Конаре.

Техническото състояние железопътния транспорт на релсово-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

Част от общинските пътища са в лошо състояние и се нуждаят от сериозен ремонт и поддържане.

Масовият обществен пътнически транспорт е представен от 8 автобусни линии (вкл. ученическия автобус).

Макар и на малки разстояния помежду си, населените места в общината нямат непрекъснато осигурен междуселщен транспорт, което затруднява обслужването на населението.

Пътната мрежа на територията на общината позволява добър достъп до всички населени места.

Преминаването на два транспортни коридора през и в непосредствена близост до общината дават възможност за развитие на крайпътна бизнес зона.

Общинският център - гр. Николаево е разположен до важни транспортни артерии: автомагистрала София - Бургас, магистрален път Русе – Свиленград през „Прохода на Републиката“ и задбалканската ж.п.линия. Това е предпоставка за развитието на потенциала на общината като транспортно-комуникационен център и представянето ѝ като привлекателно място за външни инвестиции.

2.10. Инженерни мрежи и съоръжения

2.10.1. Водоснабдяване и канализация

Фирма „Водоснабдяване и канализация“ ООД, Стара Загора осигурява водоснабдяването в община Николаево, както и отвеждането на отпадните води в община Никоаево.

2.10.1.1. Водопроводна мрежа

Община Николаево има в състава си 4 населени места: гр. Николаево; с. Нова Махала; с. Елхово и с. Едрево с общ брой на населението 4346 (НСИ – 2011г.)

Водоснабдяването на общината се осъществява посредством каптажи, дренажи, тръбни кладенци, черпачелни резервоари, напорни резервоари, външни и вътрешни водопроводни мрежи както следва:

- каптажи – 3 бр.
- дренажи – 5 бр.
- тръбни кладенци – 5 бр.
- черпачелни резервоари – 1 бр. – 6 куб. м; 1 бр. – 50 куб. м
- помпени станции – 4 бр. с обща мощност 152,5 KW
- напорни резервоари – 6 бр. с общ обем 1330 куб. м
- външни водопроводи с дължина 19893 м
- вътрешни водопроводи с дължина 39202 м
 - **Външни водопроводи – 19893 м**

По вид тръби

- етернит – 5837 м
- стомана – 7252 м
- манесман – 6554 м
- ✓ етернитови тръби – крехки, ненадеждни връзки, канцерогенни
- ✓ стоманени тръби – склонни към корозия, натрупване на отлагания
- ✓ манесманови тръби – крехки, голяма грепавина, сложен монтаж, ненадеждни връзки

По години на полагане

- ✓ 1931 – 1950 г. – 6546 м
- ✓ 1961 – 1970 г. – 1973 м
- ✓ 1971 – 1980 г. – 5472 м

- ✓ 1981 – 1990 г. – 870 м
- ✓ 1991 – 2000 г. – 3686 м
- ✓ 2001 – 2010 г. – 1346 м
 - **Вътрешна водопроводна мрежа – 39202 м**

По вид тръби

- етернит – 31269 м
- манесман – 6053 м
- поцинковани – 975 м
- полиетилен – 905 м

Етернитовите тръби в съотношение към общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа са 80 %.

Дължина по години на полагане:

- ✓ 1931 – 1940 г. – 6371 м
- ✓ 1941 – 1950 г. – 230 м
- ✓ 1951 – 1960 г. – 1246 м
- ✓ 1961 – 1970 г. – 23718 м
- ✓ 1971 – 1980 г. – 6732 м
- ✓ 2001 – 2010 г. – 905 м
 - **Водопроводна мрежа гр. Николаево**

Гр. Николаево и с. Нова Махала са обединени в една водоснабдителна система. Снабдяват се с питейна вода от тръбни кладенци източно от гр. Николаево. Чрез две помпени станции водата се подава в съществуващ напорен водоем $V = 500$ куб. м. До него има още един напорен водоем, който представлява контра-резервоар. Същият се захранва от водопровод 150 мм свързан с мрежата на гр. Николаево. Водоподаването към града се осъществава чрез етернитов водопровод 250 мм с дължина 600 м от Н В 500 куб. м. Посредством шахта този

водопровод е свързан със стоманен 150 мм, който се явява хранителен за Н В 350 куб. м. В часове с намалена консумация водата постъпва във водоема.

Външните водопроводи в гр. Николаево са с дължина 3038 м от етернитови, манесманови и бетонови тръби полагани в периода от 1931 г. до 1980 г.

Вътрешна водопроводна мрежа - обща дължина 14800 м. Тръбите са етернитови, поцинковани, манесманови, полиетиленови. Етернитовите тръби са с дължина 9710 м ~ 70 % от общата дължина. По три от улиците на гр. Николаево – „Оборище“, „Средна гора“ и „Тунджа“ е направена реконструкция на водопроводната мрежа като старите тръбопроводи са подменени с тръби от полиетилен.

Загубите в гр. Николаево са 80 %.

- **с. Нова Махала – 715 жители**

Нова Махала се захранва с питейна вода от същите напорни водоеми за гр. Николаево 500 куб. м и 350 куб. м посредством външен водопровод, който започва от съществуващата шахта в западната част на гр. Николаево на кръстовището на ул. „Освобождение“ и пътя за с. Нова Махала.

Външния водопровод на с. Нова Махала естроен в годините между 1971 – 1980 г. По вид тръби и диаметри е както следва:

- етернит – 1478 м – Ф 100 и Ф 80 мм
- манесман – 258 м – Ф 100 мм

Вътрешният водопровод на с. Нова Махала е с дължина 10390 м. Строен е до 1980 г. и е изцяло с етернитови тръби.

Загубите в с. Нова Махала са 75,3 %.

- **с. Елхово**

- с. Елхово се водоснабдява от три водоизточника както следва:
 - „Далак бунар“ – дренаж
 - „Скалата“ – дренаж

- Тръбен кладенец и помпена станция северозападно от с. Елхово в близост до р. Тунджа.

Външни водопроводи

Външните водопроводи на с. Елхово са строени в периода от 1931 г. до 1980 г. Общата им дължина е 6464 м. По вид тръби са:

- етернит – 1973 м
- стомана – 2220 м
- манесман – 2271 м

Вътрешни водопроводи

Общата дължина на водопроводите е 11562 м, от които:

- етернит – 7955 м
- манесман – 2962 м
- полиетилен – 645 м

С. Елхово е с изцяло нова водопроводна мрежа подменена с полиетиленови тръби по изготвен през 2008 г.

Напорни водоеми

Съществуват три бр. напорни водоеми. За с. Елхово – 2 бр. по 140 куб. м и един бр. 80 куб. м. Имат общ обем 360 куб. м.

- **с. Едрево**

- С. Едрево се водоснабдява от три водоизточника:
 - „Чипледжик“ – дренаж – южно от с. Едрево
 - „Малък солуджак“ – каптаж – южно от с. Едрево
 - Бункерна помпена станция до р. Тунджа – северно от с. Едрево

Външни водопроводи – обща дължина 8655 м

- етернит – 1118 м
- стомана – 5032 м
- манесман – 8655 м

Вътрешни водопроводи – обща дължина 4392 м

- етернит - 3214 м
- манесман – 1178 м

Напорен водоем – 1 бр. – 120 куб. м

Подадената вода в община Николаево за 2011 г. е 263,2 хил. Куб. м. Полезно използваната вода е 91,596 хил. куб. м ,нефактурирана вода – 171,604 хил. куб. м. Загуби на вода – 65,2 %. Битово потребление – 45,8 л /жител/ден. За ВиК Ст. Загора – 76,12 л /жител/ден.

2.10.1.2. Канализационна мрежа

Гр. Николаево, с. Нова Махала, с. Елхово и с. Едрево не са канализирани. Битовите отпадъчни води се отвеждат в локални попивни или изгребни ями. Те се просмукват в почвата и подпочвените води. Това създава неблагоприятни санитарно-хигиенни условия. През осемдесетте години на 20 век в гр. Николаево при строителството на „Завода за електропорцелан“ е изграден битов канал от завода до р. Тунджа с диаметър 200 мм. В него са се включили прилежащите имоти по трасето. Същият е неофициален, не се експлоатира от ВиК Ст. Загора и замърсява р. Тунджа.

Има изградени частични дъждовни повърхности канавки по някои от улиците на града с малки дълбочини и наклони ,което не решава въпроса с отводняването на улиците.

- **Изводи**
 - Необходимост от реконструкция на водопроводната мрежа в Община Николаево
 - Гр. Николаево
 - Вътрешна мрежа

По три от улиците на гр. Николаево е реконструирана водопроводната мрежа като старите тръби са подменени с тръби от полиетилен висока плътност /ПЕВП/.

За град Николаево има изготвен, работен проект за реконструкция на вътрешната водопроводна мрежа. Общата, дължина на мрежата обект на рекострукция е 16856 м.

Наличните водоеми 500 куб. м. и 350 куб. м., общо 850 куб. м. задоволяват нуждите от водопотребление на гр. Николаево и с. Нова Махала. Необходимият обем за двете населени места е 635 куб. м, който включва питейно-битовите, противопожарните нужди и аварийният обем(прекъсване на водоснабдяването при авария за 12 часа).

Необходимите инвестиции за реконструкция на водопроводната мрежа на гр. Николаево са 5 545 000 лв./съгласно работен проект/.

- Реконструкция на външна водопроводна мрежа

Обща дължина – 3 000 м

Необходими инвестиции за пълна реконструкция – 900 000 лв.

- С. Нова Махала

- Вътрешна водопроводна мрежа

Обща дължина 10390 м

Необходими инвестиции за пълна реконструкция – 3 400 000 лв.

- Външен водопровод

Обща дължина – 1736 м

Необходими инвестиции – 350 000 лв.

- С. Елхово

- Вътрешна водопроводна мрежа – реконструирана по проект

- Външни водопроводи

Обща дължина – 6464 м

Необходими инвестиции – 1 616 000 лв.

- С. Едрево

- Външни водопроводи

Обща дължина – 8655 м

За реконструкция са необходими – 1 731 000 лв.

- Вътрешна водопроводна мрежа

Дължина – 4400 м

Необходими инвестиции – 1 100 000 лв.

- Необходимост от израждане на канализационна мрежа

- Гр. Николаево

Гр. Николаево има изготвен работен проект за разделна канализационна мрежа както следва:

- Битова канализационна мрежа – 17808 м ф 300 и ф 400 мм
- Дъждовна канализационна мрежа – 9463 м ф 300; 400; 500; 600;
- 3 бр. зауствания

Необходими инвестиции за изграждате на мрежата – 21 290 874 лв. /по работен проект/

- С. Нова Махала – няма проект

Канализационна мрежа с дължина 10 400 м.

Довеждащ колектор до гр. Николаево с дължина 1 500 м.

Обща необходима инвестиция – 9 180 000 лв.

- С. Елхово – няма проект за канализационна мрежа

Дължина – 11000 м

Необходими инвестиции за битова кан. мрежа-4 500 000 лв.

Външен колектор:

- дължина – 2500 м от МПСОВ до р. Тунджа
- необходими инвестиции – 1 100 000 лв.

- С. Едрево – няма проект за канализационна мрежа

Дължина – 4400 м

Необходими инвестиции – 1 950 000 лв.

Битов външен колектор:

Дължина – 3300 м

Необходими инвестиции – 1 450 000 лв.

Дъждовна канализация:

Дължина – 2 км

Необходими инвестиции – 880 000 лв.

- Необходимост от изграждане на пречиствателни станции за битови отпадъчни води в община Николаево

- Пречиствателна станция за битови отпадъчни води на гр. Николаево и с. Нова Махала. За пречиствателната станция има изготвен работен проект от фирма „Хидропласт”.

- ПСОВ гр. Николаево е екологичен проект чиято цел е да намали замърсяването на р. Тунджа. Изискванията за заустване на ПСОВ съгласно параграф 4 и 5 от Директива 91/271/ЕЕС са

БПК5 25 мг/л 02

ХПК 125 мг/л 02

НВ – 60мг/л

Съдържание на общ азот – 15мг/л

Съдържание на фосфор – 2мг/л

Оразмерителни товари и концентрации за ПСОВ:

Q сп. ден. – 590 куб. м/ ден; ЕЖ= 4021

БПК 5 – 427 мг О2/ л

НВ – 509 мг/ л

Общ азот – 89 мг/ л

Фосфор – 24,4 мг/ л

Пречиствателният процес включва следните фази:

- Входна помпена станция
- Прецеждане през решетка
- Пясъко и мазнинозадържател
- Биологично пречистване с аерация, нитрификация и денитрификация
- Вторично утаяване
- Уплътняване, стабилизиране и обезводняване на утайката
- Обеззаразяване на пречистената вода
- Измерване на пречистеното водно количество
- Шахта за препомпване на пречистените води в р. Тунджа

Приемник на пречистените отпадъчни води е р. Тунджа.

Инсталираната мощност на ПСОВ е 120 KW.

Работна мощност – 117 KW

Общата стойност за изграждане на ПСОВ гр. Николаево е 5 185

000 лв. включваща и довеждащата имфраструктура.

- Пречиствателни станции за с. Елхово(491 жители) и с. Едрево(482 жители)

Двете населени места са до 2000 ЕЖ.

За третирането на битовите отпадъци всеки от с. Едрево и с. Елхово могат да се използват модули пречиствателни съоръжения. В един блок са разположени всички необходими съоръжения за пречистване на водата до определената степен на заустване. Модулните блокове отговарят на определен брой жители. Лесни за монтаж, имат опростено обслужване и минимални строителни разходи. Получената утайка е сравнително малко и се транспортира веднъж седмично до съседна пречиствателна станция за стабилизиране и обезводняване. За двете населени места утайките ще се транспортират до ПСОВ гр. Николаево.

Стойността на всяка модулна пречиствателна станция е ориентировъчно 725 000 лв. Общо за двете МПСОВ – 1 450 000 лв.

Заключение:

1. Общо за Община Николаево за осигуряване на населението с качествена питейна вода е необходимо да бъде реконструираната (подменена с нови тръби) външна и вътрешна водопроводна мрежа с дължина – 50,5 км. Необходими средства – 14,64 млн. лв.
2. За отвеждане на отпадъчните води от населените места до пречиствателните станции и до заустване в р. Туджа трябва да бъде изградена нова канализационна мрежа с обща дължина 60,37 км. Необходими средства – 39,47 млн. лв. За отвеждане на дъждовните води от с. Нова Махала, Елхово и Едрево трябва да се изгради 12 км канализационна мрежа на стойност 5,28 млн. лв.
3. За пречистване на битовите отпадъчни води е необходимо изграждането на ПСОВ Николаево(За гр. Николаево и с. Нова Махала); МПСОВ за с. Елхово и МПСОВ за с. Едрево. Общата стойност за трите пречиствателни станции е 6,635 млн. лв.

Поради необходимостта от големи инвестиции изграждането на ВиК инфраструктурата в Община Николаево може да става поетапно:

Първи етап включва ВиК мрежите на гр. Николаево и ПСОВ Николаево.

Втори етап е изграждане на ВиК мрежите на с. Нова Махала и довеждащ колектор за битови води до ПСОВ Николаево.

Трети етап е изграждане на външна водопроводна и канализационна мрежа на с. Елхово и МПСОВ „Елхово“ със заустващ колектор до р. Тунджа.

Четвърти етап е изграждане на ВиК мрежа в с. Едрево, МПСОВ и заустващ колектор.

Забележки:

1. Остойностяването на водопроводната е извършено при средна цена от 210 до 250 лв. на линеен метър и стойностните сметки от работните проекти.
2. Остойностяването на канализационната мрежа е извършено при цена от 440 лв./ м и остойностени работни проекти.
3. Остойностяването на ПСОВ и МПСОВ е извършено на база РП за ПСОВ „Николаево“ и 1450 лв./ ЕЖ за с. Елхово и с. Едрево.
4. При разработване на настоящия ОУП по част ВиК са ползвани данни от община Николаево (работни проекти), от ВиК ЕООД Ст. Загора, от Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация на обособена територия „ВиК“ ЕООД гр. Ст. Загора -проект на МОСВ от 2013г.

2.10.2. Електроснабдяване

В рамките на общината не преминават преносни (400kV и 220kV) и разпределителни (110kV) електропроводни мрежи. Също така няма изградени разпределителни подстанции.

Електрозахранването на община Николаево се осъществява посредством 5 бр. въздушни електропровода 20 kV, които от своя страна се захранват от 2бр.разпре-делително-понизителни подстанции-110/20kV., (разположени извън територията на общ.Николаево).

От П/с.“Дъбово“-110/20/10kV.,(разположена близо до с.Дъбово) се захранват 3бр.въздушни ел.проводи:

- ВЕП-20kV.-извод „Мините“.
- ВЕП-20kV.-извод „Ветрен“.
- ВЕП-20kV.-извод „Милево“.

От П/с.“Твърдица“-110/20/10kV.,(разположена в гр.Твърдица) се захранват 2бр.въздушни ел.проводи:

- ВЕП-20кV.-извод „Порцелан“.
- ВЕП-20кV.-извод „Бук“.

От тези две подстанции , чрез посочените по горе въздушни ел.проводи 20кV. се захранват всички селища от община Николаево , а чрез кабели 20кV. (положени в земята) се захранват трафопост-ТП-„7“ в с.Елхово и трафопостове:-ТП- „4блок“, ТП- „6“ , ТП „8“ , ТП „9“ , ТП „БКТП ФЕЙ 1“ , ТП „БКТП ФЕЙ 2“ , ТП „2ЕЛПО“- в гр.Николаево.

Посочените по горе подстанции 110/20кV. с горните въздушни ел.проводи освен община Николаево , захранва е ел.енергия и още няколко други съседни общини.

Всички въздушни и кабелни ел.проводи 20кV. са собственост и се поддържат от ЕВН-България , КЕЦ-Казанльк.По голямата част от захранените с тези мрежи тра-фопостове също са тяхна собственост , с изключение на малка част от тях , които са собственост на захранените от тях предприятия.Вида на трафопостовете и тяхната собственост се вижда от приложената в проекта еднолинейна мрежа на ел.провод-ните линии и ел.съоръжения за община Николаево.

Всички населени места в общината са електрифициирани , като е осигурено ел.зах-ранването както на населението , така и на бизнеса.

В гр.Николаево има 9бр.трафопостове , и 2 бр.възлови станции които са собственост на ЕВН-България.В града има още 5бр. трафопостове , собственост на частни фирми.Освен това в близост до града има две частни фотоволтаични централи-„ФЕЙ-1“-с мощност 0,7MW. и “ФЕЙ2“- с мощност-2MW.

В с.Елхово има 5бр.трафопостове които са собственост на ЕВН-България., както и 4бр. трафопостове , собственост на частни фирми.

В с.Нова махала има 3бр.трафопостове които са собственост на ЕВН-България. Ос-вен това тук има един трафопост , собственост на частна фирма.

В с.Едрево има 2бр.трафопостове които са собственост на ЕВН-България , както и един трафопост , чужда собственост..

Преди 1980г.почти всички въздушни ел.проводи бяха медни и с тънко сечение. След това се започна масова реконструкция на въздушните ел. проводи

20kV., като медните проводници се замениха с проводници тип АС (стоманено-алуминиеви) със значително по голямо сечение. Тези проводници бяха значително по сигурни при зимни условия (бяха по леки и не се деформираха толкова) , вследствие на кое-то авариите по въздушните ел.проводи при лоши атмосферни условия значително намалиха. Освен това много от съществуващите кабелни линии-20kV. (положени в земята) , които бяха трижилни с маслена изолация , бяха подменени с едножилни кабели 20kV. със суha изолация.

Всичко това осигури сигурно ел.захранване на селищата към община Николаево, както и намаляне техническите загуби по ел.проводните линии.

В перспектива , ЕВН-България постепенно ще замени всички въздушни ел. проводни линии 20kV. с кабелни ел.проводни линии-20kV.-положени в земята.

По този начин , освен че ще се повиши сигурността на ел. разпределителната мрежа 20kV., ще се освободи значителна площ от обработваемите земи от ограниченията за ползване , налагани от присъствието на въздушните ел.проводи.

2.10.3. Телекомуникации и съобщителна система

Всички селища на общината са телефонизирани. Селищата се покриват от аналогови телефонни централи в гр. Николаево, с. Нова махала, с. Едрево и с. Елхово. Плътността на мрежата е около 300 телефонни поста на 1000 души.

Към момента те задоволяват нуждите на селищата.

За цялата община следва да се търсят възможности за изграждане на цифрова телефонна централа и да се увеличи броят на телефонните постове в съответствие с развитието и нарастващите нужди на бизнеса и населението от комуникации.

Територията на община Николаево се покрива от действащите мобилни оператори.

Наложилата се през последните години тенденция на намаление на фиксираната телефонна плътност и увеличение на мобилната продължава, като стойността на показателя „фиксирана телефонна плътност по домакинства“ бележи постоянно намаление, подобно на процесите в цялата страна, докато за показателя „мобилна телефонна плътност“ се наблюдава непрекъсната тенденция на увеличение.

Мобилните оператори, които осигуряват покритието на територията на общината, са Мтел, Виваком и Теленор. За това способства открытия и равнинен характер на терена.

Във всички населени места на общината са изградени пощенски станции, клонове на районната пощенска служба в гр.Казанлък.

В ход е проект за „Изграждане на подземна оптична мрежа за пренос на далекосъобщителни услуги“.

2.10.4. Радиотелевизионно покритие

Характерът на терена в общината способства и за разпространение на радио и телевизионния сигнал. Това не е наложило изграждането на ретранслятори и други съоръжения в землището на общината.

Практически цялата територия на общината е покrita с кабелни мрежи на кабелните оператори.

Цифровизацията предстои в рамките на националната програма.

2.10.5. Достъп до интернет

Кабелните оператори са основен доставчик и на Интернет.

2.10.6. Газоснабдяване

През територията на община Николаево преминава трасето на преносен газопровод на Ситигаз България ЕАД, който пресича терена в посока изток – запад, като продължава в съответните посоки на териториите на общините Мъглиж и Гурково.

Изградено е и газохранилище в производствената зона на гр. Николаево (територията на бившето „ЕЛПО“), което се охранява.

2.10.7. Изводи

- Община Николаево разполага с водоизточници с достатъчен капацитет за обслужване на населението и местния бизнес.
- Община Николаево е сред общините със сравнително сигурна система за снабдяване с питейна вода

- За намаляване загубите и подобряване качеството на питейната вода на общината е наложителен цялостна подмяна на водопроводната мрежа, като се налага и изграждане на нови водопроводи.
- В селищата на общината липсва канализация и е необходимо поетапно канализиране и изграждане на пречиствателна станция за Николаево и Нова махала.
- На територията на общината няма действащи пречиствателни станции за отпадни води (ПСОВ).
- Общината е задоволена с необходимите мощности електроенергия.
- Електроснабдителната мрежа е добре развита, относително малко инвестиции биха подобрili качеството на услугата.
- Сериозна възможност за развитието на местната икономика и общината като цяло представлява газифицирането. С привличането на средства при реализацията на този голям междуобщински проект за газификация на общините от Казанлъшката долина и мобилизирането на местни ресурси, ще се създадат по-добри условия за развитие на бизнеса и жизнена среда на населението.
- Съвременните комуникационни технологии не са навлезли в общината в достатъчна степен.
- Отчитайки значението за развитието на бизнеса и добрите условия на живот на комуникационна мрежа, следва да се мисли за развитие на тези услуги както в посока разширяване кръга и подобряване качеството, въвеждането на нова техника и технологии, но и повишаване квалификацията на работещите в сферата и подобряване качеството на обслужване.
- Възможност за газификация.

2.11. Околна среда и ландшафт

Околната среда в община Николаево е относително добре съхранена. Разположението и в полите на Стара планина и по склоновете на Сърнена средна гора и предполагат чистота на въздуха, водата и почвите.

Връзката между увеличаване на произведената енергия от ВЕИ и опазването на околната среда е пряка, тъй като ВЕИ в значително по-малка степен спрямо конвенционалните горива влияят негативно върху компонентите на околната среда. Общината е заинтересована от въвеждане на мерки за използване на ВЕИ, с което ще се редуцират разходите за енергия и ще се подобрява екологичната среда.

Алтернативни източници на енергия (енергия от ВЕИ) са: биомаса; производство на биогаз (включително сметищен газ); биогаз от животински отпадъци; водна енергия; енергия на вятъра; слънчева енергия (слънчеви термосоларни системи, слънчеви пасивни отоплителни системи; слънчеви фотоволтаични инсталации); геотermalна енергия.

Околната среда в община Николаево се отличава с естествено разнообразие и силно изразена съхраненост на природните дадености. Това е от изключително значение за отношението към природата, гарантиращо непрекъснат стремеж към осъществяване на дейности, подпомагащи опазването на природната среда чрез разумни и постоянни грижи за въздуха, водите, почвите, защитените територии и биологичното разнообразие.

Осъществяването на целенасочени мероприятия и постоянен контрол върху изпълнението на приетите мерки за постигане на визията и приоритетите, фиксираны в общинския план за развитие рефлектират целенасочено и в областта на опазване на околната среда чрез конкретни, дългосрочно действуващи мерки, актуализирани в унисон с протичащите промени, осъществявани в резултат на приемането на страната ни в ЕС.

Реформите в областта на икономиката, преструктурирането на отраслите, адаптирането на бизнеса към общовалидните условия на Европейския съюз пряко се свързват с опазването на околната среда във всички нейни аспекти.

Община Николаево е в района на действие на Регионалната инспекция по околната среда и водите - гр. Стара Загора, която осигурява на регионално равнище държавната политика за опазването и осигуряването на благоприятна и здравословна среда в съответствие с установените стандарти и нормативи. Осъществяването на държавната политика за постигане на устойчиво развитие във всички региони и присъединяването на страната ни към ЕС поставят нови измерения за опазване чистотата и оценка и управление на качеството на

атмосферния въздух. С опазването на околната среда се постигат параметри, подходящи за естественото развитие на хора, животни и растения.

2.11.1. Качество на атмосферния въздух в приземния слой

Поради липсващи замърсители като промишлени предприятия, натоварени транспортно – комуникационни артерии и пр., въздухът е чист. Като заплаха за увеличаване на замърсяването могат да бъдат посочени:

- увеличаване на автомобилният трафик,
- нарастване количеството на остателия автомобилен парк,
- увеличеното потребление на отопителни материали през зимния период,
- неправомерното изгаряне на растителни отпадъци /изсъхнали градински отпадъци и листа/ през студеното полугодие/ .

Контролът върху замърсяването от МПС се осъществява от органите на Пътна полиция по показатели - димност, въглероден оксид, азотни оксиidi, въглеводороди.

При липса на вятър, отделяния дим се задържа ниско над жилищните сгради, които са с преобладаваща ниска индивидуална застройка, и предизвиква задушлива миризма.

През зимния период, поради използването основно на твърдо гориво за отопление от домакинствата се наблюдава замърсяване със серен диоксид. Поради малобройността на населението тези замърсявания на въздуха не могат да бъдат определени като много тежък проблем.

2.11.2. Качество на водите

Водните ресурси, с които община Николаево разполага са над средните за страната и са благоприятен фактор както за стопанска дейност, така и за живота и бита на хората. Водите са в рамките на стандартните изисквания.

2.11.3. Качество на почвите

Качеството на почвите е добро. Риск съществува от наземното и въздушно наторяване с торове от земеделските производители.

2.11.4. Управление на отпадъците

На територията на общината няма функциониращи площадки за биологични отпадъци, за мъртви животни (животински отпадъци), за строителни отпадъци, както и депа за битови отпадъци.

Проблемите с управлението на отпадъците в община Николаево са идентични с тези, които съществуват в повечето малки общини в страната. В основата на тези проблеми стоят както недостатъчните финансови средства, така и информация за количествата генериирани отпадъци на територията на общината и техният състав, поради липсата на изградени измервателни съоръжения на общинското депо за твърди битови отпадъци.

Понастоящем общината все още използва силно амортизирано и остаряло като технология депо в Община Гурково, на което липсва система за регистриране на постъпващите количества отпадъци и техния асортимент. Общинското депо е разположено в землището на гр. Гурково и отстои на около 5 км от град Николаево.

Генерираните на територията на Общината отпадъци са с преобладаващ битов и селскостопански характер.

Организирано сметосъбиране и сметоиззвозване се извършва във всички населени места – град Николаево, с. Нова Махала, с. Елхово, с. Едрево. Дейността се извършва от фирма „Сорико“ ООД гр. Нова Загора с 1 брой специализиран сметосъбиращ автомобил - Ротопреса.

Събирането на битовите отпадъци се извършва смесено, в контейнери тип „Бобър“ с вместимост 1,1 м³ - 38 броя и кофи тип „Мева“ с вместимост 80 л – 1060 бр, пластмасови кошове с вместимост 120 л. – 170 бр. и 240 л.- 260 бр.

Честотата на сметоиззвозване е съответно 2 пъти месечно за гр. Николаево и през 20 дни за селата Нова Махала, Едрево и Елхово.

Събраните битови отпадъци не се преработват преди депонирането им.

Общинското депо на град Гурково обслужва община Гурково, община Николаево и община Мъглиж, като експлоатацията му е неефективна - разриването на отпадъците и запръстяването им не става редовно. Това, както и липсата на ограда става причина за разпиляване на леките отпадъци в съседните площи. Освен това понякога липсва и входящ контрол при постъпване на отпадъците на

депото, често се депонират извън площа определена за сметище. Предстои изчерпване капацитета на депото.

Количеството на генерираните битови отпадъци е променлива величина – функция от броя на населението, годишния сезон, мястото, начина на живот, стандарта на населението и други. Липсата на електронната везна на депото в гр. Гурково затруднява точното определяне на количествата отпадъци, постъпващи за депониране. Единствения показател за отчитането са курсовете на сметосъбиращия автомобил за събранныте, извозени и депонирани отпадъци .

Предвид това и в съответствие с Националната програма за управление на отпадъците, общините Николаево и Гурково се предвижда да бъдат обслужвани от Регионалното депо за твърди битови отпадъци с. Ракитница, общ. Стара Загора, което е в процес на изграждане и не е въведено в експлоатация. Предвиденият терен за изграждане на регионален център за управление на отпадъците е с площ 325.080 дка, в която са включени – застроена площ 265.070 дка и зелени площи 60.01 дка. .Срок на експлоатация при максимални темпове на отпадъци – 23 години.

Претоварна станция би могло да се изгради в община Гурково с цел оптимизиране на транспортните разходи на общините до регионалното депо.

Съществува проблем с изхвърляне на отпадъци в неопределени за това места.

Химикалите от селското стопанство (хербициди и пестициди) следва да бъдат съхранявани на определени за това места (складове), които да се контролират.

На територията на бившия стопански двор в с. Елхово съществува такъв склад, който обаче не се използва.

2.11.5. Акустична обстановка

Акустичните показатели са в нормите. Не се отчитат завишени показатели на нивото на шума.

2.11.6. Радиационна обстановка

Радиационната обстановка се следи чрез измервания с прибор РР-51м ежедневно в сградата на общината от дежурен по общински съвет за сигурност.

Наблюдават се нормални стойности на радиационния фон: 0,025 $\mu\text{sv}/\text{h}$.

Няма регистрирани завишения.

2.11.7. Рискове от природни бедствия и аварии

Като цяло рисковете от природни бедствия и аварии на територията на община Николаево са слаби и ограничени.

Има известен риск от наводнения от повишеното ниво на водите на р. Тунджа и на рибариците, както и от язовир Копринка.

По данни на Басейнова дирекция за управление на водите „Източнобеломорски район“ на територията на община Николаево има определен един район със значителен потенциален риск от наводнения (**РЗПРН**) с **код BG3_AP_SFR_TU_04** (на речния басейн на р. Тунджа). Рискът е определен като висок.

В общината няма особен риск от снегонавявания. Снегопочистването е организирано.

Има риск от пожари в края на лятото, поради палежи на нивите преди есенната оран.

Макар и рядко, съществува риск от градушки.

Няма активни свлачища на територията на общината.

Газохранилището в гр. Николаево е под наблюдение.

2.11.8. Нарушени територии за възстановяване

На територията на общината няма нарушен територии за възстановяване вследствие на антропогенно въздействие нито вследствие на депа за отпадъци, хвостохранилища и др.

2.11.9. Защитени територии

На територията на община Николаево попадат части от защитените зони „Река Тунджа 1“ и „Язовир Жребчево“, която попада в Натура 2000 като защитена територия за местообитанията.

2.11.10. Биоразнообразие

Община Николаево се отличава с изключително богато разнообразие на флората и фауната. Това се дължи главно на разнообразието от условия и местообитания, на специфичните почвено-климатични особенности.

Подробно описание на флората и фауната и видовото разнообразие е направено в т.2.2.5 „Растителна покривка и животински видове“.

2.11.11. Ландшафт

Ландшафт означава територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и /или човешки фактори.

Ландшафт е специфична географска територия представляваща система от всички природни компоненти (скали, почва, въздух, вода, растителност и животни), която се променя във времето под влиянието на природните фактори и човешката дейност.

Ландшафт е земегледка, взаимосвързана съвкупност от природни (релеф, почви, растителност, вода, скали, въздух) и изкуствени (антропогенни, инженерни съоръжения и архитектурни елементи) компоненти.

Ландшафт е общ изглед на дадена местност (пейзаж), който по външния си облик се отличава от съседните.

Ландшафтите на територията на община Николаево са изключително разнообразни: горски, земеделски, хълмисти, равнинни.

Специфични за територията са ландшафтите на защитените зони, както на язовирите и водните течения.

Урбанизираните ландшафти в община Николаево се отличават с характерния облик на полските и предпланинските села.

2.11.12. Изводи

На територията на община Николаево не се наблюдават сериозни замърсявания, както и извъннормени екологични показатели.

Съществува риск от замърсяване на почвите и водите вследствие прекомерната употреба на изкуствени торове, хербициди и пестициди.

При неправилно провеждане на агро-мелиоративните мероприятия съществува ограничен риск от ветрова ерозия на почвата.

Не съществуват съществени рискове от природни бедствия и аварии.

На територията на общината има две защитени територии.

Ландшафтът е изключително разнообразен и богат.

2.12. Културно наследство

2.12.1. Недвижими културни ценности

Предоставената от НИНКН информация включва списък с недвижимите културни ценности на територията на община Николаево. Същият е даден като приложение към настоящата документация. Той включва 12 обекта.

В списъка на НИНКН са включени три къщи – една в с. Едрево, обявена с писмо №. 2721/23.07.1981г. и две в с. Елхово, обявени с писмо №. 1636/27.04.1979г. като „архитектурно-строителни паметници от местно значение“. Освен къщите, в списъка на НИНКН са дадени и надгробна могила източно от с. Едрево, както и некропол от 10 могили в местността „Кошук пери“, обявени за „паметници от национално значение“ с РМС №. 1711/22.10.1962 г. До с. Елхово, под селото, е обявена още през 1927г. за „народна старина“ в ДВ брой 221 могилата „Рошава Драгана“. На 500 м северно от гр. Николаево, в местността Хисарлъка, се намират останки от византийска крепост. В местността Махмудовец, находяща се на 1,5 км източно от гр. Николаево, се намират останки от римско селище. И двата обекта са от категорията „паметници от местно значение“. Обявени са за такива в ДВ брой 75/29.09.1968г. В град Николаево е описана селищна могила, обявена с РМС №.1711/22.10.1962г. за „археологически паметник с национално значение“. До с. Нова махала са посочени три надгробни могили в местността Гяур Кюпрю, селище в местността Махмудовец на 0,5 км източно от селото и късно-антична крепост на 4 км северозападно от селото. Тези обекти, съгласно чл. 143, ал.(3) от ЗКН са обявени за „археологически паметници с национално значение“.

Съгласно информацията, която е предоставена от общинската администрация на община Николаево, на 500 м от северните покрайнини на града, се намира крепостта Асара. Тя е изградена върху крайната източна гънка Дебелец – южен дял от Стара планина. Твърдината има размери 123 x 70м. и е с площ 8 дка. Почти от всички страни е защитена от стръмнини и пропasti към река Радова и към

широката долина на река Тунджа. Само откъм запад полегатата седловина осигурява нормален достъп към укреплението. От 1984 г. на крепостта се провеждат археологични разкопки. Керамиката открита при разкопките на крепостта, е от началните векове на първата желязна епоха –XII – IX в.пр.н.е., когато тук вероятно е имало дизос / или хорион/ - тракийско светилище и укрепено тракийско селище. Укреплението заема уширеното било на хълма. Има удължена форма с дължина 128 м и ширина 62 м. Разположена е на площ 8 дка. В съседство с твърдината пред северната крепостна стена има пещера „Царската дупка”- наречена така от местното население. „Царската дупка” е изкуствено ушиrena, като според преданието е служила за таен изход и водоснабдяване. Защитната система на крепостта е четиристепенна, като отделните ѝ елементи са градени през различно време на 3 етапа. Тя се състои най-отпред от окоп /ров/ и вал, след които следват три успоредно една на крепостни стени, издани от камък и спойка от хоросан, предна стена, междинен зид и главна стена. При южния отбранителен сектор трите посочени зида се съединяват чрез напречна стена, за да се затвори кръга на отбраната. От тук на изток защитата е осигурена само от една стена поради стръмния наклон. Пред фронта на предната стена /протейхизмата/ се разкриват две масивни U образни кули при югозападния и южния отбранителен сектор и бастиони. Разчистени са и две порти с ширина 2,47 и 2,80 м. Особен интерес представлява откритата нова крепостна стена с дебелина 1,80 м, изградена на повече от 100 м източно от Асара, която стена обгражда значителна площ и оформя външно укрепление със селище към крепостта. Във вътрешността на Асара се откриват зидове, строителна керамика и подова настилка от значителен брой постройки, а източно от крепостта по склоновете на рида се проучват и останки от църква с размери 14 x 6,70 м.

Една от многото легенди е историята за двете реки Радова и Лазова. Имената на двете реки, идващи от Хайнбоазкия балкан Радова и Лазова са свързани с легендата за двете прекрасни девойки Рада и Лаза, харесани от турски бей. За да не загубят българското си име и вяра, те решават да се хвърлят от стръмния склон от крепостта Асара и да не се разколебаят, те сплитат заедно дългите си смолисти коси и скачат в пропастта, където бошува водната стихия. Великата им саможертва не остава забравена. И днешното поколение непрекъснато споменава имената им, когато става дума за двете реки Радова и Лазова.

В Розовата долина известна в момента като Долината на тракийските владетели се наброяват 1500 тракийски могили, от които само 150 проучени. Землището на гр. Николаево не прави изключение. И тук в околностите не липсват тракийски могили, които очакват проучване. За съжаление някои от тях вече са обект на иманярски набези. По спомени на местни хора в чертите на селището също е имало две могили, които са безвъзвратно унищожени.

Върху едната се е намирала камбанарията на църквата, съборена през 1938 г., и по същото време е унищожена и могилата. Друг голям интерес предизвика друга могила, наречена Четалестата. Тя е голяма, разчленена по средата от където идва и името й.

В землището на с. Елхово се намира крепостта „Ташъктепе“.

Съгласно писма с изх. №. No. 135/05.02.2015г. и 174/20.02.2018г. на НАИМ (национален археологически институт с музей) към БАН, на територията на община Николаево **няма регистрирани археологически обекти в компютърната система „Археологическа карта на България“** (АИС АКБ). Писмата са приложено към настоящата документация.

Съгласно областния регистър на **военните паметници** в област Стара Загора, военните паметници на територията на община Николаево са 4 на брой, както следва:

- Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните 1912-13, 1915-1918, 1944-1945 г. – гр. Николаево
- Паметна плоча на загиналите за Родината - с. Едрево
- Паметна плоча за загиналите за свобода на Родината герой - с. Елхово
- Паметник на загиналите във войните - с. Нова махала

Данни за тях, вкл. **анкетни карти**, са приложени към настоящата документация.

2.12.2. Движими културни ценности

По време на археологическите разкопки на крепостта „Асара“ са открити много железни предмети от въоръжение – копия, стрели, бойни брадви и предмети от ежедневната трудова дейност – занаятчийски инструменти, земеделски сечива. От мед, месинг, бронз и сребро са открити предимно накити – обеци, гривни, копчета,

ажурно оформени коланни апликации, пръстени, халки, изящно оформено птиче върху дръжка и др.

Към движимите културни ценности спада и музейната етнографска сбирка в гр.Николаево.

2.12.3. Нематериално културно наследство

Празниците, съборите и родовите срещи по населени места са следните:

- 24 май - Община Николаево
- Никулден - Николаево
- Цветница - Нова махала
- Илинден - Едрево
- Архангеловден - Елхово

Обичаите се спазват при празнуването на традиционните празници.

2.12.4. Изводи

Голяма част от обектите на културното наследство не са конкретно идентифицирани, поддържани и известни като такива

Обектите на недвижимото културно наследство не са геодезически заснети и идентифицирани, в резултат на което отразяването им в графичните материали е приблизително. За тях не са определени защитени територии, гарантиращи тяхното опазване и не са изработени устройствени режими, съгласно Наредба 7 за ПНУОВТУЗ на МРРБ.

Наличните недвижими културни ценности не са достатъчно проучени и съответно експонирани и популяризираны.

Съществуващите обекти на културното наследство не са предмет на туристически интерес и не са включени в подходящи културни маршрути.

2.12.5. Задачи на ОУПО Николаево по отношение на НКН

Главна задача на ОУПО Николаево по отношение на значението на културното наследство е да идентифицира изградените вътрешни и външни свързаности на историко-географските дадености и на структурата на видовете недвижимо културно наследство на територията на общината, да оцени степента

на тяхното състояние, пригодност и капацитет като ресурс за устойчивото и развитие и при определяне на политиките за управление и мониторинг.

Основна задача на ОУПО Николаево е да развие системата на КИН в широк контекст и да функционира като водещ принцип за дългосрочно съхраняване и представяне на културно-историческата древност и ценностно богатство на територията и базисен ресурс за развитието на територията на общината за опазване на древната и историко-урбанистична специфика и културна идентичност.

Основна задача на ОУПО Николаево е да разкрие културно-историческия потенциал на КИН и да го използва като дългосрочен актив в процеса на социално-икономическото развитие на местните хора.

2.12.6. Режими за опазване и устройствени режими в териториите с недвижимо културно наследство

За НКЦ на територията на община Николаево не е определен териториален обхват (граници на НКЦ и на охранителни зони) и не са изработени устройствени режими, съгласно Наредба 7 за ПНУОВТУЗ на МРРБ.

За единични НКЦ са валидни изискванията на чл.79, ал.3 и 4 от ЗКН.

За археологическите обекти са валидни режимите на ползване съгласно чл.35 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ или писмо на НИПК №545/27.02.2001г. (дадено е като приложение към настоящата разработка).

Архитектурно-строителните НКЦ от Античността и Средновековието (според регистъра на НИНКН) следва да се считат за археологически обекти.

Предложените устройствени режими на териториите с КИН са описани в **Приложение 1Б** в текстовата и в графичната част на ОУПО.

За целите на настоящата разработка – ОУПО Николаево – на обектите недвижими културни ценности (НКЦ) от регистрационните списъци е дадена единна номерация, като е показано и съответствието с номерацията от официалните регистрационни списъци. Единната номерация е използвана и в графичната част на проекта. (**Приложение 1В**)

Изработена е схема за защита и опазване на обектите на НКН, на която са отложени наличните данни за НКЦ – местоположение, граници и режими.

ОУПО Николаево отразява териториите за защита и опазване на недвижимото културно наследство и предписва устройствени режими, съобразени с режимите за опазване. (**Приложение 1Б**)

Устройствени режими на териториите с културно-историческо наследство			Приложение 1Б
Индекс	Вид терен/охранителна зона	Режим	Начин на изобразяване в ОУПО
Т кин 1	Зона за археологическо наблюдение и проучване, режим "А"	Територии с режим "А" на археологически обекти (съгласно чл. 35, т.1 от Наредба 7 за ПЛНОВТУЗ). Не са допустими благоустройствени, строителни, добивни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на повечния слой, като се допуска използването на земята като пасище. Следва да се проведе специализирано експертно проучване на НКЦ и експозиционната им среда, вследствие на която да се определят границите на НКЦ, охранителните им зони, да се проведе процедурата за определяне на стапут и да се изработят ПОУ. До тогава устройството и застрояването на терените с НКЦ се подчинява на режима, определен от Закона за културното наследство (максимум съгласно определеното по чл.79, чл. 160 и чл. 161 от ЗКН), респективно нормативната уредба, действаща към момента на изготвяне на плана, съобразно вида и категорията на недвижимата културна ценност и при отчитане на устройствената зона, в която попада поземленият имот. Всички дейности се извършват под наблюдение от археолог.	Зоната се очертава с оранжева науclidean линия, пиктограма за наличие на НКЦ и индекс Т кин 1, а НКЦ се очертава с оранжева точка.
Т кин 2	Терени с наличие на НКЦ, конкретизирано (според регистрационните списъци на НИКН) и установено (с оглед на място) местоположение	Следва да се извърши специализирано експертно изследване и оценка на актуалното състояние на НКЦ, вследствие на която да се проведе процедура за сваление на стапута на НКЦ (отписване от регистрационните списъци) или да се осъществи реставрационно-консервационни дейности, на се определят охранителните зони и да се изработи ПОУ. До тогава устройството и застрояването на терените с НКЦ се подчинява на режима, определен от Закона за културното наследство (минимум съгласно определеното по чл.79 от ЗКН), респективно нормативната уредба, действаща към момента на изготвяне на плана, съобразно вида и категорията на недвижимата културна ценност и при отчитане на устройствената зона, в която попада поземленият имот.	НКЦ се очертава с оранжева точка, пиктограма за наличие на НКЦ и индекс Т кин 2.
Т кин 3	Терени с наличие на НКЦ, не конкретизирано (според регистрационните списъци на НИКН) и неустановено (с оглед на място) местоположение	Следва да се извърши специализирано експертно изследване за определяне на местоположението и оценка на актуалното състояние на НКЦ, вследствие на която да се проведе процедура за сваление на стапута на НКЦ (отписване от регистрационните списъци) или да се осъществят реставрационно-консервационни дейности, да се определят охранителните зони и да се изработи ПОУ. До тогава устройството и застрояването на терените с НКЦ се подчинява на режима, определен от Закона за културното наследство (минимум съгласно определеното по чл.79 от ЗКН), респективно нормативната уредба, действаща към момента на изготвяне на плана, съобразно вида и категорията на недвижимата културна ценност и при отчитане на устройствената зона, в която попада поземленият имот.	Наличието на НКЦ се очертава с пиктограма и индекс Т кин 3.
Т кин 4	Охранителна зона около военни или възломинателни паметници и застъпници		Паметникът/възломинат. знак заедно с охранителната си зона се изобразява с оранжева точка, пиктограма за наличие на НКЦ и индекс Т кин 4.

Подробни устройствени планове, инвестиционни проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство се одобряват и строят се изпълняват по реда на Закона за устройство на територията, в съответствие с ОУПО и при спазване на изискванията на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН.

2.12.7. Изисквания към НИНКН по отношение на НКЦ

- Определяне на номерация на НКЦ в регистрационните списъци
- Уточняване на геодезическите координати на всички обекти НКЦ от регистрационните списъци (за идентификация на местоположението на НКЦ)
- Актуализиране на регистрационните списъци на НИНКН след провеждане на специализирани експертни проучвания и оценка на състоянието на НКЦ
- Определяне на НКЦ, за които ще се проведе процедура по ЗКН за определяне на границите им, на охранителните им зони и предписания за опазването им. (За останалите НКЦ важи разпоредбата по чл. 79 от ЗКН.)

2.12.8. Изисквания към РИМ - Стара Загора и НАИМ – БАН по отношение на НКН (археологическите обекти):

- Провеждане на целенасочени археологически проучвания за издирване на археологически обекти и включването им в АКБ
- Конкретизиране/прецизиране на обхвата и местоположението на зоните за археологическо наблюдение
- Уточняване на границите на зоните за археологическо проучване
- Уточняване на геодезическите координати на всички археологически обекти на територията на община Николаево
- Определяне на границите на археологическите обекти и на охранителните им зони
- Проучване и оценка на археологическите НКЦ

2.13. Граници на урбанизираните територии

Съгласно чл. 16 от Наредба 8 за обема и съдържанието на устройствените планове, с общия устройствен план на община (ОУПО) се определят границите на урбанизираните територии, които са „**строителна граница на населено място**“ и „**строителна граница на селищно образувание**“ (включва и отделни имоти в извънселищната територия).

За съществуваща строителна граница на гр. Николаево и селата от общината се приема границата по одобрената кадастрална карта. За съществуваща строителна граница на селищно образование се приемат границите на имотите на урбанизираните територии извън населените места.

С проекта за ОУПО съществуващите и новопредвидени урбанизирани територии, прилежащи непосредствено до населените места се включват в техните строителни граници, а урбанизираните територии (съществуващи и нови, включително единични имоти) се обособяват като селищни образования.

2.14. Функционално – пространствено зониране на територията

Съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ), Наредба 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (ПНУОВТУЗ) и Наредба 8 за обем и съдържание на устройствените планове (ОСУП) ОУПО определя териториите с общо предназначение и конкретизира устройствените зони, териториите с устройствени режими и терените със самостоятелен устройствен режим.

На основата на природния потенциал и условия, историческото развитие и традиции в икономическото развитие, както и след проведените проучвания във връзка разработването на проекта, с ОУПО Николаево се предлага преобладаваща функционална специализация на територията на общината, включително и на населените места.

Критериите за обособяване на териториите с общо предназначение, на устройствените зони и на устройствените режими са следните:

- Сравнителна еднородност на природните и на икономическите условия;
- Отчитане влиянието на:
 - ограничителите и стимулаторите за развитие;
 - устройствените цели и приоритети на ОУПО.
- Профилиране на зоните по отношение на преобладаващи функции и предназначение.

На територията на община Николаево с настоящия проект за ОУПО се определят следните устройствени зони, територии с устройствени режими и терени със самостоятелен устройствен режим:

2.14.1. Жилищна устройствена зона с малка височина на застрояването (Жм)

Териториите с режим на устройствена зона Жм обхващат съществуващите жилищни територии в границите на населените места. Нови жилищни територии с режим на устройствена зона Жм са предвидени североизточно от гр. Николаево, югоизточно от с. Нова махала и източно от с. Елхово. Тези територии са непосредствено прилежащи на населените места и са предложени за включване в новите им строителни граници.

Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Жм са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
60	1,2	40	10

Преобладаващото жилищно застрояване е с височини до 10 м. Мин. 50 % от озеленената площ е с дървесна растителност. В партерните етажи се допуска изграждането на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции, съвместими с обитаването. Отделни поземлени имоти могат да се отредят с ПУП за нежилищни функции в съответствие с чл.17, ал.(1,2) от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

2.14.2. Жилищна устройствена зона със средна височина на застрояването (Жс)

Териториите с режим на устройствена зона Жс обхващат част от съществуващите жилищни територии в административния център на гр. Николаево.

Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Жс са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
70	2	30	15

Преобладаващото жилищно застроене е с височини до 15 м. Мин. 50 % от озеленената площ е с дървесна растителност. В партерните етажи се допуска изграждането на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции, съвместими с обитаването. Отделни поземлени имоти могат да се отредят с ПУП за нежилищни функции в съответствие с чл.17, ал.(1,2) от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

2.14.3. Жилищна устройствена зона за социални жилища с малка височина на застрояването (Жм*)

Териториите с режим на устройствена зона Жм* са предназначени за социални жилища. Устройват се с отделен (специализиран) ПУП със специфични правила и нормативи на основание чл.19, ал.5; чл.111 и чл.13, ал.2, т.2 от ЗУТ.

Територии с режим на устройствена зона Жм* са предвидени в най-южната част на гр. Николаево, в източната част на с. Нова махала и северно от с. Едрево.

2.14.4. Устройствена зона за обществено-обслужващи дейности (Оо)

Устройствената зона Оо обхваща териториите с обществено-обслужващи функции. Основно тези терени попадат в границите на населените места. Това са терени, предназначени предимно за осигуряване на обекти за общественообслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, административни и делови услуги, търговия, финансово-кредитно обслужване, спорт, отдих, забавления, информационно обслужване и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор.

Пределно допустимите устройствени показатели са:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кант	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
70	2	20	15

Терените за училища, детски заведения, болници и заведения за социални грижи се обособяват като терени за социална инфраструктура със самостоятелен устройствен режим и са със следните максимално допустими параметри на застроене:

- за училище - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 20 %
- за детско заведение - плътност на застрояване (П) до 30 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 0,6; минимална озеленена площ 40 %
- за болница - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 30 %
- за заведение за социални грижи – плътност на застрояване (П) до 30%; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 40 %.

Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване.

2.14.5. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф)

Това са територии с многофункционално предназначение за безвредни промишлени производства, логистични дейности, обществено обслужване, търговия, спорт и атракции и други допълващи функции, както и селскостопански сгради и съоръжения като складове, силози, сеновали, оранжерии, животновъдни комплекси и ферми при спазване на санитарно-хигиенните изисквания. Не се допускат обекти за дейности с вредни отделяния и влияния. Не се допуска урегулирането на имоти за жилищно строителство и изграждането на жилища за постоянно обитаване. Изграждането на жилища за постоянно обитаване се допуска при условие, че площта им е по-малка от 15% от общата допустима РЗП за имота (за имоти с площ до 5000 кв.м включително) и по-малка от 10% от общата допустима РЗП за имота (за имоти с площ над 5000 кв.м). Изпълняват се всички изисквания за изграждане на достъпна среда.

По-големите предвидени територии с режим на устройствена зона Смф са разположени западно и северно от гр. Николаево; югозападно от с. Нова махала; северозападно от с. Едрево и северно от с. Елхово.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Смф са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
70	2,2	15	15

2.14.6. Предимно производствена устройствена зона (Пп)

Основното предназначение на териториите от тази устройствена зона е за производствено-складови дейности и допълващите ги административни, търговски, обслужващи и транспортно-комуникационни сгради и съоръжения. Не се допускат производства с вредни отделяния. Устройва се по чл. 25 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ. Ограничението за височина на застрояването не важи за производствените сгради, чиято технология изиска по-голяма височина.

Териториите с режим на устройствена зона Пп се намират в западната и източната част на гр. Николаево.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Пп са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кант	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
80	2,5	20	15

2.14.7. Устройствена зона за озеленяване (Оз)

Терените с режим на устройствена зона Оз попадат изцяло в границите на населените места. Териториите с режим на устройствена зона Оз се устрояват при условията на чл. 32 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

2.14.8. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности (Ок)

Територии с режим на устройствена зона Ок са предвидени:

- южно от гр. Николаево, срещу рибарниците, западно от пътя за с. Едрево;
- северозападно от с. Елхово, до рибарниците, в района на бившата мелница.

Допуска се изграждането на курортни обекти за настаняване и подслон, жилищни сгради за постоянно обитаване, сгради за обществено-обслужващи дейности, спортни, рекреационни и атракционни обекти и съоръжения, курортни паркове и други озеленени площи за широко обществено ползване, обекти на транспорта и движението, обекти и съоръжения за стопанско и инфраструктурно обслужване. Мин. 50 % от озеленената площ е с дървесна растителност.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Ок са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
30	1,5	50	10

2.14.9. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности в природна среда (Ок1)

Територии с режим на устройствена зона Ок1 са предвидени:

- северно от гр. Николаево и от републиканския път I – 6;
- непосредствено до с. Елхово в западна посока.

Това са територии за курортни дейности със занижени параметри на застрояването. Допуска се изграждането на курортни обекти за настаняване и подслон, жилищни сгради за постоянно обитаване, сгради за обществено-обслужващи дейности, спортни и рекреационни обекти и съоръжения, курортни паркове и други озеленени площи за широко обществено ползване, обекти на транспорта и движението, обекти и съоръжения за стопанско и инфраструктурно обслужване. Мин. 50 % от озеленената площ е с дървесна растителност.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Ок1 са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
30	0,8	50	7

2.14.10. Устройствена зона за озеленяване, спорт, атракции и допълващи ги обслужващи дейности (Атр)

Предвидените територии с режим на устройствена зона Атр са разположени между селата Елхово и Едрево, северно от път SZR1023.

Допуска се застрояване само за спорт и атракции и конкретно допълващите ги обслужващи дейности. Две трети от озеленената площ е с дървесна растителност. Площта на откритите спортни съоръжения влиза в площта на

усвояване. Ограничението за височина на застрояването не важи за спортните и атракционни съоръжения, чието функциониране изисква по-голяма височина.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Атр са следните:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
20	0,4	50	7

2.14.11. Устройствена зона за алтернативни земеделски дейности (За)

Територии предимно за алтернативно земеделие с прилагане на екологични и високотехнологични съвременни методи за земеделско производство. БИО земеделско производство; отглеждане на рози, лавандула и други етерично-маслодайни култури; трайни насаждения; зеленчукопроизводство; плодопроизводство; билки; гъби; пчеларство.

Териториите от устройствена зона за алтернативни земеделски дейности са разположени изцяло извън границите на населените места и не засягат границите на защитените територии.

За териториите в устройствена зона За се предвижда възможността за изграждането на напоителна система, което би могло да бъде конкретен инвестиционен проект в Структурна програма „Земеделие“ от Рамковата програма за реализация на ОУПО. Като обекти на инженерно-техническата инфраструктура извън границите на урбанизираните територии за напоителните канали трябва да се изработят парцеларни планове. За достъп до реките и за преминаване (включително и за водопой и паша на животни) следва да се предвидят свободни от насаждения и заграждения полоси. Тези и други специфични изисквания за устройство на зоната налагат изработването на цялостен устройствен план за териториите от зоната – специализиран подробен устройствен план (СПУП) по чл. 111 от ЗУТ.

Зона За се устройва на базата на СПУП по чл.111 от ЗУТ, а до изработването му - в съответствие с Наредба 19 за СЗЗБПП на МЗХ и МРРБ.

Със СПУП се определят конкретната структура на територията, като при преструктурирането ѝ се допуска до 15 % от площта на ПИ да бъдат предоставени

за публични инфраструктурни мероприятия; параметрите на застрояване и функционалното отреждане на новообразуваните УПИ.

Устройствените показатели определени със СПУП не могат да надвишават следните пределно допустими стойности:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри	макс. кота било в м
2	0,03	90	6	8,5

В минимално изискуемия процент на озеленяване влиза и площта на отглежданите насаждения.

При прилагане на ОУПО за териториите с режим на устройствена зона **За** (за алтернативни земеделски дейности) не се изисква промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски цели.

За отделни имоти от зоната се допуска промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски цели въз основа на отделен ПУП (или като част от СПУП за цялата зона), като с него се определят конкретните параметри на застрояване и функционалното отреждане на имота. Новото функционално предназначение следва да бъде свързано и съвместимо с допустимите функции в устройствената зона като цяло. Устройствените показатели за тези единични имоти не могат да надвишават следните пределно допустими стойности:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри	макс. кота било в м
20	0,4	55	7	10

2.14.12. Територии с допустима промяна на предназначението

Това са територии в устройствен режим с допустима промяна на предназначението. Разположени са между югозападната строителна граница на гр. Николаево и канала.

Промяната се допуска въз основата на ПУП и решение на Общинския съвет. При изработването на ПУП функционалното предназначение е в зависимост от

възникналите инвестиционните интереси и намерения, а предвидените устройствени зони и/или терени със самостоятелен устройствен режим следва да са измежду обособените с ОУПО видове със съответните устройствени параметри и допустими дейности (съгласно Приложение 1А към правилата и нормативите за прилагане на ОУПО).

2.14.13. Земеделски територии със забрана за промяна на предназначението

Това са обработвани или необработвани земеделски земи по НТП от КК, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.14. Горски територии със забрана за промяна на предназначението

Това са гори и горски земи по НТП от КК, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.15. Територии, заети от водни площи, със забрана за промяна на предназначението

Това са води и водни обекти по предназначение и по НТП от КК, заети от водни площи, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.16. Територии за транспорт и комуникации със забрана за промяна на предназначението

Това са територии извън границите на населените места и селищните образувания с предназначение за транспорт и комуникации по НТП от КК, в т.ч. за пътища I, II, III и IV клас, за местни пътища, за ЖП линии и за горски пътища. За тези територии се запазва функцията им и не се допуска промяна на

предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.17. Територии за техническа инфраструктура със забрана за промяна на предназначението

Това са територии за различни видове техническа инфраструктура по НТП от КК извън границите на урбанизираните територии. За тези територии се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.18. Територии, заети от пясъци, мочурища и дерета, със забрана за промяна на предназначението

Това са земеделски земи по НТП от КК, заети от пясъци, мочурища и дерета, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. По изключение в тези територии се допуска промяна на предназначението на конкретни имоти съгласно чл.6, т.8 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО. Промяната се допуска въз основата на ПУП, решение на Общинския съвет и провеждане на съответните процедури.

2.14.19. Терени за гробищни паркове

Това са терени със самостоятелен устройствен режим за гробищни паркове – със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП.

2.14.20. Терени за инженерно-техническа инфраструктура

Това са терени със самостоятелен устройствен режим за различни видове инженерно-техническа инфраструктура – със специфични особености и изисквания. Тук попадат терени на водостопански и хидромелиоративни съоръжения, на енергосъоръжения и на противоградни ракетни площадки. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП.

2.14.21. Терени за транспортна инфраструктура

Това са терени със самостоятелен устройствен режим за транспортна инфраструктура – със специфични особености и изисквания.

Към тях се отнасят и бъдещите терени на съществуващите транспортната инфраструктура крайпътни обслугващи обекти - сгради и съоръжения за обслужване на пътуващите и на пътните превозни средства, като площадки за отдих, къмпинги, хотели, бензиностанции, заведения за хранене, магазини, пунктове за техническо обслужване на автомобили и пунктове за помощ на авариали по пътя автомобили. Поземлените имоти за бъдещите терени на крайпътните обслугващи обекти трябва да граничат непосредствено с път от републиканската пътна мрежа или от общинската пътна мрежа.

Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП, като за крайпътните обслугващи обекти не трябва да надвишават следните показатели:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кант	мин. озеленена площ	макс. височина на застр. в метри
50	1,5	30	10

2.14.22. Терени за спорт

Това са терени със самостоятелен устройствен режим за спортни обекти и съоръжения – със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. Такъв терен е стадионът североизточно от гр. Николаево.

2.14.23. Терени за археологически обекти

Това са терени с археологически обекти по одобрената кадастрална карта. Прилагат се режимите за проучване и опазване на териториите с наличие на недвижимо културно наследство.

2.14.24. Терени/територии с обекти на културно-историческото наследство (Ткин1, Ткин2, Ткин3, Ткин4).

Това са терени и територии с обекти на КИН. За тях са изгответи общи предписания за прилагане на ОУПО по отношение на културното наследство и устройствени режими за териториите с КИН, подробно описани в раздел „Културно наследство“ и **Приложение 1Б**.

2.15. Туризъм

Понятието „туризъм“ има френски произход (*tour*) и се превежда – обиколка, т.е. това е едно пътуване, което завършва на същото място, от където е започнало.

Туризъм, в класическия смисъл, се нарича пътуване с цел отдих и развлечение. Той може да се разглежда и като стопански отрасъл, който обслужва туристическата дейност.

Понятието туризъм съдържа действията на една или повече личности, които прекарват един ден или най-много една година извън постоянното си местожителство с цел почивка или развлечение, служебни или търговски задължения или други причини.

Туризмът е социално-икономическо явление което се променя динамично и отразява промените в обществените отношения. Туризмът е съвкупност от разнородни стопански дейности за улеснение и подпомагане на пътуващи и временно пребиваващи. Туризмът е следствие от развитието на техниката и особено на транспорта и от промените в потребителското търсене.

Освен социално-икономически характеристики, туризмът има и функционално-пространствени измерения.

Основните видове туризъм, за които има потенциални възможности за развитие на територията на община Николаево и за които ОУПО предлага устройствени условия са следните:

Селски туризъм. Характерен е с това, че целта на туристическите посещения са малките населени места. Понякога туристите се настаняват в традиционни селски къщи и се запознават с местния начин на живот, а в други, модерни хотели се построяват в малки села с чиста природа. Характерна черта на туристическия продукт на селския туризъм е личният контакт с посетителите, създаването на възможност да почувстват околната среда и душевност. Участват в дейностите, традициите и начина на живот на местните хора. По-голямата част от привържениците на селския туризъм са хора от средната и по-богатата класа, които придават голямо значение на местните ценности и културна идентичност. Това е туризъм, при който има контакт и споделяне на опит и преживяване. В резултат на местната инициатива и управление селският туризъм се основава на пейзаж и култура и затова е атрактивен за много хора живеещи в градовете.

Културен туризъм – пътувания, с цел посещението на културни паметници, опознаването на чужди култури или посещението на културни прояви.

Тематичен туризъм – изразява се с посещението на културни прояви, обединени от едно мото. Темите са част от културни и обществени области като например изкуство, архитектура, литература, музика. Тематичният туризъм може да бъде детерминиран времево, например в рамките на една година или няколко седмици.

Друга отличителна черта на този туризъм е тематичната затвореност, като например пътуване с интерес към архитектура и археология, запознаване и обучение в традиционни занаяти – бродерия, тъкачество, плетиво, керамика, дърворезба, леене на чанове, направа на музикални инструменти, пътувания запознаващи с традиционните национални календари, етнографията, традиционната музика, кухня и пр.

Маршрутно-познавателен туризъм – особен вид туризъм, чиято специфика се определя от мотивите и потребностите на туристите. За разлика от ваканционния туризъм на море или планина, където основното е отдиха и релаксацията, то при маршрутно познавателния туризъм движещата сили са личните нужди и интереси на туристите. Основно това са нуждата от обогатяване, разширяване на знанията и вечния стремеж на човека към новото. Самото пътуване може да е с по-обща цел или с конкретна познавателна цел. То може да е подчинено на и на специфична група познавателни интереси-научно-познавателни, културно-познавателни, природни и антропогенни забележителности. Тъй като това е доста специфично пътуване с доста особености се налага туроператорите да предоставят доста по-различни и разнообразни услуги и информация на своите потенциални и реални клиенти.

Пешеходен туризъм. Основната му отличителна черта е пешеходството, вкл. преминаване на алпийски маршрути с водач.

Вело и мото туризъм – включва преходи с колело или мотоциклет; може да бъде вид приключенски и екстремен туризъм, вкл. екстремно колоездане и екстремен мотоциклетизъм, разходка с ATB.

Конен туризъм – вид приключенски и екстремен туризъм, включва езда сред природата, конни разходки и преходи, обучение по езда.

Конгресен туризъм – С този термин се обозначават пътувания за участия в симпозиуми, конгреси, конференции, семинари, работни срещи /work shops/ и други подобни при които има събиране на различен брой хора с общи интересни, с

цел демонстриране на постижения, съгласуваност на мнения или вземане на решения за дадена област на науката, икономиката, политиката и т.н.

Спортен туризъм – използва изградена мрежа от спортни игрища; съоръжения и обекти включва пътуване до голф-комплексите по целия свят, както и обучение за игра на голф.

Риболовен

Гъбарство и билкосъбиране – обучение за разпознаване и събиране на гъби и билки.

Наблюдение на флора и фауна – тематичен и маршрутно-познавателен туризъм. Представлява наблюдение на растения и на диви животни в естествената им среда чрез специално изградени безопасни укрития и кули. Особено популярно е наблюдението на птици. Представлява опознаване и изследване на различни видове птици, живеещи в естествената си среда - най-често природни паркове, поставени под национална защита. **Процесът може да се извършва с просто око, чрез аксесоар като бинокъл или телескоп, или чрез слухово ориентиране по птичите звуци.** Целта е откриване и идентифициране специфичните особености в начина на живот на отделните пернати представители. Освен форма на алтернативен туризъм, наблюдението на птици е най-лесният начин човек да оцени значимостта и уязвимостта на екосистемите в природата.

Атракционен туризъм – свързан предимно с тематични паркове, предлагачи различни атракции и забавления: приключенски, увеселителни, атракционни и др.

Гъбарство и билкосъбиране – обучение за разпознаване и събиране на гъби и билки.

Хоби-туризъм – предлага възможности и условия за практикуване на любими занимания и интереси

Фототуризъм – индивидуален или чрез организиране на групи за снимане на природни, архитектурни и културно-исторически забележителности, пейзажи, природни явления и отделни обекти, събития и пр.

На територията на община Николаево съществува потенциал за развитие на туризма в направления културно-историческо наследство, селски туризъм,

пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм. Предложено е териториално отлагане на терените за рекреационни дейности (устройствени зони Ок, Ок1, Атр и др.) и е предложено пространственно-функционално обвързване на наличните потенциали в единна система, което включва екопътеки, културни и туристически маршрути.

2.16. Нарушени територии

На територията на общината няма нарушенни територии за възстановяване вследствие на антропогенно въздействие нито вследствие на депа за отпадъци, хвостохранилища, мини, карieri и др. На територията на общината няма регистрирани свлачища.

2.17. Защитени територии

2.17.1. Територии с особена териториално-устройствена защита

Това са територии, определени съгласно чл. 10, ал. (2) от ЗУТ.

4.8.1.1. Санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточници

Населените места от Община Николаево използват подземни води за питейно-битово водоснабдяване.

В обхвата на ОУП има учредена една санитарно-охранителна зона около ЕТК-1, намиращ се в землището на с. Нова махала, общ. Николаево, обл. Стара Загора, за питейно-битово водоснабдяване на с. Едрево, общ. Николаево, обл. Стара Загора, учредена със Заповед № 48/12.11.2001.

Другите водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на община Николаево нямат учредени СОЗ съгласно Наредба №3/16.10.2000г. за условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води.

Южната част на община Николаево попада в част от СОЗ-пояс III-ти на термоминерално находище „Старозагорски минерални бани”, учредена с Решение №569/13.09.1973г.

4.8.1.2. Територии за природозащита

В община Николаево не попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ).

На територията на община Николаево попадат части от **защитени зони** по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), а именно:

- част от 33 „**Река Тунджа 1**“ с код **BG0000192** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- част от 33 „**Язовир Жребчево**“ с код **BG0002052** за опазване на дивите птици.

Предвижданията на ОУПО не променят функциите и предназначението по начин на трайно ползване според КК на имотите, попадащи в границите на защитените зони. Тези имоти са с режим със забрана за промяна на предназначението.

4.8.1.3. Територии за защита и опазване на културно-историческото наследство

- Зони за археологическо наблюдение и проучване
- Терени с наличие на НКЦ
- Охранителни зони

Устройствените режими за защита и опазване на КИН са подробно описани в част „Културно наследство“ на проекта.

2.17.2. Територии с режим на превантивна устройствена защита

Това са територии, определени съгласно чл. 10, ал. (3) от ЗУТ.

2.17.2.1. Зони с потенциален рисков от природни бедствия и аварии

Това са чувствителни зони, уязвими зони, райони със значителен потенциален рисков от наводнения, потенциални бъдещи наводнения, свлачища, райони с потенциален рисков от снегонавявания.

По данни на Басейнова дирекция за управление на водите „Източнобеломорски район“ на територията на община Николаево има определен един район със значителен потенциален рисков от наводнения (**РЗПРН**) с код **BG3_APSPR_TU_04** (на речния басейн на р. Тунджа). Рискът е определен като висок.

РЗПРН код	Име на РЗПРН	Дължина км	Реки във водосбора	Области	Общини	По-големи населени места, които попадат в РЗПРН
BG3APSFR_TU_04	Тунджа (Копринка-Жребчево)	72	р. Тунджа, р. Енинска река, р. Мъглижка река	Стара Загора	Казанлък, Мъглиж, Николаево	гр. Казанлък, гр. Мъглиж, гр. Николаево

РЗПРН е отразена графично на чертежа на ОУПО в съответствие с наличната картна информация от Басейнова дирекция.

Територията на общината попада в чувствителна (изцяло) и частично в уязвима (северната част от общината) зона по чл. 119а, ал.1, т. 3 буква „а“ и „б“ от ЗВ, описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР.

По данни от „Геозашита Перник“ на територията на община Николаево **няма регистрирани свлачища**.

ОУПО определя следните **превентивни мерки** за защита от природни бедствия и аварии:

✓ относно свлачищата:

- отводняване на терените
- изграждане на укрепителни съоръжения
- провеждане на залесителни мероприятия с подходящи дървесни видове
- недопускане на строителни дейности без необходимите геологически и хидрологични проучвания

✓ относно наводненията:

- контрол на водоизпускателните съоръжения и преливниците на язовирите
- обезопасяване на водните течения след язовирните стени
- поддържане на пропускливостта на речните корита съобразно високите водни нива

- обезопасяване на ниските територии, попадащи в заливните зони на реките
 - недопускане на ново строителство в заливните зони на водните течения
- ✓ относно снегонавяванията:
- подходящи залесителни мероприятия
 - мероприятия за снегозадържане (защитни прегради на определено разстояние от уязвимите пътни участъци)

2.17.2.2. Зони с повищена природно-ландшафтна и екологическа стойност

Това са територии, за които в процеса на разработване на ОУПО е установено, че са с повищена природно-ландшафтна и екологическа стойност и следва да се третират и доразвиват като такива.

2.17.2.3. Зони с данни за наличие на недвижими културни ценности

На основание събрана допълнителна информация в процеса на разработване на ОУПО са установени територии с наличие на НКЦ, които не са защитени по силата на специален закон.

2.18. Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Николаево

Чл. 1. Основна цел на ОУП на община Николаево е да предложи условия и решения за създаване на оптimalна пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на общинската територия в хармонично единство на урбанизираните територии със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия за устойчиво възпроизводство на обществото и за предлагане на възможности за пространственото “вписване” на общината в групата от съседни общини в границите на област Стара Загора.

Чл. 2. (1) Правилата и нормативите за прилагане на общия устройствен план на община Николаево определят изискванията и ограниченията при устройственото планиране на нейната територия.

(2) Неразделна част от настоящите правила и нормативи за прилагане на ОУП са показателите за устройство и застрояване на отделните видове територии, устройствени зони и самостоятелни терени, както и ограниченията и изискванията при изработване на подробните устройствени планове за устройствените зони и самостоятелните терени, определени в **Приложение № 1А**.

Чл. 3. (1) Общият устройствен план обхваща територията на община Николаево в административно-териториалните й граници. Графичната част на плана е изработена в мащаб 1:20 000 за територията на цялата община.

(2) Неразделна част от общия устройствен план са:

1. правилата и нормативите за прилагането му;

2. устройствените режими на териториите с културно – историческо наследство на територията на община Николаево (**Приложение № 1Б**);

3. придружаващите го схеми и обяснителни текстове.

Чл.4. (1) В общия устройствен план са определени:

1. Съществуващите и новите граници на урбанизираните територии на населените места и на селищните образувания;

2. Комуникационно-транспортните елементи;

3. Териториите с общо предназначение;

4. Нарушените територии за възстановяване и рекултивация;

5. Защитените територии, в т.ч.:

5.1. защитени територии с особена териториално-устройстваща защита;

5.2. територии с режим на превантивна устройствена защита;

5.3. територии за природозащита;

5.4. територии за защита и опазване на културно-историческото наследство;

6. Устройствените зони и териториите с устройствени режими;

7. Терените със самостоятелен устройствен режим.

(2) С общия устройствен план на община Николаево се обособяват следните устройствени зони, територии с устройствени режими и терени със самостоятелни устройствени режими:

1. Жилищна устройствена зона с малка височина на застрояването (Жм)
2. Жилищна устройствена зона със средна височина на застрояването (Жс)
3. Жилищна устройствена зона за социални жилища с малка височина на застрояването (Жм*)
4. Устройствена зона за обществено-обслужващи дейности (Оо)
5. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф)
6. Предимно производствена устройствена зона (Пп)
7. Устройствена зона за озеленяване (Оз)
8. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности (Ок)
9. Рекреационна устройствена зона за курортни дейности в природна среда (Ок1)
- 10.Устройствена зона за озеленяване, спорт, атракции и допълващи ги обслужващи дейности (Атр)
- 11.Устройствена зона за алтернативни земеделски дейности (За)
- 12.Територии с допустима промяна на предназначението
- 13.Земеделски територии със забрана за промяна на предназначението
- 14.Горски територии със забрана за промяна на предназначението
- 15.Територии, заети от водни площи, със забрана за промяна на предназначението
- 16.Територии за транспорт и комуникации със забрана за промяна на предназначението
- 17.Територии, заети от пясъци, мочурища и дерета, със забрана за промяна на предназначението
- 18.Терени за гробищни паркове
- 19.Терени за инженерно-техническа инфраструктура

20. Терени за транспортна инфраструктура

21. Терени за спорт

22. Терени за археологически обекти

23. Терени/територии с обекти на културно-историческото наследство (Ткин1, Ткин2, Ткин3, Ткин4).

Чл.5. Границите на устройствените зони и самостоятелните терени се определят по имотни граници, квартали, трасета на съществуващи и новопроектирани улици и естествени ограничители (пътища, ж.п. линии, водни течения, теренни форми и др. под.).

Чл.6. (1) За определяне на конкретното предназначение, устройство и застрояване на поземлените имоти в новоурбанизираните територии се изработват подробни устройствени планове. Същите следва да бъдат съобразени с изискванията на нормативната уредба за устройство на територии с неурегулирани поземлени имоти и за територии с неприложена първа регулация.

(2) За определяне на конкретната структура и устройство на териториите за алтернативно земеделие (устройства зона „За“) се изработват специализирани подробни устройствени планове по чл. 111 от ЗУТ.

(3) Проектите по ал.1 и ал.2 се изработват по възлагане на община Николаево или от заинтересовани лица след разрешение от кмета на общината и обхващат цели устройствени зони или част от устройствена зона (части от съседни устройствени зони). Минималният обхват за разработване на ПУП е обособена структурна единица определена в ОУПО Николаево и/или обособима по естествени ограничители (съществуващи и новопроектирани улици, теренни форми и др. под.) За доказване на обхвата на проектите исканията за допускането им следва да се придрежават от мотивирано предложение за изработване на ПУП и задание съгласно чл. 125 от ЗУТ, чието изработване предхожда възлагането на проекта за подробен устройствен план.

(4) За териториите с проблеми от екологичен, геологки, социално-етносен и инфраструктурен характер, както и тези с наличие на обекти на недвижимото културно наследство, към подробните устройствени

планове задължително се изготвят специфични правила и нормативи, които се изработват и одобряват заедно с проекта за подробен устройствен план.

- (5) Терени и територии с обекти на недвижимото културно наследство се устройват съобразно правилата и нормативите за прилагане на ОУПО по отношение на културното наследство до провеждане на специализирани проучвания, изработване на режими за опазване и на планове за опазване и управление (ПОУ).
- (6) Линейните обекти и съоръжения на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктурна мрежи се проектират и изпълняват, съобразени с предписанията на ОУПО Николаево и на базата на подробен устройствен план (парцеларен план) и инвестиционни проекти.
- (7) При изработването на ПУП (план за застрояване (ПЗ) или план за регулация и застрояване (ПРЗ)) и инвестиционни проекти за съоръжения на инженерно-техническата инфраструктура, височината на застрояване се определя от функционалните и технологичните изисквания на конкретното съоръжение. В тези случаи не важи ограничението за височина на застрояване, определена с параметрите на устройствената зона, в която попада имотът.
- (8) Промяна на предназначението на поземлени имоти в териториите със забрана за промяна на предназначението се допуска само по изключение за обекти-публична собственост; за имоти, непосредствено тангиращи съществуващи урбанизирани територии; за терените със самостоятелен устройствен режим съгласно чл. 4, ал.2, т.18-23 и за обектите по чл.6, ал.6 от ПН за прилагане на ОУПО. В тези случаи промяната на предназначението се допуска въз основа на ПУП, без да се налага изменение на ОУПО.
- (9) За изграждане на оранжерии не се изисква промяна на предназначението на земеделските земи, съгласно чл.2, ал.(4) от ЗОЗЗ и чл.3, ал.(2) от ППЗОЗЗ.

Чл. 7. При прилагане на ОУПО следва да бъдат спазвани мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на ОУПО, както и мерките за наблюдение и контрол на прилагането на ОУПО, изразени в

становище по екологична оценка № 2-2/2017г. на РИОСВ-Стара Загора за съгласуване на ОУПО Николаево.

Чл. 8. Всички устройствени планове, инвестиционни проекти и дейности при прилагането на ОУПО следва да се съобразяват с Плановете за управление (ПУ) на териториите за природозащита, Плановете за опазване и управление (ПОУ) на обектите на културно-историческото наследство, Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) и Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ).

Чл. 9. До изработване на подробен устройствен план по чл. 6, ал.1 и ал.2 от правилата и нормативите за прилагане на ОУПО поземлените имоти могат да запазят начина на фактическото си ползване.

Чл. 10. (1) Общината може да придобива имоти – собственост на физически и юридически лица, за устройствени нужди, породени с ОУПО Николаево при наличие на подробен устройствен план, разработен в съответствие с ОУПО Николаево.

(2) Придобиването на имоти става в съответствие с чл. 205 от ЗУТ и чл.16 на ЗУТ и със ЗОС.

Чл. 11. Предвижданията на ОУПО Николаево са задължителни при изготвянето на подробните устройствени планове, съгласно чл. 104, ал. (1) от ЗУТ.

Чл. 10. Общийт устройствен план на община Николаево може да бъде изменен:

- (1) в случаите, предвидени в чл.134 (1) от ЗУТ;
- (2) за обекти с национално значение;
- (3) за национални обекти по смисъла на Закона за държавната собственост;
- (4) за обекти с регионално значение;
- (5) за обекти от първостепенно значение за общината;
- (6) във връзка с осигуряване на устройствени мерки за защита на НКЦ и на експозиционната им среда от рискови фактори – преки и косвени, свързани с ново строителство за предотвратяване на разрушения в границите им или в охранителните им зони или влияещи върху възприемането на културния и историческия ландшафти;
- (7) във връзка с отменяне по реда на ЗУТ и на ЗКН на проектни разработки по предходни устройствени планове и инвестиционни проекти, които

представяят рисък за опазването и експонирането на структурите на НКН, нарушават характеристиките на културния и исторически ландшафт, които нарушават спецификата на неговия локален и регионален ценностен контекст;

- (8) във връзка с осигуряване на комуникация или съоръжение за достъп до НКЦ;
- (9) във връзка с предвиждане на комплекс от устройствени мерки по разширяване на ценостния контекст и на свързаността на структурите на локалното КН с тези на регионалното за развитие на туристическата инфраструктура на територията на общината.
- (10) вследствие на изработване, одобряване и влизане в сила на ПОУ за обектите на недвижимото културно наследство.

Чл. 11. Влезлите в сила или одобрените до датата на обнародването на заповедта за одобряването на общия устройствен план подробни устройствени планове за територията на община Николаево запазват действието си с изключение на случаите по чл. 103а на ЗУТ.

Чл. 12. Настоящите правила и нормативи за прилагане на ОУПО Николаево не отменят действащите общи нормативни актове в областта на селищното устройство.

Чл. 13. За неуредените с настоящите правила и нормативи въпроси, свързани с устройството и застрояването на територията на община Николаево, се прилагат разпоредбите на Закона за устройство на територията, Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие, Закона за културното наследство, подзаконовата нормативна уредба към тях и всички други относими нормативни актове.

3. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОУПО (примерен модел)

Основни компоненти на системата за управление на процеса на реализация на ОУПО Николаево

Реализирането на предвижданията на ОУПО Николаево налага създаването на цялостна система за управление, осигуряваща осъществяването на петте основни управленски функции – планиране, организация, ръководство, мотивация и контрол.

3.1. Планиране

Планирането следва да се реализира на три равнища.

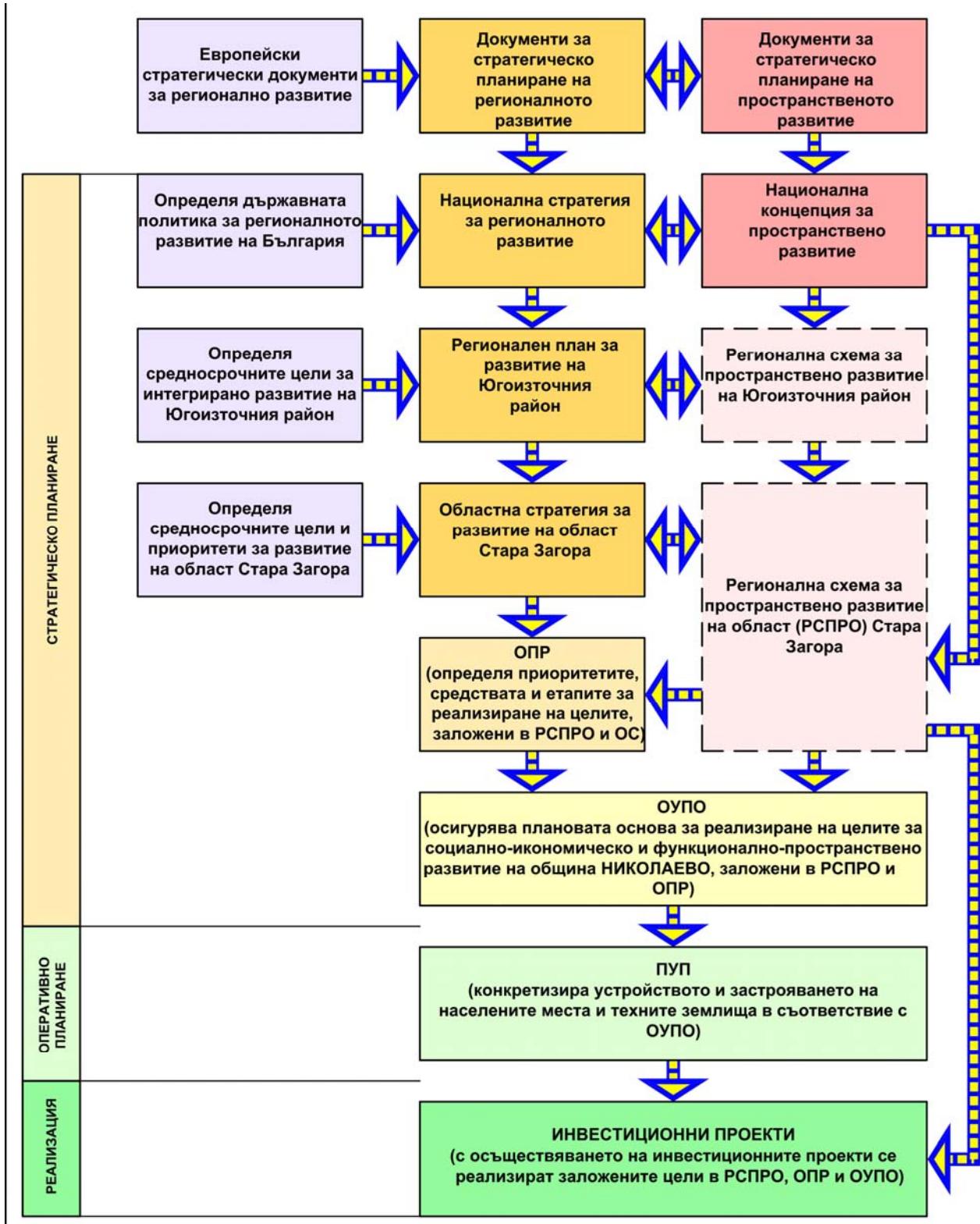
Първото равнище е стратегическо. В него следва да се включат всички документи, имащи отношение към стратегическото планиране на перспективното развитие на община Николаево. Това са:

- Концепцията за пространствено развитие на община Николаево (КПРО)
- Общинският устроителен план на община Николаево (ОУПО)
- Общинският план за развитие на община Николаево (ОПР)

Тези документи следва да отчитат насоките, залегнали в стратегическите документи за развитие на област Стара Загора като:

- Областната стратегия за развитие на област Стара Загора
- Регионалната схема за пространствено развитие на област Стара Загора

Взаимодействието и връзките между трите документа за стратегическо планиране са показани на следната схема:

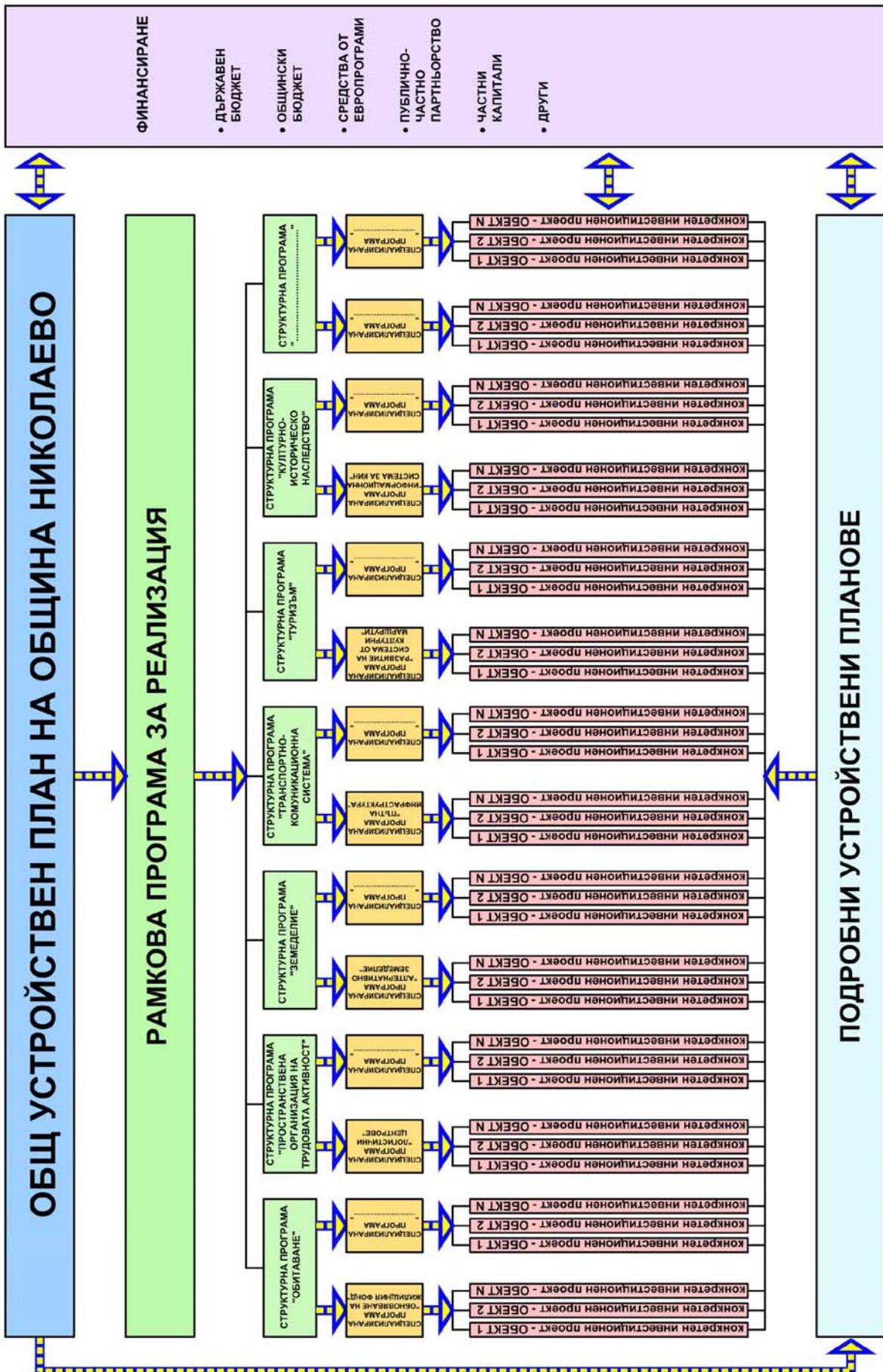

Второ равнище е оперативното. То включва изготвянето на подробни устройствени планове (ПУП) за тези части от общинската територия, където ще се реализират инвестиционни проекти, съгласно предвижданията на стратегическите документи (ОРП, КПРО и ОУПО).

С ПУП се конкретизира устройството, характера и начина на застрояване, както и параметрите на застрояване на населените места, части от тях или техните землища, в които се предвижда съобразно ОУПО реализиране на инвестиционни инициативи (проекти).

Третото равнище е „реализацията“. То включва изготвянето на система от програми, обособени в две групи:

- Структурни програми
- Специализирани програми

Механизъм за прилагане на ОУПО

Структурните програми включват:

- Структурна програма “**Обитаване**”;
- Структурна програма “**Пространствена организация на трудовата активност**”;
- Структурна програма “**Земеделие**”;
- Структурна програма “**Обслужване и центрова система**”;
- Структурна програма “**Спорт, отдих и екология**”;
- Структурна програма “**Туризъм**”;
- Структурна програма “**Културно-историческо наследство**”;
- Структурна програма “**Транспортно комуникационна система**”;
- Структурна програма “**Техническа инфраструктура**”;
- други

Структурните програми се прецизират с поредица от **специализирани програми**:

- Специализирана програма “**Жилищна политика**”;
- Специализирана програма “**Обновяване на жилищния фонд**”;
- Специализирана програма “**Социални жилища**”;
- Специализирана програма “**Нови производствени зони и комплекси**”;
- Специализирана програма “**Логистични центрове**”;
- Специализирана програма “**Алтернативно земеделие**”;
- Специализирана програма “**Животновъдни комплекси и ферми**”;
- Специализирана програма “**Политики в развитието на социалната инфраструктура и обслужващите дейности**”;

- Специализирана програма “**Обновяване на централното ядро на гр. Николаево**”;
- Специализирана програма “**Спорт**”;
- Специализирана програма “**Развитие на разнообразни форми за отдих в селищната и околоселищната среда**”;
- Специализирана програма “**Създаване на селищна среда за нормално предвижване на лица с нарушенi двигателни способности**”;
- Специализирана програма “**Информационна система за КИН**”;
- Специализирана програма “**Территориално управление на системата от културните, историческите и природните ценности на територията на община Николаево**”;
- Специализирана програма “**Пешеходно и велосипедно алейно движение в община Николаево**”;
- Специализирана програма “**ВиК мрежи и тяхното развитие**”;
- Специализирана програма “**Електропреносни мрежи и тяхното развитие**”;
- Специализирана програма “**Алтернативни източници на енергия**”;
- **други**

3.2. Организация и ръководство

За реализиране на заложените в плановете и програмите предвиждания за прилагане на ОУП Николаево е необходимо осигуряването на адекватни управленски структури в общинската администрация- съществуващите и новосъздадени, имащи преки ангажименти към осъществяване на плановия документ.

Съгласно Законът за устройство на територията (ЗУТ) и подзаконовите нормативни актове и наредби са документите, които уреждат обществените отношения, свързани с устройството на територията в Република България (чл.1, ал. 2 от ЗУТ). В същия закон са регламентирани правата и отговорностите на отделните звена на национално, регионално и местно ниво в този процес. Според него отговорностите са разпределени по следния начин:

- Областният управител провежда държавната политика за устройство на територията в съответната област (ЗУТ, чл.4, ал. 1) .
- В зависимост от устройствените цели и задачи от областно и междуобщинско значение областният управител може да назначава областен експертен съвет по устройство на територията и да организира неговата дейност за изпълнение на функциите, предоставени му с този закон. Съставът на областния експертен съвет се определя според характера на разглеждания проект (ЗУТ, чл.4, ал.2).
- Общинските съвети и кметовете на общините в рамките на предоставената им компетентност определят политиката и осъществяват дейности по устройство на територията на съответната община (ЗУТ, чл.5, ал. 1).
- В общините и в районите на Столичната община и на градовете с районно деление се назначават главни архитекти по трудово или по служебно правоотношение въз основа на конкурс. За главни архитекти се назначават лица с придобита пълна проектантска правоспособност или които имат необходимия стаж за придобиването й (ЗУТ, чл. 5, ал.2)
- Главният архитект ръководи, координира и контролира дейностите по устройственото планиране, проектирането и строителството на съответната територия, координира и контролира дейността на звената за изпълнение на функциите на ЗУТ и издава административни актове съобразно правомощията, предоставени му по същия закон. Главният архитект на общината координира и контролира дейността на главните архитекти на райони (ЗУТ, чл. 5, ал. 3) .
- Кметът на общината (района) назначава общински (районен) експертен съвет по устройство на територията. (ЗУТ, чл. 5, ал. 4) Той организира поддържането на архив на одобрените устройствени планове и измененията им, архив на издадените строителни книжа, регистър на всички решения за изработване на подробни устройствени планове и

на измененията им, регистър на издадените разрешения за строеж и регистър на въведените в експлоатация строежи (ЗУТ, чл. 5, ал. 5).

- **Министърът на регионалното развитие и благоустройството** и областните управители изпращат за съхранение в архива на общината копия от влезлите в сила актове, издадени от тях, за обекти на територията на съответната община (ЗУТ, чл. 5, ал. 7) .
- Националният експертен съвет по устройство на територията и регионална политика, областните и общинските (районните) експертни съвети по устройство на територията извършват консултативна и експертна дейност (ЗУТ, чл. 6, ал. 1). В състава на експертните съвети могат да се включват и специалисти извън администрацията, към която са създадени (ЗУТ, чл. 6, ал. 2), както и представители на специализираните контролни и съгласувателни органи, когато тяхното становище, решение или разрешение се изисква по закон (ЗУТ, чл. 6, ал. 3).
- Общинският експертен съвет взима решения за правилата и нормативите по устройство на територията в границите на общината. Той е органът, който приема проектите за Общи устройствени планове (ЗУТ, чл.127, ал.3) и подробни устройствени планове (ЗУТ,чл. 128,ал.2).
- Общинската техническа служба съхранява и предоставя информация за техническите и нормативни параметри на общинската територия на кмета на общината, главния архитект и службата по кадастръра. Това звено е пряко свързано с инвестиционния процес. Основните дейности, характерни за Общинската техническа служба са: издаване на скици на поземлени имоти и строителни линии за инвестиционни проекти, както и узаконяване и одобрение на строителни обекти. По своята същност тя не е компетентна по всички въпроси на устройствената дейност на различните равнища. **Това налага необходимостта от организиране на самостоятелно звено, което да изследва, изпреварващо да планира и проектира и да подпомага дейността на Общинския експертен съвет в сферата на градоустройствените процеси.**

Съществено участие в управлението на ОУПО имат **гражданско то общество и неправителствените организации**.

Гражданските сдружения имат редица обществени и политически функции.

От тях принос в управлението на ОУПО най-вече имат:

- Контрол върху дейността на администрацията;
- Защитаването на обществения интерес;
- Защитаването правата на социални и дискриминирани групи, включително малцинства;
- Подпомагане на социалната интеграция;
- Иницииране на обществени промени, например законодателни;
- Същественото им влияние при Обществените обсъждания на планове и програми;

Допълващата им функция на дейността на публичната администрация в различни области – устройство на територията, образование, култура, здравеопазване и социални дейности.

В последните години се забелязва тенденция на сътрудничество между управляващите институции и гражданските сдружения и НПО. Държавата преодолява тоталния си негативизъм към НПО и започва да ги използва като коректив на политиката си и източник на опит и обучение, който допълва съществуващата в същата сфера експертиза на правителството. Партьорствата се изграждат около усвояването на нематериалните ресурси на НПО (знания, опит, информация, мрежи и контакти). Макар правителството да твърди, че държи на партньорството с НПО, то най-сериозният принос, който очаква от тези организации е да предават правителствените послания на целевите групи чрез собствените си контакти и мрежи. НПО опродължават да твърдят, че държавните институции приемат само формално ангажимента си за партньорство и не смятат НПО за важен участник в разработването на нормативна база или обществена политика. Затова преобладаващото усещане в НПО е на неудовлетвореност от досегашните партньорства с институциите на национално равнище. Отношението на държавните институции в повечето случаи е враждебно или покровителствено.

Необходимо е да се отчете, че истинското демократизиране на местната власт е свързано с укрепване и усъвършенстване самостоятелността на местните органи на власт при активна обществена подкрепа. Развитието на местната демокрация е немислимо без участието на населението, живеещо на територията на община Николаево. По настоящем обществеността не е ангажирана активно при формиране на общинската политика, което води до непълноценно използване на местен човешки потенциал. Увеличаване на участието на гражданите във формирането на общинска политика и вземане на решения по приоритетни за общината въпроси може да се постигне и чрез участието на НПО. Необходимо е общинското ръководство да се ангажира с този дълъг процес, който включва в себе си обществени дебати, дискусии и внимателно разглеждане на много аспекти на управлението и на неговите разходи, на икономиката на града и на качеството на живота.

Условията за партниране са:

- Трябва да има желание от страна на властта да води диалог с гражданите ;
- Гражданството трябва да има достъп до вярна, актуална и разбираема информация;
- Гражданите трябва да са готови да предлагат решения;
- Трябва да бъдат създадени правила и процедури за водене на диалога;
- Трябва да се намери посредник между управляващия орган и ГО/ НПО, които да съумее да преведе информационните потоци от управляващите на разбираемия език на управляваните.

3.3. Мотивация

След като се формира структурата на управлението на проекта следва да се реши въпросът с мотивацията на участниците в процеса, да се избере най-подходящият подход за стимулиране на акторите да изпълнят задълженията си по проекта в срок и качествено. В този етап е необходимо прецизно да се отчете иерархичната зависимост между позицията на експерта в структурата на управление на проекта и възможностите за неговата мотивацията за изпълнение на

поетите ангажименти. Механизмите за стимулиране ангажираността на участниците могат да се разгледат в четири групи: финансови, управленски, психологически и социални. Съществуват много теории за актуализация на личността и мотивацията. Към всички тях са отправени редица критики. За целите на устройственото планиране може да се приложат някои от акцентите в теорията за себеактуализацията на А. Маслоу, а именно твърдението, че „потребностите на предходните по-ниски равнища е необходимо да бъдат задоволени, за да се появи мотивация за задоволяване потребност от по-горно равнище”.

Прилагането на различни мотивационни подходи гарантира изпълнението на планираните цели и задачи на управлението.

3.4. Система за мониторинг/контрол

Като елемент на системата за управление е и мониторинга на процесите на реализация на ОУП. Важни нейни изисквания са регулярните отчети на Кмета или на оторизиран от него заместник- кмет за реализацията на устройствените решения. Системата за мониторинг служи и за аргументиране на необходимостта от периодични актуализации на ОУП.

3.5. Източници за финансиране на програмите и проектите

Механизмът за финансиране на програмите и проектите, чрез които ще се реализира ОУП на община Николаево следва да бъде разглеждан от гледна точка на връзките на ОУПО с другите стратегически и планови документи, имащи отношение към развитието на общината – Регионалния план за развитие на Югоизточния район, Стратегията за развитие на област Стара Загора и ОПР. Финансирането на някои от програмите и проектите, заложени в индикативните таблици съдържащи се в посочените планови и стратегически документи изиска наличието на съответните устройствени предпоставки и условия, заложени в ОУПО Николаево.

Финансирането на програмите и проектите, чрез които ще се реализира ОУПО Николаево може да се осъществява по няколко направления (финансови източника):

- Чрез Общинския бюджет;
- Чрез Националните Оперативни програми, финансиирани от структурните фондове на Европейския съюз

- По линия на публично-частното партньорство.

По линия на общинския бюджет основно ще се финансират програми и проекти, които са основно с прединвестиционен характер, както и с организационно-управленски и планов характер. Финансирането на проекти с прединвестиционен характер (вкл. и процедури по отчуждаване) също се предвижда да се осъществява от бюджета на общината. С бюджетни средства на община Николаево ще се съфинансираят и проекти с инвестиционен характер, които ще кандидатстват за финансиране от Оперативните програми и други донорски програми за България.

Финансирането на Програмите и включените в тях проекти с инвестиционен характер, имащи отношение към ОУПО Николаево, ще се реализира основно по **Програма за развитие на селските райони 2014-2020, ОП “Околна среда” 2014-2020; ОП “Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020, ОП “Развитие на човешките ресурси” 2014-2020, ОП “Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020, ОП “Добро управление” 2014-2020** и др. Важно предварително условие за такова финансиране е тези програми и проекти да бъдат включени в Индикативните таблици на Регионалния план, Областната стратегия на област Стара Загора (което вече се изисква при тяхната актуализация) и в Общинския план за развитие на община Николаево. Друго необходимо предварително изискване за подобно финансиране е наличието на актуален Общ устройствен план, с който да се създават устойчиви условия и предпоставки за реализацията на програмите и проектите, които кандидатстват за финансиране.

Проекти с инвестиционен характер, които имат отношение към реализацията на ОУПО – Николаево могат да бъдат финансиирани и по линия на публично-частното партньорство.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За да се превърне ОУПО в реално работеща система за управление на урбанизационните процеси в общината, е необходимо разработването на Програма за неговата реализация. Тази програма следва да структурира и илюстрира заложените в ОУПО урбанистични намеси в отделните територии в ясна и логична схема за практическа реализация на идеите.

Програмата за реализация на ОУПО следва да се диференцира на отделни структурни програми, съответстващи на различните функционални

направления - обитаване, труд, отдих и туризъм, обществено обслужване, техническа инфраструктура и други специфични тематични направления, характерни за разглежданата територия (по преценка на разработващия колектив). **Всяка от тези структурни програми би следвало да е съставена от набор от специализирани програми за реализация.** Например – Структурна програма „Обитаване“ може да включва следната съвкупност от специализирани програми: „Саниране на жилищни сгради“, „Реконструкция на амортизиращия жилищен фонд в териториите, населени с малцинствени групи“, „Изграждане на социални жилища“ и др. Конкретният набор и формулировка на структурните и специализираните програми зависи от спецификата и проблемите на разглежданата територия, но **при всички случаи се запазва иерархичната връзка от общото към частното: програма за реализация – структурна програма – специализирана програма.**

Реализацията на всяка отделна специализирана програма спомага за реализацията на цялостната структурна програма, а тя от своя страна има своя принос за реализацията на общия устройствен план на общината.

Програмата за реализация на ОУПО е предназначена да координира действията на всички структури, имащи отношение към развитието и устройството на разглежданата територия. На първо място това са **Общинският съвет, Кметът и общинската администрация**, които провеждат политиката в устройственото планиране на общинско ниво. Освен тях, в процеса на управление на урбанизационните процеси в общината се включват и **други структури на местното самоуправление и местната администрация, гражданите и неправителствените организации, бизнесът и частният сектор.**

При разработването на Програма за реализация на ОУПО следва да се осигурят условия за прилагането на интегриран подход за устойчиво социално-икономическо и пространствено развитие на разглежданата територия.

В структурно отношение **Програмата за реализация на ОУП на община Николаево** следва да включва:

- **набор от конкретни мероприятия**, заложени за изпълнение в рамките на съответната програма за реализация на ОУПО (препоръчително е тези мероприятия да са диференциирани по сектори, функционални системи и проблемни направления);

- **отношение на всяко едно от мероприятията към оперативните цели** на Областната стратегия за развитие на област Стара Загора, Общинския план за развитие на община Николаево, както и на други стратегии и програми, свързани с устройственото развитие на територията;
- **отговорните институции** (по възможност и конкретните териториални структурни звена в тях), които имат ангажимент към изпълнението на съответното мероприятие;
 - **сроковете за реализация** на мероприятието;
 - **необходимите финансови ресурси** и основните източници за тяхното осигуряване;
 - **очаквани ефекти** от реализацията на мероприятието.

Подобна програма за реализация следва да бъде изготвяна за всеки следващ мандат от управлението на местната власт. По този начин органите на местното самоуправление и местната администрация се ангажират да изпълнят набор от конкретни цели и задачи, заложени в ОУПО. Контролът върху прилагането на Програмата за реализация на ОУПО следва да се осъществява посредством представянето на ежегодни доклади за изпълнението на плана пред съответните оторизирани органи и гражданското общество.

Основна роля в този процес е на Кмета на общината. Това е заложено и в нормативната уредба на страната. Съгласно чл.127, ал. (9) от ЗУТ „**Кметът на общината представя за приемане от Общинския съвет ежегоден доклад за изпълнението на Общия устройствен план на общината и прави предложения за изменение на плана, ако такова се налага.**”

Наличието на Програма за реализация на ОУПО гарантира успешното прилагане на плана през целия жизнен цикъл на прогнозния му хоризонт на действие.

5. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

- Община Николаево
- МЗХ
- МРРБ
- РИОСВ - Стара Загора
- Басейнова дирекция
- АПИ
- ОПУ – Стара Загора

- ТСБ
- АСП
- МО
- МЕ
- МВР
- НКЖИ
- НИНКН
- НАИМ – БАН
- ВИК – Стара Загора
- Напоителни системи ЕАД
- ЕВН – България
- ECO ЕАД
- Теленор
- Мтел
- Виваком
- ОД „Земеделие“ – Стара Загора
- РЗИ – Стара Загора
- НСИ
- Общински план за развитие на община Николаево
- Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива
- Програма за развитие на туризма в община Николаево
- Общинската Програма за насърчаване на използването на ВЕИ за периода
- План за действие на община Николаево в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация
- Планово задание за изработване на ОУПО Николаево
- Областна стратегия за развитие на област Стара Загора
- Закон за устройство на територията (ЗУТ);
- Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове;
- Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;
- Закон за регионалното развитие;

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за защитените територии;
- Закон за културното наследство;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за водите;
- Закон за горите;
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи;
- Закон за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд;
- Закон за опазване на земеделските земи;
- Закон за туризма;
- Закон за административно-териториалното устройство на Република България;
- Закон за пътищата;
- други нормативни (законови и подзаконови) документи
- Европейска конвенция за ландшафта
- Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство
- други
- Орнитофауната на рибовъдно стопанство Николаево – проучване на екип от ПУ“Паисий Хилendarски“
 - <http://bg.wikipedia.org>
 - <http://www.nikolaevo.net/>
 - <http://wikimapia.org>
 - <http://www.epamet-sz.org/pametnitsi/nikolaevo>
 - <http://www.bulgariancastles.com/bg/categories-articles/509>
 - Други

6. ПРИЛОЖЕНИЯ